

Forslag til lov om ændring af lov om tandpleje m.v. (Større valgfrihed og fleksibilitet i børne- og ungdomstandplejen).
(Lovforslag nr. L 170).

Forslag til lov om ændring af lov om offentlig sygesikring. (Etablering af personlige elektroniske medicinprofiler og indførelse af mulighed for at opkræve gebyr for godkendelse af ernæringspræparater som tilskudsberettigede).
(Lovforslag nr. L 171).

Medlemmer af Folketinget Villy Søvndal (SF), Aage Frandsen (SF) og Anne Grete Holmsgaard (SF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om eventuelle EU-afstemninger.
(Beslutningsforslag nr. B 101).

Medlemmer af Folketinget Mogens Nørgård Pedersen (KRF), Bodil Kornbek (KRF), Jann Sjurzen (KRF) og Tove Videbæk (KRF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om genindførelse af et statsligt tilsyn til kontrol af, at prismærkningsloven overholdes.
(Beslutningsforslag nr. B 102).

Medlemmer af Folketinget Line Barfod (EL) og Søren Søndergaard (EL) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til udenrigsministeren:

»Hvilke initiativer planlægger regeringen at tage for at sikre, at den danske fange på den amerikanske Guantánamobase på Cuba enten behandles i overensstemmelse med de internationale konventioner om krigsfanger eller får sin sag afgjort af en dommer i henhold til reglerne i en retsstat?«
(Forespørgsel nr. F 45)

Medlem af Folketinget Keld Albrechtsen (EL) har meddelt mig, at han ønsker at stille følgende forespørgsel til økonomi- og erhvervsministeren:

»Hvad kan ministeren oplyse om den danske forhandlingsposition ved de igangværende GATS-forhandlinger?«
(Forespørgsel nr. F 46).

Den første sag på dagsordenen var:
1) Spørgsmål til ministrene.

Spørgetiden

Spm. nr. S 2117

1) Til statsministeren af:
Lissa Mathiasen (S):

»Kan statsministeren bekræfte socialministerens udtalelse om, at regeringen ønsker at afregulere huslejereguleringen i udlejningsbyggeri, og hvad vil denne afregulering i givet fald gå ud på?«

Skriftlig begrundelse

Under behandlingen af beslutningsforslag nr. B 73, forslag til folketingsbeslutning om husleje-reguleringsstop i udlejningsbyggeri, tilkendegav socialministeren, at regeringen har planer om en afregulering af området.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Fru Lissa Mathiasen har spurgt, om jeg kan bekræfte socialministerens udtalelse om, at regeringen ønsker at afregulere huslejereguleringen i udlejningsbyggeri, og hvad denne afregulering i givet fald vil gå ud på.

Det, jeg kan fastslå, er, at lejerne naturligvis kan være fuldstændig trygge ved, at regeringen som på alle andre områder nøjagtig holder, hvad den har lovet før valget, og derfor kan jeg sige til fru Lissa Mathiasen, at regeringen ingen planer har om at fjerne huslejereguleringen i udlejningsbyggeri.

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil godt takke statsministeren for svaret. Det er jo intet mindre end en bombe under lejerne, hvis man fjerner huslejereguleringen. Det bety-

der store huslejestigninger, og det betyder, at lejerne beskyttelse er en by i Rusland.

Må jeg forstå statsministerens svar på den måde, at når socialministeren så sent som i torsdags under behandlingen af B 73 sagde, og jeg vil gerne citere:

»Jeg er helt enig i den afreguleringstanke, der ligger i det radikale forslag, og det vil vi se nærmere på.«, citat slut, så er det ikke i overensstemmelse med regeringens politik?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Som fru Lissa Mathiasen ved fra den pågældende debat, afviste regeringen rent faktisk Det Radikale Venstres forslag. Jeg kan så i øvrigt gentage, at regeringens politik nøjagtig er den, som vi meddelte før valget, nemlig: regeringen har ingen planer om at afskaffe huslejereguleringen i udlejningsbyggeri.

Kl. 13.05

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Lissa Mathiasen og derefter hr. Morten Homann og hr. Keld Albrechtsen.

Lissa Mathiasen (S):

Det her var jo ikke et svar. Det var ikke et svar på mit spørgsmål.

Jeg spørger statsministeren: Vil det sige, at statsministeren hermed afviser den udtalelse, som er kommet fra socialministeren under behandlingen af beslutningsforslag nr. B 73, og jeg citerer én gang til:

»Jeg er helt enig i den afreguleringstanke, der ligger i det radikale forslag, og det vil vi se nærmere på.«

Og jeg kan uddybe det, for 28. januar i Jyllands-Posten siger socialministeren også, jeg citerer: »Jeg ønsker en afregulering.« Derfor beder jeg statsministeren af- eller bekræfte: Ønsker regeringen en afregulering, eller ønsker regeringen ikke en afregulering?

Morten Homann (SF):

Jeg har også gennemlæst referatet fra folketingsdebatten i torsdags, hvor socialministeren meget klart, skal det siges til hendes ros, tilkendegav, at hun var enig i afreguleringstankegangen og senere ville vende tilbage og fremsætte.

Derfor vil jeg bare spørge ganske simpelt: Er det udtryk for regeringens politik? Altså, er statsministeren enig i det, eller er det i modsat fald udtryk for, at der er endnu et punkt i bolig-

politikken, hvor regeringspartierne er røget i totterne på hinanden og ser forskelligt på politikken?

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge statsministeren, som jo siger, at regeringen ingen planer har om at fjerne reguleringen – det var statsministerens ord: Har regeringen planer om at ændre reguleringen? Det er jo noget andet end at fjerne. Der må jo være en grund til, at ministeren forleden kom med de bemærkninger. Vi ved, at regeringen har nogle planer.

Jeg forlanger ikke, at statsministeren nu skal redegøre for de planer, men jeg vil gerne bede statsministeren besvare et bestemt helt præcist spørgsmål: Hvis der kommer forslag fra regeringen om, at reguleringen skal ændres, vil statsministeren så bekræfte, at det så ikke bliver til ugunst for lejerne – at det så ikke bliver til ugunst for lejerne? For det var jo det, som regeringen lovede i valgkampen.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nu deltog jeg ikke selv i den pågældende debat, men jeg har faktisk læst referatet af, hvad der foregik under denne boligdebat. Og jeg må sige, at jeg synes, at alle de spørgere, der nu har stillet spørgsmål i dag, bevidst fordrejer det, socialministeren rent faktisk sagde fra Folketingets talerstol og bevidst fordrejer, hvad der ligger i ordet afregulering.

Socialministeren har jo *ikke* givet udtryk for, at regeringen vil fjerne huslejereguleringen i udlejningsbyggeri, og det er det, jeg gentager her for en ordens skyld. Det sagde vi før valget at vi ikke ville gøre, og det står vi ved efter valget, at vi ikke gør.

Men når hr. Keld Albrechtsen så spørger, om regeringen har planer om at kigge på området, så kan jeg bekræfte: Ja, socialministeren sagde jo allerede under debatten, at der sidder et moderniseringsudvalg, som kigger på lejelovgivningen med henblik på, om man kan gøre den enklere. Og det, der jo ligger i afreguleringen, er: Kan man gøre det enklere? Jeg tror, hr. Keld Albrechtsen vil medgive, at det er en meget, meget indviklet lovgivning, som hele tiden fortjener at blive kigget på med henblik på, om den kan forenkles, gøres mere overskuelig, mere gennemsigtig. Det ville da være godt. Men regeringen har ingen planer om at fjerne huslejereguleringen i udlejningsbyggeri.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Lissa Mathiasen og derefter hr. Jacob Buksti og hr. Morten Homann.

Lissa Mathiasen (S):

Jeg har meget svært ved at se, når det er direkte citater fra salen, at det kan være fordrejet. Men så lad mig tage fat i et indlæg fra Jyllands-Posten, som jeg også nævnte før, fra den 28. januar, hvor socialministeren skriver, og jeg citerer:

»Jeg sætter gerne en modernisering af lejelovgivning på dagsordenen, så lejereguleringen kan vurderes i et nyt og mere tidssvarende perspektiv. Men jeg ønsker, at en afregulering skal foregå i et tempo, hvor alle kan følge med.«

Og videre siges der:

»Jeg er sikker på, at lejeboligmarkedet ville have det bedre, hvis huslejen konkret var baseret på aftalen imellem udlejer og lejer på grundlag af markedsvilkårene.«

Mener statsministeren også, at det er et fejlцитат, underforstået: Tager statsministeren afstand fra de udtalelser, der her er faldet fra socialministeren såvel i salen som i form af et indlæg skrevet af socialministeren?

Kl. 13.10

Jacob Buksti (S):

Jeg vil gerne i forlængelse af fru Lissa Mathiasens spørgsmål spørge, om statsministeren, når statsministeren mener, at spørgsmålene her i salen er udtryk for en bevidst fordrejning, så også mener, at når formanden for Ejendomsforeningen i Danmark, John R. Frederiksen, i det seneste nummer af medlemsbladet Huset skriver: Det er en ny interessant perspektivering i boligdebatten, og det er mig bekendt første gang, at man fra regeringens hold eksplicit udmelder en sammentænkning af modernisering og forenkling af lejeloven med problematikken vedrørende afregulering med henvisning til socialministerens udtalelser.

Er det udtryk for en bevidst misforståelse af denne fremtrædende repræsentant for ejerforeningerne i Danmark?

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Morten Homann, og derefter er det statsministeren.

Morten Homann (SF):

Nu kan man selvfølgelig måske ikke forlange, at statsministeren har været inde i alle ender og

kanter af boligpolitikken, men i virkeligheden er det et meget centralt spørgsmål.

Ét er spørgsmålet om forenkling og spørgsmålet om, hvordan man kan gøre loven mere gennemskuelig, noget andet er spørgsmålet om afregulering. Det er to vidt forskellige ting.

Afregulering siger sig selv. Det er spørgsmålet om, at man fjerner en regulering, som i dag eksisterer, af huslejens størrelser. Derfor er det ret interessant at få at vide, om det er regeringens politik at ville gøre tingene enklere, sådan at de bliver nemmere at gennemskue og i øvrigt ikke er til ugunst for lejerne, eller om det, man vil, er at fjerne hele eller dele af den regulering af huslejeniveauet, som eksisterer i dag. Det er to vidt forskellige ting, men det er ret interessant at finde ud af, hvilket af de to synspunkter der er det rigtige.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg må sige til hr. Morten Homann, at denne debat fremkalder søde minder hos mig fra min fjerne fortid som boligpolitisk ordfører. Det er jo i virkeligheden et meget spændende område.

Jeg tror, at det, der er gået galt under den boligpolitiske debat, der fandt sted forleden, er, at ordet afregulering simpelt hen er blevet misforstået eller brugt på en anden måde end normalt. Vi taler her om huslejeregulering. Så siger man, at hvis man så taler om afregulering, så er det nok, fordi man vil af med huslejereguleringen.

Sådan som jeg læser debatten, og i hvert fald sådan som regeringens politik er, er afregulering modernisering med henblik på forenkling, men lad mig gentage: Regeringen har ingen planer om at fjerne huslejereguleringen for udlejningsbyggeri. Det sagde vi før valget, og hvad vi sagde før valget, gælder også efter valget under denne regering.

Det er jo i virkeligheden også svar til både fru Lissa Mathiasen og til hr. Jacob Buksti: Regeringens linje er meget klar, og svaret er meget enkelt og kort, og jeg gentager det nu: Regeringen har ingen planer om at fjerne huslejereguleringen ved udlejningsbyggeri.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det først fru Lissa Mathiasen og derefter fru Pernille Blach Hansen.

Lissa Mathiasen (S):

Jeg synes ikke rigtig, at jeg fik et svar på netop henvisningen til socialministerens indlæg i Jyllands-Posten den 28. januar, hvor ministeren

selv i indlægget siger: Jeg ønsker en afregulering. Jeg synes ikke, at statsministeren forholder sig til det. Jeg mener heller ikke, at statsministeren forholder sig til det. Jeg hører, at der lige pludselig sker en ændring i statsministerens ordvalg.

Statsministeren siger den 18. november 2001, 3 dage før valgkampen er slut: Jeg vil ikke ændre i den eksisterende huslejeregulering. I dag siger statsministeren: Jeg vil ikke fjerne. Det vil sige, at der er godt grundlag for lejerne at være utrygge på.

Pernille Blach Hansen (S):

I forlængelse af det vil jeg gerne spørge statsministeren: Hvor lang tid gælder den garanti, som statsministeren gav under valgkampen, som fru Lissa Mathiasen lige har oplæst, hvor statsministeren siger, at den borgerlige regering ikke vil ændre i den eksisterende huslejeregulering? For statsministeren siger jo bare i dag, at man ingen planer har om at fjerne reguleringen. Nej, men her sagde statsministeren faktisk, at man ikke ville ændre den eksisterende huslejeregulering. Hvor lang tid gælder dét løfte så?

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, det er lige stærkt nok, at statsministeren påstår, at vi andre fordrejer tingene, når vi henviser til, at socialministeren brugte udtrykket afregulering. Men jeg noterer mig også, at statsministeren jo i realiteten beklager, at socialministeren brugte det udtryk: afregulering.

Så vil jeg godt spørge statsministeren, om han vil besvare det spørgsmål, som jeg stillede. For når statsministeren før valget gav det løfte, at man ikke ville ændre reguleringen, var det jo et klart signal til lejerne om, at der f.eks. ikke ville komme forenklinger, som ville være til ugunst for lejerne. Derfor vil jeg bare gerne bede statsministeren bekræfte, at statsministeren og regeringen ingen planer har om at ændre eller forenkle eller på anden måde fikle med lejeloven, således at det bliver til ugunst for lejerne.

Kl. 13.15

Jeg er egentlig lidt forbløffet over, at statsministeren undveg mit spørgsmål. Det giver jo anledning til en mistanke om, at der lå mere i socialministerens udtryk »afregulering« end bare en misforstået sprogbrug.

Så jeg håber nu, at statsministeren vil benytte lejligheden, når han nu får mulighed for at sva-

re, til at svare klart, således at der ikke skal brede sig utrygghed blandt lejerne. For det tror jeg allerede der har gjort på baggrund af den melding, socialministeren kom med. Det er ikke godt, hvis statsministeren i debatten i dag er ude af stand til at fjerne den utrygghed.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Lejerne har ingen som helst grund til at føle sig utrygge ved regeringens overvejelser på huslejeområdet, for de er meget enkle. De blev sagt allerede før valget, og vi vedstår dem, vi holder fast ved dem efter valget, nemlig at vi ingen planer har om at fjerne huslejereguleringen. I det ligger jo også, som jeg sagde før valget, at vi ikke vil give huslejedannelsen fri. Det skal man jo huske, for det var jo det, der blev debatteret før valget, fordi vi som sædvanlig i valgkampe blev udsat for en skræmmekampagne fra boligbevægelsen, som påstod, at hvis vi dannede regering, ville vi liberalisere boligmarkedet og indføre fri huslejedannelse. Det var jo det, jeg svarede på. Der sagde jeg så: Nej, det vil vi ikke, det giver vi en garanti for. Det er selvfølgelig klart, at når sådan et løfte er afgivet før valget, så vedstår vi det fuldstændigt efter valget.

Jeg har da ikke før valget udtalt mig om eller udtalt mig imod, at man kunne finde hensigtsmæssige forenklinger af lejelovgivningen. Jeg synes da, at alle må være interesseret i, at hvis man kan forenkle en kompliceret lovgivning, så skal man gå efter det. Men der ligger selvfølgelig det, der er sagt før valget, nemlig at det ikke er med henblik på, at det skal være til ugunst for lejerne, som hr. Keld Albrechtsen siger.

Jeg lægger meget vægt på, at det, der er sagt før valget, vedstår man efter valget. Derfor har lejerne ingen som helst grund til at føle sig utrygge. De eneste, der prøver at sprede utrygghed i denne sal, er en opposition, som bevidst fordrejer, hvad socialministeren har sagt.

Men lad mig for en ordens skyld gentage: Regeringen har ingen planer om at fjerne huslejereguleringen i udlejningsbyggeriet.

Første næstformand (Svend Auken):

Hovedspørgeren har opbrugt sine fire gange, og derfor kan medspørgere desværre heller ikke få ordet. Jeg siger desværre set ud fra deres synspunkt, for der er flere, der har markeret.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2119

2) Til statsministeren af:

Villy Søvndal (SF):

»Er det statsministerens vurdering, at senator Robert C. Byrd med sine udtalelser – omtalt i P1 Morgen den 21. februar 2003 og udfoldet i Byrds bemærkninger i Senatet om »the administration's dangerous wartime rhetoric«, hvori der efterlyses en mindre krigerisk retorik fra Præsident Bush og advares imod amerikansk enegang og splittelse af internationale alliancer – går Saddam Husseins ærinde?«

Villy Søvndal (SF):

Det drejer sig om Irakkrigen. Statsministeren har en tendens til, synes jeg, i diskussionen om Irakkrigen at køre ind i en rille med nogle meget primitive billeder af andre, der har en anden opfattelse. De, der vender sig imod, at statsministeren lægger sig fuldstændig i kølvandet på Bush, bliver tit beskyldt for – mig selv inklusive – at gå Saddam Husseins ærinde.

Man må så konstatere, at der er ganske mange, der går Saddam Husseins ærinde. Der er 80 pct. af befolkningerne i Europa, der vender sig imod en krig. Der var de største demonstrationer i nyere tid den 15. februar.

Men for nu igen at prøve at spørge statsministeren, om man virkelig kan henholde sig til så primitiv en argumentation, har jeg citeret den amerikanske senator Byrd, der advarer imod den primitive krig. Går han Saddam Husseins ærinde efter statsministerens opfattelse?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Amerikanske parlamentarikere nyder samme frihed til at give udtryk for synspunkter og stille spørgsmål til deres regering, som danske medlemmer af det danske Folketing nyder. Jeg finder ikke nogen som helst anledning til at gå ind og fundere over baggrunden for eller karakterisere motivationen for, at udenlandske parlamentarikere udtrykker sig, som de gør.

Kl. 13.20

Det, jeg hele tiden bare vil holde fast i, er, at hvis man skal tvinge Saddam Hussein til en afvejning på en fredelig måde, så er den sikreste vej til det, at det internationale samfund står sammen. For hver eneste gang, der er revner og sprækker og uenighed, så udnytter Saddam Hussein det til egen fordel, så smyger han sig udenom, så snyder han i forhold til at opfylde FN's krav. Derfor burde vi have en fælles inte-

resse i at stå sammen og vise Saddam Hussein, at vi mener det alvorligt.

Villy Søvndal (SF):

Jeg opfatter statsministerens svar som et meget stort tilbagetog i forhold til de meget skarpe meldinger, statsministeren sædvanligvis benytter sig af, når nogen har en anden opfattelse end statsministeren i det her det vigtigste spørgsmål af alle. Så regner det ned med beskyldninger om nyttige idioter, hvad angår Saddam Husseins ærinde i den her debat.

Derfor synes jeg, det var klædeligt, at statsministeren godt nok vil karakterisere danske mennesker, der går ud og demonstrerer mod en krig, og dermed også 80 pct. af befolkningerne, men dog ikke en amerikansk senator.

Men hvad er det, den amerikanske senator faktisk siger? Han siger, at den amerikanske regeringschef, som statsministeren har så stor beundring for, er ved at kaste sig ud i den første test af en revolutionær tankegang, nemlig at skabe krige i ethvert område, hvor man ser en mulig fjende. Ikke en aktuel trussel, som Byrd skriver, for der er vel ingen, der anser det irakiske styre for en aktuel trussel mod verdensfreden.

Men alle de steder, hvor en statsleder skimter en mulig fjende, er man ved at knæsette et nyt princip i international politik, nemlig at der har man ret til at slå til først.

Det er i sagens natur ikke kun USA, der i påkommende tilfælde har retten til det. Det har andre lande; det har Rusland, det har Kina. Er statsministeren ikke bekymret over at ophæve den form for international retstilstand, vi har haft i en verden, jeg tror vil eksplodere i en række af krige begrundet i, at her ser man så ikke en her og nu-trussel, men på længere sigt en trussel? Og netop, fordi det på længere sigt er en trussel, ser man sig nødsaget til at gribe ind nu. Formentlig bliver det jo en ny situation, hvor USA måske sammen med England går i krig uden et FN-mandat.

Er det ikke bekymrende for en dansk regering, der i øvrigt har talt om lov og orden?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det, jeg har udtalt i dag, er aldeles ikke udtryk for noget tilbagetog. Jeg mener alt, hvad jeg har sagt, og jeg fastholder alt, hvad jeg har sagt tidligere i denne sag. Det er alene udtryk for, at jeg ikke synes, det vil være rimeligt, at jeg kaster mig ud i en debat med en udenlandsk senator,

der ikke har mulighed for at være til stede i denne sal.

Den, jeg gerne vil debattere med, er hr. Villy Søvndal. Det gør jeg gerne, meget gerne endda, hjertens gerne, og jeg ser frem til det onsdag efter onsdag, for det her er et vigtigt spørgsmål, nemlig: Hvordan sikrer man verden imod tyrannerne?

Der må jeg altså sige, at det bedste middel til at sikre, at tyrannerne bliver holdt i ave, bliver holdt nede, bliver forhindret i at true verdensfreden, er altså, at verdens frie og demokratiske lande står ubrydeligt sammen og stiller krav og siger: Vi vil ikke finde os i, at Saddam Hussein har masseødelæggelsesvåben, hvormed han kan true sine naboer og sit eget folk. Det vil vi ikke finde os i. Det har FN sagt. Hvis det skal være andet end bare løs snak, så er man nødt til i yderste fald at sætte magt bagved for at gennemtvinge det, verdenssamfundet har besluttet gennem FN.

Den historiske parallel er jo, at der i 1930'erne var tossegode og naive politikere, som troede, at man kunne forhandle sig til rette med en type som hr. Hitler. Det endte som bekendt med en katastrofe, fordi man for sent fandt ud af, hvad det drejede sig om. Den fejl må verden ikke begå igen. Derfor skal man vise rettidig omhu og sætte ind over for den slags typer, før de når at anrette skade. Det er derfor, det internationale samfund skal stå sammen.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Statsministeren stillede spørgsmålet: Hvordan sikrer man sig mod tyranner? Jeg vil selv mene, at et godt råd var at lade være med at opfostre dem selv.

Jeg vil egentlig bare bede statsministeren bekræfte, at indtil 1990 var Saddam Vestens og USA's helt nære allierede, og bekræfte, at Rumsfeld personlig var ovre at omfavne Saddam Hussein i forbindelse med overleveringen af nogle af de masseødelæggelsesvåben, vi nu har problemer med.

Er det ikke det, der er hovedproblemet, at i krig gælder alle kneb? Det gør det også i den nuværende. Der omfavner man tæt det iranske styre, som stener kvinder, og som formentlig i forhold til international terror er et langt, langt, langt større problem end Irak. Jeg tror ikke, man gør det af kærlighed, men det gør man, fordi man fra højresiden gentager fejltagelsen om, at

man godt kan lave alliancer med tyranner, når bare det er vores tyranner.

Kl. 13.25

Når statsministeren siger så fast, at kun FN kan afgøre det, så betyder det vel også, at hvis USA og Bush kortslutter processen og går i krig uden et udtrykkeligt mandat fra FN's Sikkerhedsråd, så er det uden for det internationale sæt af spilleregler. Så går man enegang. Og så forventer jeg, at den danske statsminister meget skarpt fordømmer et land, der på den måde sætter sig uden for et internationalt regelsæt i en krig, der kan have utrolige humanitære konsekvenser.

Søren Krarup (DF):

Jeg hørte også i den morgenradioavis, som hr. Villy Søvndal omtaler, senator Byrds udtalelser, der var meget kritiske over for USA, og jeg sagde til mig selv – og det er det, jeg vil spørge statsministeren om: Er det ikke en lykke, at vi er allieret med et land, i hvilket ytringsfriheden er så gennemgribende? Friheden er så total, at selv i en så alvorlig situation kan man opleve en virkelig kritisk vurdering af landets ledelse.

Jeg vil spørge statsministeren: Er han ikke enig med mig i, at det er en lykke, at vi er placeret i en lejr, hvor vi i modsætning til Saddam Husseins Irak ikke skal opleve undertrykkelse og forfølgelse af dem, der mener noget andet end magten?

Og så vil jeg lige tilføje: Er statsministeren ikke også ligesom jeg taknemmelig over hr. Villy Søvndals bidrag til debatten? Det griber mig altid om hjertet, når jeg hører hr. Søvndals psykologiske udredninger af sine modstanderes psyke og hele mentalitet. Jeg håber, at statsministeren ligesom jeg er taknemmelig for hr. Søvndals bidrag til debatten.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg håber, statsministeren kan svare på det her spørgsmål.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Ja, jeg kan svare bekræftende. Jeg er hensat i samme tilstand af glæde over onsdag efter onsdag at høre hr. Villy Søvndal.

Og jeg synes, at det må give anledning til mange overvejelser for hr. Villy Søvndal og ligesindede på den danske venstrefløj, at gennem denne politiske adfærd bringer hr. Villy Søvndal og den del af venstrefløjens, han måtte repræsentere, sig i den situation, at man udråber det de-

mokratiske USA, hvor der er ytringsfrihed til også at sige kritiske ting om ledelsen, til at være hovedfjenden.

Man sætter fokus dér, man sætter sine angreb ind dér i stedet for at sætte ind mod tyrannen, despoten, undertrykkeren Saddam Hussein, der er en konstant trussel mod verdensfreden. Det er da at vende op og ned på tingene, og det bidrager hr. Villy Søvndal til. Jeg synes, det må give anledning til mange overvejelser for ham og hans ligesindede.

Så bruger hr. Villy Søvndal hele tiden som argument for ingenting at gøre ved Saddam Hussein, at det påstås, at han er blevet opfostret af amerikanerne.

Nu skal jeg hverken forklare eller forsvare, hvad der måtte være af fortid på det her område, men kun rent historisk henviser til, at Churchill og Stalin i sin tid såmænd også var allierede for at bekæmpe en tyran, uden at jeg af den grund mistænker dem for at nære hjertelige politiske følelser over for hinanden. Sådan er der så meget i verdenspolitikken.

Men det, jeg bare vil frem til, er, at jeg synes, det er meget svagt, at hr. Villy Søvndals hovedargument for intet at gøre mod Saddam Hussein er, at han påstås at være opfostret af amerikanerne. Jamen kan det være et argument for ikke at gøre noget ved en mand, der truer, kuer, undertrykker, giftgasser sit eget folk, truer verdensfreden? Jeg må sige, at jeg forstår det overhovedet ikke.

Lad mig så blot gentage, at regeringens politik jo er, at videre skridt over for Irak skal være forankret i FN.

Villy Søvndal (SF):

Det sidste svar er jo ikke den største overraskelse, vi har mødt i Folketingssalen. Det er det med, at det skal være forankret i FN. Jeg er næsten ved at kunne sætningen i søvne, for det er statsministerens helt faste formel, uanset hvad han bliver spurgt om.

Det er jo ikke rigtigt, at alternativet til en krig er ingenting at gøre. Det er simpelt hen ikke rigtigt. Det er jo det, verdenssamfundet diskuterer. Der er en gruppe af personer omkring den amerikanske præsident Bush, nemlig Blair, Sharon, den danske statsminister og Berlusconi, der er tilhængere af en krig med de konsekvenser, den har. Så er der en flok af, synes jeg, besindige lande, som er de alliancefri lande, der lige har været samlet, de afrikanske lande, de latinamerikanske lande; så er der lande som Rusland, som Ki-

na, som Frankrig, som Tyskland, som Grækenland, tætte og nære allierede, mennesker, der er i stand til at tænke selv.

Kl. 13.30

Så er der endelig 80 pct. af befolkningerne i de europæiske lande, der siger, at krig er den dårligst tænkelige løsning på det nuværende problem. Det er så også det, som senator Byrd, en 85 år gammel amerikaner, der har været med i 50 år, siger. Derfor synes jeg, det er statsministeren, der er fantastisk primitiv, når han forsøger at lave det her til en opdeling mellem mennesker, der bare vil lade stå til, som, sådan antydes det næsten, er i nærheden af Saddam Hussein – det vil jeg godt personligt frabede mig, jeg afskyer tyranner af enhver form – og så en anden flok, der virkelig udviser mod. Det er jo slet ikke dér, diskussionen står.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge statsministeren, om han ikke selv kan se, at han gik noget for vidt med hensyn til at genoprette den gamle koldkrigs måde at diskutere på, da han faktisk sagde, at hvis man ikke støtter præsident Bush, så støtter man Saddam Hussein. Det var det samme, jeg fik at vide i sin tid under den kolde krig, at når jeg ikke ville støtte præsident Reagan, så støttede jeg Sovjetunionen.

Det er en uhyggelig forenkling af den offentlige debat. Der er faktisk nogle af os, der hverken støttede Reagan eller Sovjetunionen eller Saddam Hussein eller Bush. Ingen af de fire parter støttede eller støtter vi, og det vil vi have lov til ikke at gøre. Statsministeren skal ikke sætte os i bås på den måde, som han forsøgte; det er at trække den offentlige debat ned på et niveau, hvor den anstændigvis ikke hører hjemme. Det håber jeg også statsministeren nu vil tilkendegive ikke var hans hensigt.

Så sagde statsministeren tidligere, at han ikke var på tilbagetog. Det siger statsministeren tit. Jeg synes, han skulle tillade sig den luksus en gang imellem at gå en lille smule på tilbagetog; så skal vi ikke klandre ham for det, men tværtimod rose ham for det.

Første næstformand (Svend Auken):

Jamen vi er nødt til at give statsministeren lejlighed til svare.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Ja, og der er jeg altså nødt til at sige til hr. Keld Albrechtsen, at jeg mener alt, hvad jeg har sagt,

og jeg mener det nøjagtig i den betydning, som jeg har sagt det her. For sandheden er jo den, at venstrefløjen intet svar har givet på, hvad man skal gøre ved Saddam Hussein. Intet.

Svaret er nærmest, at vi ingenting skal gøre. Jeg har ikke hørt venstrefløjens bud på, hvad vi skal gøre. Jo, hr. Villy Søvndal henviser til besindighed. Jamen nu har det internationale samfund udvist besindighed i 12 år. Det er 12 år siden, der var en Golfkrig, hvorefter FN stillede klare krav til Saddam Hussein og sagde: Du skal afruste, du skal fjerne dine masseødelæggelsesvåben. Har den besindighed ført til resultater? Nej, han har snydt sig udenom, udgør stadig en trussel.

Så er det, man må sige, at på et eller andet tidspunkt må der vel sættes alvor bag FN's krav. Man kan da ikke bare blive ved, for det underminerer jo FN's autoritet, at man vedtager nogle resolutioner, men man gør ingenting for at søge, at de bliver overholdt. På et eller andet tidspunkt må man da sætte en grænse, og så er det, man må spørge venstrefløjen – og det kan jeg så ikke gøre på grund af forretningsordenen her, men det må man da i øvrigt gøre i den offentlige debat: Hvornår er det så nok?

Jeg vil sige til hr. Villy Søvndal: Krig er noget forfærdeligt noget og skal jo altid være den absolut sidste udvej, og det hele går ud på at undgå krigen. Men nu ved vi fra 12 år, at hvis man ikke står sammen og sætter Saddam Hussein stolen for døren, bliver han bare ved med at snyde det internationale samfund og trække det rundt ved næsen. Det må jo have en ende på et tidspunkt. Det, jeg savner svar på, er: Hvornår er det nok for venstrefløjen?

Kl. 13.35

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes nu, statsministeren alligevel skulle unde sig selv den luksus en gang imellem at tillade sig at gå en lille smule på tilbagetog, når han har været lidt for langt fremme i en position, der ikke helt kunne holde. Det ville klæde statsministeren, og jeg vil gerne gentage mit løfte om, at i sådanne situationer vil jeg ikke klandre statsministeren for det, men tværtimod fremhæve, at vi i så fald har en statsminister, der er i stand til også at erkende, hvis han har begået en lille fejl.

Så spørger statsministeren: Hvornår er det nok, og hvad har venstrefløjen overhovedet foreslået? Jamen i går stod jeg her og foreslog, også over for statsministeren, at man skulle bak-

ke op om den franske linje. Der ligger et udspil; det var da krystalklart. Statsministeren var ikke i stand til at svare på, hvad han ville gøre, han havde ingen holdning. Han kunne ikke tage stilling til, om han ville støtte USA eller han ville støtte Frankrig.

Men statsministeren kan da ikke komme og sige, at venstrefløjen ikke havde et bud; vi havde et fuldstændig klart bud. Er det ikke korrekt, vil jeg spørge statsministeren, at jeg stod her i går og opfordrede statsministeren til at støtte den franske linje?

Villy Søvndal (SF):

Jeg synes, statsministeren kommer alt for let om ved det, når han gør det her til en sag for venstrefløjen.

Det er farligt for statsministerens eget liv som statsminister at udpege de 80 pct. i de europæiske befolkninger, der er imod en krig, som alle sammen værende nogle, der er venstreorienterede. Det er simpelt hen dødsensfarligt for statsministerens eget liv. Det her er helt almindelige mennesker, hvoraf mange har stemt på Venstre, der synes, at det er den dårligst begrundede krig på det dårligst begrundede tidspunkt, de nogen sinde har hørt om.

Statsministeren spørger: Hvad er så alternativet? Det synes jeg er indlysende. Det er et forslag om at forlænge den våbeninspektion, der lykkes stadig bedre. Det vil vi få endnu en bekræftelse på den 7. marts, når Blix igen skal afrapportere i Sikkerhedsrådet. Derudover er det at ophæve de sanktioner, der tvinger det irakiske folk i knæ, og som gør, at de sulter, som gør, at børn dør, som gør, at de intet overskud har til at organisere sig politisk. Og så er det at lægge internationalt pres på Irak i retning af demokratiske reformer.

Jeg synes, det er så indlysende, hvad det alternative svar er. Det er vel derfor, 80 pct. af befolkningen er enig i det, og at et flertal, et meget stort flertal, er uenig med statsministerens retorik.

Første næstformand (Svend Auken):

Ja, så er det hr. Søren Krarup, og derefter er det statsministeren.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Der findes et gammelt ord, der hedder, at misdæderen kredser altid omkring gerningsstedet, og når jeg hører hr. Keld Albrechtsen tale om

den kolde krig, falder det mig faktisk i erindringen.

Der var der som bekendt tale om en situation, hvor man stod over for et totalt oprustet totalitært Sovjetunionen, som truede den frie verden. Der var det enten-eller, der var det kamp imod tyrannen eller underkastelse. Og i den situation er der ganske rigtigt ikke mulighed for den helt store neutralitet.

Jeg vil gerne spørge statsministeren: Giver han mig ikke ret i, at hvor som helst man har at gøre med tyranner, med totalitære regimer, og man repræsenterer en frihed, som altså forsvares sig mod den slags, der er man i et enten-eller, hvor den pacifisme-neutralisme, for så vidt anti-amerikanisme, som venstrefløjen hylder, falder fuldstændig til jorden?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg deler det synspunkt, at i kampen mod tyranniet kan man ikke være neutral. Og det gælder også her, at kun fasthed nytter.

Men hr. Villy Søvndal fremstiller det hele tiden, som om det, jeg arbejder for, er at få krigen. Lad mig gentage: Jeg arbejder på at undgå den. Altså det er så åbenbart, burde være det, for enhver, at det burde man ikke behøve at sige. Der er jo ingen, der ønsker krig, men på et eller andet tidspunkt kommer der altså korsveje, hvor man må sige, at man vil ikke bare lade sig trække rundt ved næsen, man vil ikke bare lade fem og syv være lige.

Nu er der gået 12 år, hvor Saddam Hussein ikke har rettet sig efter de krav, det internationale samfund har stillet, og så siger hr. Keld Albrechtsen: Jamen giv dog våbeninspektørerne 4 måneder yderligere. Ja, nu er der altså gået 12 år, og man skulle jo synes, det var nok. Men så siger hr. Keld Albrechtsen: Giv dem så 4 måneder yderligere.

Det spørgsmål, man så må stille, det er: Når de 4 måneder er gået, vil hr. Keld Albrechtsen så acceptere, at der bruges magtanvendelse, hvis Saddam Hussein stadig væk til den tid ikke har opfyldt kravene?

Og lad mig så blot til hr. Villy Søvndal og hr. Keld Albrechtsen sige, at våbeninspektørernes leder Hans Blix jo har sagt, at man behøver kun kort tid. Hvis Saddam Hussein retter sig efter det, FN har sagt, behøver våbeninspektørerne nemlig kun ganske kort tid til at foretage afvæbningen og løse problemet, og så kan man ophæve sanktionerne og vende tilbage til normale til-

stande. Jamen det er da så nemt, burde være det, op til Saddam Hussein og det irakiske styre.

Kl. 13.40

Det er derfor, det er ufatteligt for mig, at venstrefløjen vil bidrage til at svække dette pres på Saddam Hussein. Der er kun én ting, den mand har respekt for, og det er, at man står fast.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2120

3) Til statsministeren af:

Villy Søvndal (SF):

»Er det statsministerens opfattelse, at senator Robert C. Byrd i sine udtalelser omtalt i P1 Morgen den 21. februar 2003 og udfoldet i Byrds bemærkninger i Senatet om »The Administration's Dangerous Wartime Rhetoric« – er båret af anti-amerikanisme?«

Villy Søvndal (SF):

Det første spørgsmål gik ud på, om den amerikanske senator i lighed med andre, der kritiserer den amerikanske planlægning af en krig, går Saddam Husseins ærinde. Det ville statsministeren ikke tage stilling til. Fair nok.

Det næste spørgsmål drejer sig om anti-amerikanisme. Hr. Søren Krarup var lige et levende bevis på, at hvis man kritiserer en krig, bliver man puttet i endnu en bås, der hedder, at så er det et udslag af anti-amerikanisme.

Der er det, jeg synes i hvert fald, et logisk problem, hvis en mand, der har siddet i det amerikanske senat i 50 år, som advarer mod en krig på linje med, hvad jeg gør, og hvad 80 pct. af den europæiske befolkning gør, hvis en sådan mand skulle have siddet der i 50 år båret af anti-amerikanisme, en, der har siddet i det amerikanske Senat.

Derfor vil jeg godt have statsministerens svar på, om han mener, det er anti-amerikanisme, der bærer Byrds synspunkter.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Akkurat som under det foregående spørgsmål vil jeg altså ikke stå i det danske Folketing og diskutere en amerikansk senator, der ikke kan være til stede.

Villy Søvndal (SF):

Jeg vil kvittere for statsministerens tilbagetog ved ikke i samme grad som hidtil at være villig

til at kategorisere folk, der, fordi de har en mening, pludselig kan udstyres med et bestemt rygmærke og puttes hen i den bås.

Jeg tror i øvrigt også, det er klogt, for det vil rode statsministeren ud i adskillige definitoriske problemer, hvis han vil anbringe senator Byrd i en kategori, der hedder antiamerikanisme. Det tror jeg var et klogt træk, så tak for tilbagetog.

Så bare en enkelt rettelse til statsministerens løbende fejl, nemlig at det her skulle være et specielt venstrefløjsprojekt. Jeg vil gerne advare statsministeren mod at undergrave sine egne positioner. Det er da ikke særlig klogt af en politisk leder i Europa, der ved, at 80 pct. af europæerne er imod den her krig, uanset hvor mange kræfter politiske ledere bruger, som er imod den krig, til at udråbe dem alle sammen til venstreorienterede.

Så mange venstreorienterede er der desværre ikke, synes jeg. Det er helt almindelige mennesker. Nogle af dem har stemt på statsministerens parti og går ud og siger: Vi synes, argumenterne for den her krig er de dårligste, vi nogen sinde har hørt. De er ikke venstreorienterede, må jeg sige til statsministeren, de er tænksomme.

Søren Krarup (DF):

Jeg bliver endnu en gang så rørt over at høre hr. Villy Søvndals interesse i at psykoanalysere sine modstandere.

Men jeg vil stille et spørgsmål efter lige at have spurgt hr. Villy Søvndal, om han kender sin historie så godt, at han nogen sinde har læst om, hvordan premierminister Chamberlain blev modtaget, da han kom til London fra München i september 1938 og viftede med et papir, der hed »Fred i vor tid«. Der var jubel, demonstrationer i 2 dage, og derefter forstod man, hvad der var sket.

Men jeg vil spørge statsministeren i forbindelse med begrebet antiamerikanisme: Kan statsministeren huske, hvor det var, denne fredsdemonstration forleden begyndte?

Keld Albrechtsen (EL):

Nu håber jeg inderligt, at statsministeren giver sig selv lov til at gå en lille smule på tilbagetog.

Så vil jeg godt spørge statsministeren, om han ikke fortryder den forsimpning af den offentlige debat, som han bidrog til for et øjeblik siden, da han som svar på hr. Søren Krarups spørgsmål påstod, at i forholdet mellem f.eks. Sovjetunionen og Reagan kunne der ikke være spørgsmål om nogen neutralitet.

Jamen jeg var imod Reagans politik, og jeg var imod Sovjetunionens politik. Der var fra min side ingen neutralitet. Jeg var imod det. Det er noget andet end at være neutral.

Derfor vil jeg godt bede statsministeren om at bidrage til, at vi får nuanceret denne her debat, så den kan blive ordentlig. Jeg er for Iraks befolkning. Jeg er imod Saddam Husseins diktatur. Jeg er for USA's befolkning. Jeg er imod den amerikanske præsidents politik. Jeg vil ikke sættes i bås af hr. Søren Krarup og statsministeren, således at jeg ikke bliver i stand til at deltage i en ordentlig samtale om de her problemer.

Kl. 13.45

Der vil jeg altså opfordre statsministeren til at lade være med at lade sig trække rundt ved næsen af en cheffideolog fra Dansk Folkeparti og så komme ind i et rum for en ordentlig, nuanceret debat. Det er bare en opfordring.

Nu håber jeg ikke, statsministeren vil starte sin besvarelse med at proklamere: Jeg er ikke på tilbagetog.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil netop leve op til hr. Keld Albrechtsens forventninger ved at fastslå, at det, jeg har sagt, på ingen som helst måde er et tilbagetog fra mine synspunkter, men respekt for en udenlandsk politiker, der ikke kan være til stede her i dag, en politiker, hvis synspunkter jeg ikke på alle strækninger er enig i, men jeg synes, at en debat tager man ansigt til ansigt med mennesker, der er til stede. Det er derfor, jeg nyder at have debatten med hr. Keld Albrechtsen og hr. Villy Søvndal, fordi vi virkelig her er inde ved nogle helt principielle ting.

Jeg må sige, at jeg har haft den samme undren, som hr. Søren Krarup gav udtryk for, over, at denne fredsdemonstration startede foran den amerikanske ambassade. Hvis det er rigtigt, at fredsdemonstranterne virkelig ville sende et lige budskab til både USA og Saddam Hussein, hvorfor skulle den så tilrettelægges på den måde? Det spørgsmål har jeg også stillet mig selv.

Jeg tror da egentlig, at hr. Villy Søvndal undervurderer det, når han siger, at 80 pct. af befolkningen er imod krig. Altså helt ærligt tror jeg da, at det er 100 pct., der er imod krig. Jeg tror, alle mennesker er imod krig. Derfor prøver vi at gøre vores yderste for at undgå krig, og den bedste måde at undgå krig på og sikre fredelig afvæbning af Saddam Hussein er altså, at det internationale samfund står sammen om at stille

krav til Saddam Hussein og står sammen om at sikre, at de krav bliver opfyldt.

Så siger hr. Keld Albrechtsen, at disse historiske paralleller fra den kolde krig på ingen måde duer, fordi han var imod både Sovjetunionen og Ronald Reagan. Så hr. Keld Albrechtsen stod ingen steder. Jeg tror, man må sige, hr. Keld Albrechtsen stod med benene i den blå luft. Og det var i hvert fald ikke hr. Keld Albrechtsens indsats, der sikrede Murens fald og Sovjetunionens og kommunismens opløsning. Nej, det var, at de frie vestlige lande stod sammen og satte Sovjet stolen for døren, og til sidst brød systemet sammen. Det er den fasthed, man må have, når man står over for tyranner.

Villy Søvndal (SF):

Jeg skal takke statsministeren for svaret, som jeg mener var et klart tilbagemelding. Jeg forstår, at det kan være svært for statsministeren at sige, og det er så også i orden.

Så er jeg også glad for, at det lykkedes statsministeren at få trøstet hr. Søren Krarup, der var blevet så rørt over det, jeg sagde. Det er jo altid rart at have en statsminister, der også på den måde kan komme vennerne til hjælp.

Inden al fornuft forsvinder og det hele ender ud i et sort-hvidt billede, som jo altid er krigens billede, hvor der er gæt på, hvad det her vil koste af menneskeliv, hvor FN siger en halv million dræbte – jeg antager, at statsministeren er bekendt med FN's rapport – og hvor det amerikanske udenrigsministerium i går sagde 2 millioner flygtninge; jeg gentager: 2 millioner flygtninge, der er mit spørgsmål så nu: Hvorfor er det så, at våbeninspektionen ikke må få lov til at afslutte det arbejde, der skrider frem, og som vil være måden til at afvende krigen i en periode, hvor Saddam jo ikke er en aktuel trussel hverken mod USA eller Europa?

Det forstår jeg simpelt hen ikke. Og jeg tror, at grunden til, at 80 pct. af befolkningen vender sig imod en krig, er, at det har de endnu ikke hørt et fornuftigt svar på.

Keld Albrechtsen (EL):

Nu hævder statsministeren uden at reflektere på det, at det ikke var den politik, jeg deltog i, som førte til Murens fald.

Så vil jeg godt spørge statsministeren: Hvis vi ikke havde haft fredsbevægelserne, hvis vi ikke havde haft den bevægelse, der gik gennem hele Europa, og som også rejste sig med Solidarnosc i Polen osv., hvis vi ikke havde haft den, så havde

vi heller ikke haft Gorbatsjov, og så var Muren heller ikke faldet. Sådan ser historien ud inde i mit hoved.

Det kunne jo også være, at det, hvis vi griber det fornuftigt an, støtter den franske linje i Irak-spørgsmålet, bliver muligt tilsvarende at bringe Saddam Hussein til fald, fordi de, der i øjeblikket er medløbere i hans regime, indser, at den vej kun fører til deres eget endeligt. Det kunne godt tænkes, at der kom en Gorbatsjov i Irak, hvis vi griber det hele fornuftigt an og giver freden en chance.

Kl. 13.50

Så jeg er glad for, at statsministeren bragte det historiske tema og de historiske paralleller ind i det. Det synes jeg giver en god debat, og den synes jeg vi skal videreføre.

Første næstformand (Svend Auken):

Inden statsministeren svarer, er det hr. Jens Rohde.

Jens Rohde (V):

Nu nævnte hr. Villy Søvndal tallene en halv million dræbte og 2 millioner flygtninge. Kunne statsministeren forestille sig, at det tal ville blive langt overgået med en Saddam Hussein ved magten i måske 10, 15, 20 år mere i Irak?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det sidste er jo svært at sætte konkrete tal på, men det sætter i hvert fald fingeren på en væsentlig problemstilling, nemlig at det jo ikke er sådan, at man bare sikrer freden ved at lade fem og syv være lige og fortsat lade en tyran som Saddam Hussein husere uhæmmet. Han har før vist, at han både har evner og vilje til at bruge farlige våben såvel mod udenlandske fjender som mod sit eget folk. Han kan gøre det igen. Det er jo den risiko, der hele tiden er.

Så siger hr. Villy Søvndal, at man må stille det spørgsmål: Hvorfor kan våbeninspektionen ikke få lov til at afslutte sit arbejde? Jo, netop. Det er jo det, våbeninspektionen skal have mulighed for, og der siger Hans Blix, at hvis blot Saddam Hussein vil rette sig efter det, FN siger, behøver han kun kort tid til at færdiggøre sit arbejde. Så det er jo meget enkelt. Og det er derfor, EU-landene i enighed har sagt: Nu må Irak samarbejde øjeblikkeligt og fuldstændigt.

Så endelig til hr. Keld Albrechtsen: Jeg kan kun sige, at når man kigger tilbage på, hvad der skete under den kolde krig, så er den historiske realitet jo den, at de østeuropæiske systemkriti-

kere rystede på hovedet af de naive kræfter i de vesteuropæiske lande, som hoppede på den sovjetiske propaganda. Det er jo sandheden om det. Det var den fasthed, som NATO-alliancen udviste, som sikrede, at sovjetsystemet faldt sammen, Muren faldt, og nye demokratier kunne blomstre op i Østeuropa. Det var bestemt ikke hr. Keld Albrechtsens indsats, som tværtimod gik ud på at deltage i et flertal, der tvang den daværende danske regering til at forsøge at bryde den enighed. Men heldigvis stod de andre lande fast, og derved sikrede vi, at demokratiet på ny kunne vinde fodfæste i Østeuropa.

Villy Søvndal (SF):

Jeg var sådan set glad for hr. Jens Rohdes spørgsmål, fordi der i hr. Jens Rohdes spørgsmål lå den anerkendelse af tallene, at det vi spiller om, er en halv million dræbte efter FN's rapport, og der ligger tal fra USA's administration fra i går, fra udenrigsministeriet, State Department, der siger 2 millioner flygtninge. Så tak for det.

Så synes jeg bare, det er uhørt kynisk, jamen det er uhørt kynisk at ville indlede en krig på et tidspunkt, hvor vi spiller med de her menneskelige omkostninger, vel vidende, at Irak efter alle udsagn ikke udgør den aktuelle trussel, der gør, at man ikke skulle lade våbeninspektørerne få lov til at afslutte deres arbejde.

Alternativet er jo ikke, som statsministeren bliver ved med at gentage, ingenting at gøre. Det er ikke alternativet, vil jeg gerne sige til statsministeren. Det er ikke det fransk-tyske alternativ. De elsker formentlig heller ikke Saddam Hussein; det er jo ikke derfor, de gør det her.

Det er ikke grunden til, at et flertal af befolkningen vender sig imod det. Det er, fordi man er dybt bekymret over den nye amerikanske administrations ekstremt konfrontatoriske linje ikke kun i det her spørgsmål, men også i andre internationale spørgsmål.

Det ved statsministeren jo godt, men har svært ved at sige det, fordi han har lagt sig så tæt i kølvandet på den amerikanske præsident.

Jens Rohde (V):

Nu er det ikke, fordi det skal munde ud i en debat mellem hr. Villy Søvndal og mig. Jeg vil bare sige, at jeg ikke har anerkendt noget som helst. Jeg refererede til nogle tal, som hr. Villy Søvndal stod her i Folketingssalen og nævnte. Og så var det, jeg stillede den tese op, eller spurgte stats-

ministeren, om han kunne forestille sig, at hvis de tal f.eks. skulle holde stik og skulle blive resultatet af magtanvendelse over for Irak, om man så kunne forestille sig, at disse tal ville blive langt overgået, hvis man lod Saddam Hussein sidde ved magten i 10, 15, 20 år mere.

Vi taler om en mand, som har formået fuldstændig at støvsuge en landsby på 12.000 indbyggere, efter at der var nogen, der havde været inde og slå en af hans dobbeltgængere ihjel. Man kan ikke se, at den landsby nogen sinde har eksisteret. Alt er støvsuget. Det er som en »cleaner« fra en amerikansk gangsterfilm.

Kl. 13.55

Derfor stillede jeg bare spørgsmålet, om man kunne forestille sig, at disse tal kunne blive meget værre, hvis man lod Saddam Hussein regere, som han gør i dag, i de næste 10-20 år. Andet lå der ikke i det.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg skal lige minde om, at det er spørgsmål til ministrene.

Nu får statsministeren lejlighed til at svare på de spørgsmål, der er stillet til ham.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Med al respekt for formanden vil jeg sige, at det jo er en dejlig principiel og livlig debat.

Jeg vil blot understrege, at jeg ikke har taget stilling til alle disse tal, men jeg holder hele tiden fast i, at det jo gælder om at undgå at komme i den ulykkelige situation, at vi får krig, at vi får dræbte, at vi får flygtninge. Bestræbelsen må gå på at undgå det, og så er spørgsmålet bare:

Hvordan undgår man det bedst? Og der er jo en meget enkel, ja, meget simpel løsning på det her, nemlig at Saddam Hussein retter sig efter FN's krav. Hvis Saddam Hussein gør det, så finder det her en fredelig løsning, så undgår vi krigen, så undgår vi de dræbte, så undgår vi flygtninge. Og hvis han retter sig efter det, FN siger, så kan vi ophæve sanktionerne over for Irak og give det irakiske folk bedre levevilkår.

Det er ufatteligt for mig, at hr. Villy Søvndal og hans ligesindede ikke kan forstå, at det er det, der er det centrale omdrejningspunkt, og der må man stå fast over for Saddam Hussein for at tvinge ham til at rette sig efter FN's resolution. Og gør han bare det, så siger våbeninspektørerne, at så behøver man kun kort tid, så er den sag slut.

Første næstformand (Svend Auken):

Så går vi til sidste runde. Det er hr. Villy Søvndal.

Villy Søvndal (SF):

Jeg synes, det er lidt ærgerligt, at statsministeren hele tiden reducerer den her diskussion til hr. Villy Søvndal med ligesindede.

Med al respekt for SF's gennemslagskraft så behersker vi ikke den offentlige mening i det omfang, som de nuværende meningsmålinger giver udtryk for. Jeg bilder mig ikke ind, at det er SF, der er årsag til den massive modstand, der er i de europæiske lande. Det tror jeg ikke på. Jeg tror som sagt, det er en dybtfølt skepsis over for de argumenter, vi indtil nu har hørt, og jeg tror såmænd, der er ganske mange af statsministerens vælgere, der er dybt skeptiske ikke alene ved den amerikanske præsidents argumentation, men også ved statsministerens argumentation, for den er jo fuldstændig magen til den amerikanske præsidents argumentation. Jeg har aldrig grebet statsministeren i en fejl i forhold til at have oversat forkert, når Bush har sagt noget.

Det er vel den dybe skepsis, der er årsag til det og ikke min beskedne påvirkning. Det tror jeg ville være klogt af statsministeren at anerkende.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jo, til det kan jeg jo kun sige, at når det er hr. Villy Søvndal, der stiller spørgsmål til mig her i Folketingssalen, synes jeg, det er mest respektfuldt så også at svare på hr. Villy Søvndals spørgsmål og debattere med hr. Villy Søvndal. Man kunne da godt finde alternative anvendelser for sin tid, men jeg tager med glæde den debat, fordi det her handler om noget meget principielt, nemlig hvordan man på den bedste måde sikrer freden på kloden.

Dér mener jeg altså, at den historiske erfaring er meget klar, nemlig at hvis frie, demokratiske lande skal sikre freden, så er det mest effektive middel, at man står sammen i kampen mod tyrannerne. Tyrannerne forstår altid at udnytte svaghed, splittelse, uenighed mellem de demokratiske nationer.

Heldigvis er der den fordel ved at leve i et demokrati, at man også kan tillade sig at kritisere de politiske ledere. Derfor er det altid sværere for demokratier at gå i krig, og det er godt, at det er sådan. Vi skal bare forstå, at den bedste måde at undgå krigen på er ved, at tyrannerne i tide bliver sat stolen for døren. Og det er det, det her

går ud på. Vi skal have en afvæbning af Saddam Hussein, det skal helst ske fredeligt, og derfor bør vi i de frie demokratier stå sammen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2140

4) Til statsministeren af:

Peter Skaarup (DF):

»Vil statsministeren bekræfte, at »dansk udlændingepolitik føres i Danmark ...«, og at dette også gælder i forhold til EU?«

Peter Skaarup (DF):

For cirka et halvt år siden trådte nye regler i kraft vedrørende udlændingeloven, regler, der har betydet en væsentlig nedgang i antallet af asylsøgere og også en nedgang i antallet af familiesammenførte.

Nu kan vi så se, at man på EU-plan diskuterer fælles EU-regler, som vedrører en mulighed for at omgøre de stramninger, som bl.a. den danske regering og Dansk Folkeparti har vedtaget med henblik på at føre en mere rimelig udlændingepolitik her i landet.

Kl. 14.00

Reglerne, som skal diskuteres senere på ugen i Ministerrådet, går ud på, at man skal ændre familiesammenføringsreglerne sådan, at der modsat i dag, hvor der går 10 år, før man kan få familiesammenføring, fremover kun skal gå 2 år, og det er jo en væsentlig liberalisering, som vi kan være meget bekymrede for.

Der vil jeg spørge statsministeren, om statsministeren stadig væk er enig i og kan bekræfte, at dansk udlændingepolitik føres i Danmark, og at dette også gælder i forhold til EU. Det har statsministeren nemlig tidligere sagt, og det vil vi gerne holde statsministeren fast på.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan bekræfte, at sådan er det. Danske regler om udlændinge vedtages af Folketinget – det overrasker vist ingen, heller ikke hr. Peter Skaarup – og som det er hr. Peter Skaarup bekendt, gælder det i forhold til EU, at Danmark ikke deltager i EU's samarbejde om asyl og indvandring. Det følger af det forbehold, vi har på området. Det betyder altså, at Danmark heller ingen indflydelse har på de regler, der bliver besluttet, for det kan vi ikke stemme om, det er andre, der beslutter det, men det betyder så også, at vi heller

ikke som udgangspunkt er bundet af de fælles regler, som de andre er blevet enige om.

Peter Skaarup (DF):

Det er jeg jo så glad for, altså at det er sådan, for det har betydning for de liberaliseringer, som de andre lande nu fumler rundt med, og som jo i hvert fald i forhold til vores lovgivning ville indebære nogle liberaliseringer, hvad angår familiesammenføring, som vil være helt umulige at acceptere ud fra den debat, vi har haft i Danmark, og også ud fra det resultat, der kom af folketingsvalget den 20. november 2001.

Men jeg vil godt spørge statsministeren, om det, statsministeren her siger, i virkeligheden ikke er et meget godt argument for, at vi skal bevare det forbehold, vi har på området, og et meget godt argument imod det, regeringen jo ellers ofte fremfører her i Folketingssalen og i offentligheden, nemlig at man skal afskaffe de fire forbehold, vi har i forhold til EU.

Er det i virkeligheden ikke alle tiders, at vi har det forbehold, der gør det muligt for os at føre vores egen udlændingepolitik, hvilket i realiteten betyder, at danske statsborgere, der stemmer ved folketingsvalg, kan være med til at bestemme den danske udlændingepolitik? Er det ikke rigtigt forstået, at det, statsministeren i virkeligheden siger om, at vi kan undgå de her regler, er, at vi kan være glade for, at vi har et forbehold?

Første næstformand (Svend Auken):

Så er der to medspørgere. Den første er fru Elisabeth Arnold, og derefter er det hr. Søren Krarup.

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg synes, det var et meget overfladisk og kort svar, statsministeren gav på hr. Peter Skaarups meget vigtige spørgsmål.

Jeg vil gerne spørge, om statsministeren kan bekræfte, at dansk udlændingepolitik jo ikke blot drejer sig om familiesammenføringsregler, men også drejer sig om flygtningepolitik, vandrende arbejdskraft og kriminalitetsbekæmpelse på tværs af grænserne, og vil statsministeren ikke give mig ret i, at dansk politik på det område ikke kan føres uafhængigt af det europæiske samarbejde?

Søren Krarup (DF):

Hr. Peter Skaarup har for så vidt sagt, hvad der skal siges, men jeg vil godt bede statsministeren af hensyn til os lidt mere tungnemme at slå fast

helt umisforståeligt – hermed vil jeg ikke inddrage integrationsministeren i de tungnemme, jeg taler kun på egne vegne – at der slet ikke er tvivl om, at de forbehold, der gælder fra dansk side med hensyn til EU's udlændingepolitik, altså ikke tvinger os i Danmark til at rette noget som helst på vores udlændingepolitik, intet EF-direktiv kan bestemme vores udlændingepolitik.

Anne-Marie Meldgaard (S):

Dansk Folkepartis spørgsmål får også mig til at komme op af stolen, og jeg vil gerne spørge statsministeren, hvad regeringens indstilling til det her spørgsmål havde været, hvis det danske forbehold ikke var der. Ville Danmark ikke rette sig efter EU's forskellige vedtagelser, hvis ikke forbeholdene havde været til stede, og selvfølgelig også den dag Danmarks forbehold ikke er der længere?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Fru Elisabeth Arnold kaldte mit svar overfladisk. Jeg svarede på, hvad jeg blev spurgt om, præcist og kort, og mere er der i og for sig ikke at sige om dét, men man kan godt føje mere til, og det vil jeg gøre om et øjeblik, men først vil jeg sige til hr. Søren Krarup, at som jeg har beskrevet situationen, er der ikke nogen, der kan tvinge os til noget. Vi kan selv vælge at gøre nogle bestemte ting; vi kan også vælge at gøre det samme som EU, men det er op til os selv.

Kl. 14.05

Det fører mig over til hr. Peter Skaarup og til fru Elisabeth Arnold, som spørger om det samme fra hver sin indfaldsvinkel.

Hr. Peter Skaarup siger: Jamen er det så ikke en stor fordel, at vi har forbeholdet? Og fru Elisabeth Arnold peger på: Er det ikke en stor ulempe, at vi har forbeholdet? Og i den sag må jeg sige, at jeg er enig med fru Elisabeth Arnold og derfor uenig med hr. Peter Skaarup i, at det skulle være en fordel af have forbeholdet, for sagen er jo den, at regler på dette område besluttet ved enstemmighed, og hvis Danmark derfor ikke havde sit forbehold, så sad Danmark med ved det bord, hvor disse beslutninger blev truffet, og vi kunne derfor påvirke, hvordan det fælles direktiv skulle se ud. Nu er det de andre, der beslutter, hvordan det skal se ud, og derefter kan vi så tage stilling til, om vi vil følge det eller ikke følge det. Der har fru Elisabeth Arnold jo altså ret i, at hele det her område er så stort og komplekst, at man ikke bare kan se Danmark

isoleret. Det vil i hvert fald føre os ind i nogle meget alvorlige overvejelser om mange ting.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg er tilhænger af, at man i EU har et fælles regelsæt. Og hvis vi selv har været med til at beslutte det, jamen så stemmer vi jo også kun for det, hvis vi synes, det passer ind i en dansk sammenhæng ud fra en samlet betragtning.

Så min konklusion er altså, at hvis vi ikke havde forbeholdet, så var vi bedre stillet, for så var vi med til at bestemme, hvordan det her skal se ud. Og det er så også et svar til fru Meldgaard.

Peter Skaarup (DF):

Jeg må sige, at det er meget svært at forstå. Det må jeg sige.

I dag har vi den situation, at der er nogle EU-regler, der ligger på bordet til debat senere på ugen i Ministerrådet, og som går ud på, at familiesammenførselsreglerne for Danmarks vedkommende skal ændres fra, at man har en 10-års-regel, fra man kommer ind i landet, til man kan få en familiesammenføring, til at der fremover kun skal gå 2 år, til man kan få en familiesammenføring. Det er da i hvert fald en liberalisering, så det gør noget.

I øvrigt går det også ud på, at den regel vi har vedtaget i Folketinget om, at man skal være 24 år, før man kan få en familiesammenføring, skal ændres til, at man kun skal være 21 år, hvilket jo netop vil bryde med det princip, vi har valgt i udlændingepolitikken: at man skal undgå de her tvangsægteskaber, hvor helt unge kvinder fra specielt nogle af de muslimske lande kommer til Danmark og bliver udnyttet ved, at man på den måde sikrer sig en familiesammenføring, som vi egentlig gerne vil undgå. Vi vil gerne sikre, at de, der bor i Danmark, først og fremmest finder deres ægtefæller her i landet. Så det går jo stik imod den danske udlændingepolitik.

Der er det så, jeg vil spørge statsministeren: Hvad vil regeringen gøre i forhold til det? Vil man bare sluge reglerne, som de ser ud nu, eller vil man tage et forbehold, altså bruge den gode mekanisme, vi har?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
For det første må jeg lige slå fast, at det, hr. Peter Skaarup her omtaler, er et *forslag*, som ikke er færdigbehandlet, og hvis endelige udseende vi derfor ikke kender noget til.

Den dag, direktivet måtte være færdigbehandlet og vi kender dets endelige udseende, ja,

så er situationen, som reglerne er i dag, den, at vi så fra dansk side må tage stilling til, om vi vil lave regler i Danmark, der ligner dem, eller vi ikke vil. Det er den adgang, vi har. Og det er alt for tidligt at sige noget om endnu, for der skal vi jo altså kende det færdige direktiv, vide, hvordan det ser ud, før vi kan tage stilling til, om disse regler skal gøres til dansk lov, eller om vi ikke vil. Så det spørgsmål kan ikke besvares, før vi ser det endelige resultat af forhandlingerne om direktivet.

Peter Skaarup (DF):

Jeg kunne godt tænke mig et klart svar fra statsministeren på: Hvad nu, hvis direktivet bliver, som det ser ud nu? Reglerne bliver debatteret frem og tilbage, men hvad nu, hvis det ender på, at man skal acceptere, at borgere her i landet kan få familiesammenføring efter 2 år, og at man kun behøver at være 21 år for at få familiesammenføring? Hvis det bliver sådan, hvordan vil den danske regering så forholde sig? Jeg håber meget, man vil forholde sig på den måde, at man netop vil bruge vores forbehold, aktivere vores forbehold og sige nej til den meget ekstreme liberalisering, det vil være i forhold til vores egne regler.

Og så forstår jeg ikke, og det kunne jeg også godt tænke mig at få statsministerens svar på, hvordan regeringen i sit oplæg til, hvad det er, konventionet skal arbejde med, hvad den fremtidige europæiske politik skal gå ud på, kan foreslå, at udlændingepolitikken skal være et af de områder, hvor man skal samarbejde tættere, altså hvor det skal være sværere for nogle lande at blokere, når man samtidig kan se, at EU er på vej med meget, meget mere liberale regler, som vil undergrave den udlændingepolitik, vi har i Danmark.

Der er altså et eller andet, der slet ikke hænger sammen dér, og jeg mener, der er brug for en klargørelse her i Folketinget.

Kl. 14.10

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil gerne takke statsministeren for det første svar – jeg synes, det var klagørende – men jeg vil så også gerne gå videre og forestille os den situation, at vi stadig væk har det danske forbehold også i en fremtid, og så blot spørge statsministeren, om ikke jeg har ret i, at uanset om Danmark har forbeholdet eller ej, så kan vi fra dansk side ikke forhindre, at franskmænd, spaniere, grækere, italienere kommer til Danmark, tager

arbejde og vel at mærke har fuld ret til at få deres ægtefælle med sig i den forbindelse.

Vil statsministeren bekræfte, at Danmark ikke har nogen som helst mulighed for at forhindre, at den udvikling sker?

Anne-Marie Meldgaard (S):

Nu er det jo sådan, at Danmark er meget fodslæbende på det her område, i og med at vi har forbeholdene.

Jeg vil godt spørge statsministeren, om Danmark agter at tilkendegive, hvad vores holdning er rundtomkring i korridorerne dernede, sådan at man kender Danmarks stilling til det her spørgsmål.

Jeg vil også godt vide, om Danmark agter at kontakte andre lande, hvor lovgivningen måske ligger meget tæt op af Danmarks lovgivning, for at påvirke eller på en eller anden måde sikre sig, at der bliver taget det forbehold, sådan at det er dansk lovgivning, der måske kommer til at gælde efterfølgende.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Må jeg først sige til hr. Peter Skaarup, at jeg ikke mener, man kan sige, at direktivforslaget udelukkende er udtryk for det, hr. Peter Skaarup kalder liberalisering – nogle punkter ja, andre punkter bestemt ikke.

Det, jeg bare vil fastslå over for hr. Peter Skaarup, er, at regeringen ingen planer har om at ændre de regler i udlændingeloven, som er vedtaget under denne regering. Så skulle det da i hvert fald være på plads.

Man kan altså i dag ikke sige noget om, hvordan det endelige direktiv kommer til at se ud. Jeg tror, der går nogen tid endnu, inden en beslutning kan træffes. Der er faktisk meget forskellige opfattelser mellem landene.

Fru Anne-Marie Meldgaard spørger, om den danske regering gør noget for at påvirke processen. Ja, selvfølgelig prøver en dansk regering altid at få maksimal indflydelse, men på dette område er vi jo altså, om jeg så må sige, hæmmet af, at vi har et forbehold, som gør, at de andre 14 bare kan træffe deres beslutning og vi har ingen indflydelse på det. Det er nu engang konsekvensen. Så det er jo altså begrænset, hvad vi kan gøre; det må man sige.

Nu kan jeg ikke sådan helt lodde dybden i fru Elisabeth Arnolds spørgsmål, men det ligger jo i alle tilfælde sådan, at hvis fri bevægelighed over landegrænserne følger de regler, der gælder i EU-samarbejdet, så kan vi jo ikke forhindre det.

Men så vil jeg også sige, at så er fri bevægelighed jo altså også en fordel.

Peter Skaarup (DF):

Jeg kan godt forstå, at både De Radikale og Socialdemokraterne, som er imod den udlændingepolitik, vi har fået vedtaget efter folketingsvalget her sidste gang med virkning fra 1. juli sidste år, er interesserede i at afskaffe det danske forbehold, for det vil betyde, at EU-systemet fremover kunne vedtage ting, som kunne være mere liberale, sådan som Socialdemokraterne og De Radikale ønsker det. Så det kan jeg godt forstå at man er interesseret i.

Men jeg kan ikke forstå det, når statsministeren siger, at vi er hæmmet af forbeholdet i den politik, vi gerne vil tilrettelægge på udlændingeområdet, for vi kan da netop kun være glade for, at vi i Danmark kan forbeholde os ret til at bestemme vores egen politik på udlændingeområdet.

Netop det, som mange borgere sikkert har været optaget af ved folketingsvalget her sidste gang, får de hermed direkte mulighed for at påvirke, fordi det kun er danske politikere, der afgør det.

Men hvis det fremover lige pludselig er i Bruxelles og i Paris og i Berlin, man i realiteten afgør den danske udlændingepolitik, ved at man liberaliserer reglerne, sådan at man kan få familiesammenføring allerede efter 2 år, jamen så duer det hele jo ikke, så har man som borger ikke den demokratiske indflydelse, som man forventer, når man afgiver sin stemme.

Kl. 14.15

Søren Krarup (DF):

Da jeg hørte statsministerens svar, må jeg indrømme, at erindringer fra for længe siden fra EF-striden i begyndelsen af 1970'erne dukkede op, for denne modsætning imellem at have mulighed for at skabe indflydelse på EF's beslutninger og så at have frihed til at bestemme i sit eget land var jo også den argumentation, vi blev præsenteret for.

Jeg vil spørge statsministeren om det helt elementære: Er det for en dansk regering, for et dansk folk, ikke helt afgørende, at man kan bestemme forhold i sit eget land og så lade de andre lande bestemme deres?

Jeg går ud fra, at statsministeren vil svare, at vi alligevel er sådan filtret ind, at det kan man ikke. Men grundlæggende er det jo spørgsmålet:

Skal vi have suverænitet over Danmark, eller skal vi have indflydelse på det, andre lande gør?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det sidste kunne jo føre til en lang filosofisk diskussion.

Min holdning er den, at et lille land oftest vinder indflydelse ved at lægge sin suverænitet på visse områder sammen med andre, for i en verden som den, vi lever i, hvor vi er så afhængige af hinanden, og hvor mange problemer, mange opgaver, er grænseoverskridende, skal de også løses på tværs af landegrænserne.

Der har små lande altså en stærk interesse i at være med i en organisation, hvor der er et fælles regelsæt, der binder de store, der forpligter de store til at følge fælles beslutninger. Derfor er det faktisk sådan, at små lande vinder suverænitet ved at lægge kræfterne sammen med andre, mens de store lande afgiver suverænitet, så at sige, ved at lade sig binde af fælles regler.

Men det er jo en lang filosofisk diskussion, og på det punkt ved hr. Søren Krarup, at vore veje ikke følger hinanden.

Jeg skal blot sige til hr. Peter Skaarup, at jeg fastholder, at det ville være en bedre situation for Danmark at være med til at beslutte de fælles regler frem for nu at være sat uden for og ikke kunne være med til at beslutte dem, og så bare skulle se de andre beslutte dem. Det er jo sådan, at hvis vi sagde ja til et direktiv fra dansk side, var det jo, fordi direktivet var i orden set fra et dansk synspunkt. Så derfor er det altså en fordel – ville det være en fordel, hvis vi ikke havde forbehold.

Men lad mig så blot runde det af med at fastslå endnu en gang, at uanset hvad, så har regeringen altså ingen planer om at lempe de stramninger af udlændingepolitikken, som er gennemført.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Peter Skaarup. Jeg vil samtidig gøre opmærksom på, at medspørgerne kun har to spørgsmål.

Peter Skaarup (DF):

Det sidste er jeg tilfreds med, altså at man ikke har nogen planer om at lempe den politik.

Men det peger jo stadig væk på det helt afgørende her, at uanset at det da er rigtigt, som statsministeren siger, at vi kunne være med til at påvirke nogle ting, så er spørgsmålet: Hvis det så ender med, at det er det fuldstændig urimeli-

ge, der bliver vedtaget, og vi står tilbage i en situation, hvor vi simpelt hen ikke kan acceptere det, hvor man f.eks. fremover vil have det sådan, at man ikke længere skal være her i landet i 10 år for at få familiesammenføring, men kun i 2 år – det er jo rent faktisk det, det går ud på – hvor står vi så henne?

Så stod vi jo, hvis vi havde afskaffet forbeholdet, i en situation, hvor vi var nødt til at gøre vold på os selv, fjerne vores egen mulighed for at føre vores egen udlændingepolitik og så lade EU-systemet køre det, man nu gerne vil. Og det er det, der er så afgørende ved, at vi har forbeholdet, at vi har muligheden for at sige fra over for noget, der bestemmer os imod.

Jeg synes ikke, statsministeren svarede på det forhold, at det, som statsministeren bl.a. sagde, da han i Landstingssalen forelagde den danske regerings holdning til, hvad man ville arbejde for i forhold til EU's fremtid, altså bl.a. i forhold til konventarbejdet, var, at en af de ting, man vil arbejde for, hvor det var vigtigt, at man havde mere kompetence til EU, mere samarbejde, lige præcis var udlændingepolitikken. Og når man nævner det, er det jo direkte i modstrid med, hvad det er, man arbejder med i EU lige i øjeblikket.

Så jeg forstår ikke den sammenhæng, at statsministeren på den ene side kan argumentere for, at vi skal have meget mere EU-kompetence på udlændingepolitikken, og alligevel har vi noget her, vi ikke kan acceptere, hvor vi vil føre vores egen politik. Det hænger simpelt hen ikke sammen.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Sammenhængen er den, at sådan som jeg ser Europas fremtid, er det nødvendigt, at vi har nogle fælles regler om asyl, om indvandring, om udlændinge i det hele taget, fordi vi har et EU, hvor der er fri bevægelighed over landegrænserne. Og hvis der ikke gælder et fælles regelsæt med hensyn til mulighederne for at komme ind i EU, risikerer vi jo altså det, der hedder asylshopping, og andre ting. Og jeg synes også, at den samlede styring af alt det her bliver meget stærkere, hvis vi lægger kræfterne sammen om at gøre det.

Kl. 14.20

Så det er jo grundlæggende årsagen til, at jeg er tilhænger af, at vi skaber et fælles regelsæt, men naturligvis et fælles regelsæt, der er i pagt med de ønsker, vi har fra dansk side. Det er da klart.

Nu refererer hr. Peter Skaarup hele tiden til det direktivforslag, der ligger. Lad mig lige minde om, at det altså er et forslag, der ikke er færdigbehandlet. Lad mig også minde om, at der langtfra er enighed mellem de 14 andre, som er dem, der skal beslutte det.

Der er faktisk flere og flere lande, som melder sig med synspunkter, som ligger op ad den holdning, vi har fra dansk side. Men på grund af forbeholdet har vi jo ingen mulighed for at påvirke processen, det har vi jo desværre ikke. Vi er afhængige af, om jeg så må sige, hvad de andre beslutter, men kan så til gengæld også selv bestemme, om vi vil være med i det eller ikke vil være med i det.

Jeg tror, at det er hr. Peter Skaarups udmærkede partifælle, hr. Søren Krarup, som nogle gange bruger det udtryk, at man skal tage sit udgangspunkt i den givne virkelighed. Det er faktisk et godt udtryk, som jeg også vil anbefale hr. Peter Skaarup: at tage sit udgangspunkt i den givne virkelighed i stedet for spekulative forestillinger.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2144

5) Til økonomi- og erhvervsministeren af:

Pernille Blach Hansen (S):

»Vil ministeren i fortsættelse af sin beskrivelse af den principielle lære, man kan drage af det kritiske forløb af udliciteringen af togdriften i Midt- og Vestjylland til Arriva, redegøre for, hvilke initiativer regeringen planlægger for at kunne gennemføre fremtidige udliciteringer uden disse uacceptable konsekvenser?«

Skriftlig begrundelse

Ministeren udtalte i Folketinget den 19. februar 2003 i svar på spørgsmål nr. S 2000, at »det, man kan lære af sådan en sag, er måske noget om, hvorvidt de vilkår, der har været skrevet i denne kontrakt, har været skarpe nok med hensyn til, hvornår man kan gribe ind«.

Pernille Blach Hansen (S):

Som erhvervs- og økonomiministeren opdagede sidste onsdag, er hele den ulykkelige Arrivasag jo en sag, vi går meget op i, ikke mindst fordi konsekvenserne er helt uacceptable for de man-

ge passagerer, der står og venter på et tog, der ikke kommer.

Men det, vi egentlig er lidt optaget af, er, hvad regeringen så har lært af den her Arrivasag, hvad man mere principielt kan udlede af den. Og efter mange spørgsmål i sidste uge fik vi til sidst økonomiministeren til at sige, at det måske er noget om, om vilkårene i kontrakten har været skrappe nok.

Nu har ministeren så haft 1 uge til at tænke yderligere over tingene, og derfor vil vi gerne bede ministeren om at svare på – på baggrund af at det måske er noget med, at vilkårene ikke har været skrappe nok – hvilke konkrete initiativer regeringen så vil tage for at sikre, at sådan en sag her ikke gentager sig, hverken på trafikkområdet eller på andre områder, hvor man udliciterer offentlige opgaver.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil gerne have lov at sige, at sagen om Arrivas kørsel på jernbanestrækninger i Midt- og Vestjylland som bekendt er trafikministerens område, som jeg ikke vil gå i detaljer med. Det har vi en trafikminister til. Men jeg vil gerne redegøre generelt for regeringens initiativer til at understøtte fornuftige udliciteringer og muligheden for at skabe konkurrence om at levere offentlig service.

Grundlæggende mener jeg, at myndigheder, der ønsker at udlicitere, allerede i dag har de fornødne værktøjer til at sikre, at udliciteringen går godt og bidrager til at skabe bedre service for pengene. Men der er selvfølgelig også grund til at udbrede erfaringerne.

Jeg kan f.eks. nævne ældrepakken, der blev vedtaget før sommerferien, som skal sikre borgerne et frit valg mellem flere leverandører. De nye regler har samtidig betydet, at også kommunerne er blevet mere bevidste om at beskrive de ønskede servicekvaliteter og hvilke omkostninger, der har været forbundet med den hidtidige kommunale produktion. Og det må vi sige har været en lærerig proces for kommunerne.

Også kravet om, at kommunerne skal udarbejde en generel servicestrategi for planlagte udliciteringer, er med til at styrke erfaringsgrundlaget for udliciteringer i den offentlige sektor.

Der er naturligvis behov for at udbrede disse erfaringer. Konkurrencestyrelsen bidrager til dette, bl.a. gennem vejledninger og de årlige konkurrenceredegørelser. Og man kan som bekendt få praktiske råd og vink i udbudsportalen

på internettet. Derudover har regeringen moderniseret Udliciteringsrådet.

Så alt i alt vil jeg sige, at når jeg nævnte de ting, jeg nævnte i forbindelse med spørgsmålet i sidste uge, er det jo, fordi vi alle sammen godt er klar over, at det her er en ulykkelig sag, som ingen kan være tilfreds med. Og det er jo også de markeringer, som trafikministeren er kommet med i denne sag.

Pernille Blach Hansen (S):

Tak for svaret, men svaret er jo så desværre, at der overhovedet ingen konkrete initiativer kommer fra regeringen. Så man drager ingen principiel lære af den her ulykkelige sag. Tværtimod siger ministeren her, at myndighederne har de fornødne værktøjer til at sikre, at udliciteringen går godt.

Og så kan man vel slutte baglæns og sige, jamen så har trafikministeren i den her sag åbenbart ikke benyttet sig af værktøjerne, for det er jo ganske åbenlyst ikke gået godt.

Når ministeren i sidste uge her i salen sagde, at det, man kan lære af sådan en sag, måske er noget om, hvorvidt de vilkår, der har været skrevet i denne kontrakt, har været skrappe nok med hensyn til, hvornår man kan gribe ind, hvilket konkret initiativ kommer der så ud af det?

Kl. 14.25

Betyder det, at erhvervs- og økonomiministeren eller regeringen som sådan vil tage initiativ til at sikre, at man i fremtidige kontrakter skriver andre vilkår ind, så man har mulighed for at gribe ind, når det viser sig, at den, der tilbyder sig, ikke lever op til kontrakten efterfølgende?

Det kan da ikke passe, at ministeren overhovedet ingen svar har på, hvad vi skal gøre for at undgå sådan noget her en anden gang.

Keld Albrechtsen (EL):

Nu så jeg jo, at efter at vi havde haft den drøftelse i sidste uge, hvor ministeren ikke havde svar på spørgsmålene om, hvorvidt regeringen havde lært noget af Arrivasagen, har regeringen dog trods alt besluttet, at man ikke vil udlicitere de små færges. Jeg vil godt spørge, om det er et udslag af eftertanke, det kunne det jo da, positivt betragtet, ikke udelukkes at det var.

Næste offer for regeringens udliciteringspolitik, nemlig BornholmsTrafikken, er jo allerede udset, og hvis det svar, ministeren nu giver, skal forstås sådan, at regeringen vil udfærdige nye regler, før man går videre med udlicitering, så må det vel også betyde, at udliciteringen af

BornholmsTrafikken må stilles i bero. Eller sagt på en anden måde: Hvis regeringen har tænkt sig nu at køre videre med at udlicitere BornholmsTrafikken uden at stoppe op og tænke sig om og lære af Arriva, er svaret vel, at regeringen intet har lært?

Jacob Buksti (S):

Nu siger ministeren selv, at der jo er nogle udliciteringer, man har positive erfaringer med, og så er der helt direkte konstaterbart nogle, man har dårlige erfaringer med.

Er det sådan, at en af de lærer, som regeringen vil kunne drage af den udvikling, vi står i, er, at man f.eks. havde tænkt sig at analysere, hvorfor der er noget, der går godt, og hvorfor der er noget, der går skidt? Det kunne jo godt være, at det ikke bare er et spørgsmål om, hvordan og hvorledes man skruer kontrakterne sammen, men også et spørgsmål om, hvordan regeringen, den pågældende minister, overhovedet følger arbejdet op.

Ministeren er vel bekendt med, at kontrakten bliver udfærdiget omkring årsskiftet 2001-02, så der er et helt år, hvor der har været tid til at forberede det? Og det er vel i sig selv interessant, hvordan den forberedelse er foregået, om ministeriet har været involveret i det og været vidende om, at der har været de her problemer.

Så det korte af det lange er: Har man tænkt sig at lave sådan en best practise-øvelse, eller er det bare learning by doing hver gang, så man gør de samme fejl hver eneste gang?

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Som jeg også tilkendegav sidste gang, er der jo ingen tvivl om, at man er nødt til hver gang, man har udliciteret, at analysere, om det er gjort på den rigtige måde. Alle kan jo huske Ri-Bus, da man startede i sin tid. Skulle man da have hældt udliciteringstanken på selve busområdet ned ad brættet, fordi det ikke gik, som man forventede dengang? Hvad med hele affaldshåndteringen på daværende tidspunkt, da man påbød udliciteringer?

Til hr. Jacob Buksti, der spørger, om det ikke er muligt, at det ikke kun drejer sig om kontrakten: Jeg er helt klar over, hvordan hr. Jacob Buksti har været ansvarlig og har inddraget Folketingets partier, og jeg har også noteret mig de artikler, som hr. Buksti har skrevet i dagspressen om, at der var tale om en bunden opgave, de nævnte partier var derfor inddraget i valg af

strækning og fastlæggelse af udbudsmateriale, dog med Enhedslisten, der sagde fra.

Med hensyn til spørgsmålet om best practise vil jeg sige, at det er, som om man nu skyder trafikministeren i skoene, at han ikke griber ind i denne sag – det er det, der sådan ligger mellem linjerne. Jeg vil sige, at det, jeg er orienteret om, er, at trafikministeren bruger de redskaber der ligger i kontrakten, bedst muligt – i overensstemmelse med Kammeradvokaten.

Jeg kan sige, at trafikministeren jo klart har tilkendegivet, at Arriva ikke har leveret varen. Man bruger de muligheder, der er, som sagt i overensstemmelse med Kammeradvokaten.

Hr. Keld Albrechtsen spørger, om det nu betyder, at man ikke vil udlicitere de små færger, og hvad med nye regler, før BornholmsTrafikken kommer i omløb. Jeg skal ikke på nuværende tidspunkt begynde at kommentere et lovforslag på et område, som ikke har været diskuteret her i salen endnu. Det, jeg har tilkendegivet sidste gang, som jeg også kan tilkendegive i dag, er, at der er et samfund og en regering, som hele tiden lærer af de elementer, der er. Det er på den måde – som jeg har tilkendegivet – man også har udviklet de elementer omkring udlicitering, som jeg nævnte i mit første svar.

Kl. 14.30

Til fru Pernille Blach Hansen: Jeg ved ikke, om vi kan blive ved med at koge suppe på det her spørgsmål onsdag efter onsdag, men jeg stiller gerne op. Problemstillingen i denne her sag har været meget, meget kompleks. Der har været skrevet en kontrakt. Der har været lavet et udbudsmateriale. Man har brugt meget tid på at udarbejde det. Det har været forelagt Folketingets partier. Enhedslisten sagde fra.

Hvad kan man så lære af det? Jamen man må hele tiden gå ind og analysere, om der er elementer, hvor man kan forbedre. Sådan er det, hver eneste gang regeringen er gået i gang med et nyt område. Ligeegyldigt om det er affaldshåndtering, om det er buskørsel, og nu har vi så en problemstilling på det her område, må man da hele tiden prøve at lære af de erfaringer, man gør sig.

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg synes, det er meget positivt, at ministeren tilkendegiver, at man selvfølgelig hele tiden må analysere, men samtidig ligger der jo deri et lidt uldent svar på det, hr. Jacob Buksti spurgte om.

Derfor vil jeg gerne spørge: Vil regering tage initiativ til en analyse af Arrivasagen med hen-

blik på, at de dårlige erfaringer, man har herfra, ikke skal gentage sig? Når ministeren ikke selv kommer til Folketinget i dag og kan pege på nogen som helst initiativer, som man vil tage på baggrund af det her, må første skridt vel være, at man får lavet en lidt mere systematisk analyse af, hvorfor det er gået galt både i forhold til kontrakten og i forhold til den efterfølgende opfølgning på kontrakten.

Så vil økonomi- og erhvervsministeren give tilsagn om, at der kommer en sådan analyse af Arrivasagen, så vi reelt kan se, hvad vi skal undgå i fremtiden, for at det her ikke gentager sig?

Jacob Buksti (S):

Jeg vil gerne sige til økonomi- og erhvervsministeren, at jeg står ikke her og antyder noget som helst om trafikministeren. Den diskussion skal vi nok tage med trafikministeren.

Det, jeg spurgte om, og som jeg sådan set stadig væk godt vil have et svar på, er, om regeringen, hver gang man står i en udliciteringssituation, vil skulle forholde sig til bare det enkelte projekt og ikke giver sig til at analysere, hvordan det kan være, at der er noget, der lykkes, og hvordan det kan være, at der er noget, der mislykkes.

Det kunne jo godt være, at regeringen havde en interesse i også at studere, hvorfor noget lykkes, så man kan finde ud af, hvordan man skal gøre det. Hvis det er sådan, at man kun studerer det, der går galt, så ender det med, at man kommer til de forkerte konklusioner på, hvorfor det går galt, hvorefter man laver de samme fejl igen og igen, f.eks. når man skal i gang med Odense-Svendborg, som jeg er sikker på vil have ministerens store bevågenhed.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, at vi beklageligvis er meget tæt på at måtte konstatere, at regeringen ikke har tænkt sig at tage ved lære af Arrivaskandalen. Jeg går ud fra, at ministeren er enig med mig i, at en af de store fejl, der blev begået i forbindelse med udlicitering af togene i Midt- og Vestjylland, var, at man ikke tog fornødent hensyn til brugerne. Man lyttede ikke ordentligt til brugerne.

Nu er man så i gang med at udlicitere BornholmsTrafikken. Her har man heller ikke lyttet til brugerne. Man har ikke kunnet blive enig med Bornholms Regionskommune. Man har ikke kunnet blive enige med hverken pendlerforening eller passagerforening. De vil overhovedet ikke have med den udlicitering at gøre.

Burde det ikke give ministeren anledning til at stille sig selv det spørgsmål, om han er på vej ud på samme skråplan med hensyn til BornholmsTrafikken, som vi just oplever med Arriva, eller har ministeren draget den lære af Arrivasagen, at man ikke behøver at lytte til brugerne, at det ikke er nødvendigt? Det ville dog være utroligt, hvis man har draget den lære, men vil det få nogen konsekvenser i forhold til BornholmsTrafikken?

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil gerne sige til hr. Keld Albrechtsens bemærkninger om, at der er ingen, der har taget ved lære, at der er ingen, der har lyttet til brugerne, at jeg ikke tror, at der er nogen, der ikke lytter til forbrugerne, til borgerne i Danmark, når de etablerer de her udliciteringer.

Der er mange gode eksempler på, at udliciteringer er kørt godt. Der er utallige undersøgelser, både inhouse og andre steder, der viser, hvordan det er gået på adskillige forskellige områder. Det er også påpeget, at der er steder, hvor man faktisk føler, at man har fået en bedre service. Jeg kommer fra en kommune, hvor jeg i 10 år har siddet med en Socialdemokrat som borgmester og en SF-rådmand med ansvar for et ældreområde, hvor der har været udbud til private. Selvfølgelig kan al begyndelse på de her områder give problemer. Det er det, vi oplever med Arrivasagen, hvor der er nogle problemer.

Det, der bliver sagt, nemlig at man ikke vil lære, er jo ikke det, jeg har tilkendegivet i de svar, jeg har givet her i Folketinget. Det, jeg har sagt, er, at selvfølgelig skal der lyttes, selvfølgelig skal man høste erfaringer. Jeg har redegjort for, hvad man løbende har gjort. Det gjorde jeg i min første besvarelse.

Kl. 14.35

Til det hr. Jacob Buksti også går ind og siger, at man ikke kun skal forholde sig til det enkelte projekt, hvorfor noget ikke lykkes og lign., vil jeg sige, at jeg da er fuldstændig enig med hr. Jacob Buksti i, at vi selvfølgelig skal lære af det her. Det er også svar til fru Pernille Blach Hansen omkring Arrivasagen.

Jeg tror da helt klart, og det er også til hr. Buksti, at trafikministeren vil forholde sig til, hvad vi kan drage af lære. Det her er trafikministerens ressortområde, og det er på et specielt område, man er gået i gang med en udlicitering. Vi må konstatere på trods af en forberedelse under hr. Jacob Bukstis ledelse, som formentlig er

gået udmærket, at der er problemer i det. Der må vi lære noget af det.

Det med generelt at skulle gå ud og udstikke retningslinjerne på et område, hvor en ressortminister har ansvaret, kan jeg ikke gøre, ud over at jeg vil tilkendegive, at regeringen selvfølgelig altid vil være opmærksom på de her områder og også drage lære af det. Det tilkendegav jeg også sidste gang.

Sluttelig til hr. Keld Albrechtsen: Jeg kan jo ikke stå og diskutere et kommende lovforslag, som skal behandles her i Folketinget.

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg vil gerne sige, at jeg synes, det er dybt, dybt skuffende, at økonomi- og erhvervsministeren ikke forsøger at forholde sig til substansen, for det er jo netop ministerens ministerium, der om nogen har været optaget af både gode og dårlige erfaringer ved udliciteringer. Det er da ærgerligt, at ministeren ikke også synes, at det er interessant.

Derfor vil jeg bare stille spørgsmålet én gang til: Vil regeringen tage initiativer til, at der bliver lavet en analyse af den konkrete sag med henblik på, hvad man så kan gøre for at undgå, at noget sådant sker i fremtiden, ikke alene på trafikområdet, men generelt, når vi snakker udliciteringer?

Det synes jeg at ministeren skulle gå hjem og tænke meget over, for det burde vel også være i ministerens egen interesse, når man tænker på, hvilke fremtidige sager der ellers kunne dukke op.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Det er nok ligegyldigt, hvad den borgerlige regering foretager sig, så mener fru Pernille Blach Hansen, at det er skuffende det hele, fordi fru Pernille Blach Hansen ikke er enig.

Der er jo ingen, der siger, at den her sag med Arriva er noget skønt eksempel på, hvordan det kan gå med en udlicitering. Det er ikke gået godt. Der er nogle problemer. Trafikministeren er i gang med at håndtere problemerne. De muligheder, der er, udnyttes efter gældende regelsæt i overensstemmelse med Kammeradvokaturen. Det er de fakta, der ligger i den sag.

Der er jo ingen tvivl om, at der kan drages erfaringer, og at også trafikministeren kan drage erfaringer, og at de selvfølgelig også kan bruges andre steder hen ad vejen. Det er der nok ingen tvivl om. Det har jeg tilkendegivet hele tiden.

Der er jo ikke nogen i den offentlige sektor, der ønsker at udlicitere, og at det så går galt. Det er der vel ingen der ønsker. Man ønsker vel, som vi har set på en række områder, affaldshåndtering, privat udbud på hjemmehjælpsområdet og lign., at det kører og fungerer og vi hele tiden løbende opsamler.

Jeg er stenhamrende sikker på, at også denne her Arrivasag vil gøre, at man er nødt til at gå ind og analysere: Hvad kan vi gøre bedre næste gang?

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2092

6) Til integrationsministeren af:

Søren Krarup (DF):

»Kan ministeren oplyse, hvornår det første fly med afviste afghanske asylansøgere sendes til Afghanistan?«

Søren Krarup (DF):

Der er ikke grund til at lægge skjul på, at det var en aftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti, den blev sluttet den 7. maj og vedtaget i form af lovgivning i juni og trådte i kraft den 1. juli 2002, der har skabt den nuværende udlændingepolitik, som vi heldigvis har været enige om og også har, synes jeg, hævdet med nogen konsekvens, og der har jeg kun gode ord at sige om integrationsministeren.

Men en del af denne udlændingeaftale var jo, at afviste asylansøgere skulle sendes hjem. Der er, mener jeg, i øjeblikket ca. 8.000 afviste afghanske asylansøgere. Og integrationsministeren har tidligere lovet os – jeg tænker bl.a. på et møde for en måned siden i Integrationsministeriet – at nu ville man også se at få sendt dem tilbage, som de skal. Vi spurgte så, om ikke Danmark i stedet for at vente på EU simpelt hen kunne gå i spidsen.

Det spørgsmål, jeg ganske enkelt vil stille integrationsministeren, er: Hvornår letter det første fly mod Kabul med afviste afghanske asylansøgere?

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Spørgsmålet er klart, og det er velbegrundet. Det er lettere at stille end at besvare, men jeg skal alligevel gøre et forsøg.

Danmark har i EU tilsluttet sig en vedtaget plan for tilbagevenden til Afghanistan, som vi

selv var stærkt aktive for at få vedtaget. Efter EU-planen skal tilbagesendelser først og fremmest ske frivilligt, men vi har også hele tiden lagt vægt på, at tvangsmæssige tilbagesendelser ikke er udelukket.

Kl. 14.40

Der er planlagt rådsmøde i morgen, den 27. februar, hvor der igen bl.a. foranlediget af den danske regering forventes en orientering om den seneste status med hensyn til denne tilbagetagelsesaftale.

EU har planlagt, at en fact-finding-mission skal til Afghanistan i begyndelsen af april for at se på forholdene, inden man påbegynder de faktiske udsendelser.

De danske udlændingemyndigheder arbejder på at indsamle oplysninger om, hvor mange afghanske statsborgere, der kan tilbagesendes efter EU-aftalen. Disse oplysninger skal bl.a. bruges til at besvare et spørgeskema fra EU, som skal besvares senest den 20. marts, altså om 3 uger.

Politiet arbejder samtidig på at skabe mulighed for at udsende asylsøgere, herunder afghanske, som ikke længere har ret til at opholde sig her i landet.

De afghanske myndigheder har i november 2002, hvor jeg personlig mødte den afghanske integrationsminister Nazeri, tilkendegivet, at de vil indgå i et praktisk samarbejde med rigspolitiet omkring identitets- og nationalitetsfastlæggelse af formodede afghanske statsborgere i udsendelsesposition. I øvrigt sker der løbende frivillige tilbagerejser til Afghanistan. Disse frivillige tilbagesendelser sker gennem Den Internationale Organisation for Migration.

Så der er i allerhøjeste grad noget på vej.

Søren Krarup (DF):

Jeg stillede jo et meget klart spørgsmål. Et svar ville faktisk have bestået i en dato.

Jeg hørte jo i de foregående spørgsmål med glæde statsministeren sige, at EU-planer vedrørende udlændingspørgsmålene ikke skal have nogen som helst indflydelse i Danmark. Derfor vil jeg nok sige, at når integrationsministeren nu henviser til EU's plan om, at de i april måned vil begynde at hjemsende 1.500 om måneden, og at vi så ligesom skal lægge os i den strøm, er det altså ikke noget tilfredsstillende svar på det spørgsmål, eller jeg vil også sige det ønske, som vi har fremført, og som jo egentlig har ligget i den fælles aftale, vi har indgået: at afviste asylansøgere skal sendes hjem.

Jeg vil gøre integrationsministeren opmærksom på, at det var ham selv, der i efteråret tilbød afghanske asylansøgere 18.000 kr. plus fri hjemrejse, og næsten ingen tog imod det. Så er det nu blevet til, at de får, så vidt jeg husker, 3.000 kr. for at rejse hjem, og næsten ingen tager imod det.

Det antyder jo noget om, at nu er tiden kommet, hvor man faktisk må bruge den myndighed, man har som regering, og det er det, jeg vil opfordre regeringen og integrationsministeren til. Derfor vil jeg faktisk være så fræk at stille spørgsmålet én gang til: Hvornår letter det første fly mod Kabul?

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg må indrømme, at det spørgsmål her undrer mig såre. Jeg hørte faktisk integrationsministeren i sit første svar sige, at der blev sendt en deputation af sted for at undersøge, om forholdene på nuværende tidspunkt var så stabile, at man kunne sende afghanere hjem.

Derfor vil jeg da godt spørge ministeren, om det ikke er sådan, at ministeren vægter den vurdering højere end en eventuel aftale med EU. Er det ikke de meddelelser, man får fra immigrationsudsendingene, der er afgørende for, hvornår vi skal afsende afghanere, og ikke en tilfældig aftale?

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Svaret til hr. Søren Krarup er: Snarest muligt uden unødvendigt ophold. Nu er der knap 100 afghanske asylansøgere, som har fået færdigbehandlet deres sager, og som har fået afslag. Det er den gruppe, det nu gælder om at få hjem i god ro og orden; allerhelst frivilligt, men det sikres jo bedst, hvis der også er en mulighed for tvang.

Kl. 14.45

Man må ikke undervurdere virkningen af, at EU bl.a. på dansk foranledning har engageret sig så kraftigt i denne sag. Når jeg tænker på, hvordan det var at sidde i Folketingets Retsudvalg og høre daværende indenrigsminister, Thorkild Simonsen, beskrive umuligheden af at få sendt nogen som helst hjem til Somalia, så er det altså noget mere opløftende at sidde der nu med den opbakning, som EU-enigheden giver, og få den lydhørhed fra den afghanske regering, som jo muligvis ikke havde været der, altså lydhørheden, hvis ikke der havde været et fælles EU-pres og en fælles EU-beslutning om, at nu skal hjemsendelserne altså begynde til april.

Selv om jeg ved, at hr. Søren Krarup ikke bryder sig meget om det, mener jeg faktisk, at EU-samarbejdet er med til at sætte skub i tingene og sikre, at der faktisk sker noget.

Men fru Anne-Marie Meldgaard har jo da ret i, at det vigtigste er, at man nu i begyndelsen af april får denne vurdering af hjemsendelsesmulighederne, som jeg forventer vil være gode, i hvert fald i Kabul og omegn, hvor de fleste danske afghanske asylsøgere kommer fra. Altså det vigtigste er jo, at vi med egne øjne kan se, at der er mulighed for hjemsendelse.

Men det jo sådan også her i Tinget, at man tror jo ikke rigtigt på os, medmindre der også er international støtte. Det kan være UNHCR, men det kan jo også være EU, som i fællesskab har en vurdering, som kan være en støtte, når der skal skabes troværdighed om de danske vurderinger.

Søren Krarup (DF):

Jeg havde lige en enkelt bemærkning. Jeg ville takke integrationsministeren for hans svar, hvor han lover, at det skal ske snarest muligt. Men jeg vil spørge integrationsministeren, om han ikke kan forstå vores skepsis. I efteråret hørte vi, at senest 1. november skulle der ske noget, hvis ikke folk rejste frivilligt hjem. Så kom 1. november, og der skete ingenting. Det fortsætter nu her i foråret med, at man stadig – nu med 3.000 kr. – vil prøve på at lokke dem hjem. Der sker ingenting.

Jeg glæder mig over integrationsministerens svar, men jeg ville altså som sagt være gladere for en konkret dato, fordi denne relative bestemmelse, der hedder snarest muligt, har jo vist sig at kunne trækkes meget længe. Derfor vil jeg altså simpelt hen bare skubbe meget bag på integrationsministeren og sige, at snarest muligt er for os senest i april måned. Jeg håber, at integrationsministeren er enig med mig i det.

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg vil da også gerne sende en tak til integrationsministeren og sige, at Socialdemokratiet selvfølgelig er enig i, at afghanere, der står til udsending, skal hjem, og vi ønsker også, det skal være snarest muligt. Men jeg er så meget tilfreds med, at ministeren her tilkendegiver, at det vil ske, når sikkerheden er til stede og der er ordnede forhold, i det her tilfælde i Kabulområdet. Det skal i hvert fald ikke skorte på vores opbakning, hvis vi kan være sikre på det.

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil bare spørge integrationsministeren: Kan ministeren ikke godt forstå, at det kan være svært for mange borgere her i landet at forstå, at nu har den danske stat og allierede parter gjort, hvad vi kunne for at bekæmpe den terrorisme og den ufred, der har været i Afghanistan igennem lang tid. Vi har ydet nødhjælp, vi er med til at genopbygge landet på forskellig vis, og så kan vi ikke tilbagesende de afghanske flygtninge, der har været i Danmark, som netop er flygtet fra det styre, som nu er væk, Talebanstyret.

Der er et eller andet dér, som er utrolig svært at forklare borgere her i landet, nemlig at der ikke er en sammenhæng mellem, at når det Talebanstyret forsvinder, som folk er flygtet fra, så kan folk også vende tilbage og være med til at genopbygge deres eget land.

Er ministeren ikke enig i, at det også er meget uheldigt, at der sker en forskelsbehandling af de flygtninge, som lever i millionvis i området, men nu er på vej til at vende tilbage, mens de flygtninge, der er kommet til Danmark, ikke vil vende tilbage. Der er noget her, der ikke rigtig hænger sammen, og jeg vil godt bede ministeren svare på, om ikke det er noget, vi skal gøre noget ved.

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil gerne anerkende ministerens bestræbelser på at få nogle fælles EU-initiativer gennemført for at få hjemsendt afviste afghanske asylansøgere, for det er jo fuldstændig rigtigt, som ministeren har sagt, at afviste asylansøgere, som har fået en endelig afgørelse af deres sag, har ikke lovligt ophold i landene, og derfor skal de naturligvis hjem.

Kl. 14.50

Men jeg tror, det ville være gavnligt for den offentlige forståelse, som hr. Peter Skaarup åbenbart har så svært ved at forklare, hvis ministeren måske brugte lidt af sin taletid på at forklare, hvorfor det er at foretrække, at de rejser frivilligt hjem, frem for at man tvangsmæssigt skal udsende dem med bevogtning og øget mandskab, som skal følge med hele vejen, med hvad deraf følger, altså kort sagt en beskrivelse af, hvad der er det letteste: at folk rejser frivilligt hjem, kontra at de bliver tvunget hjem.

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Hvis jeg var hr. Søren Krarup og hr. Peter Skaarup, ville jeg sige nøjagtig det samme, som de siger her i dag. Jeg ville læne mig tilbage og sige:

Nu håber jeg sandelig, at den regering får sendt nogle af de afviste hjem, for det har vi aftalt skal ske uden unødigt ophold, og der er ikke kommet ret mange hjem endnu. Derfor forstår jeg fuldt ud, at jeg skal stå til regnskab for, at der indtil nu ikke er sket tilstrækkelig meget. Det synes jeg er helt i orden.

Men jeg må komme med ikke en forklaring, men et element, som man lige skal tage med i betragtning: Udlændingestyrelsen har faktisk rejst sager om hjemsendelse over for nogle afghanske flygtninge, som havde fået asyl. Sagerne blev rejst ud fra den betragtning, at når der bliver fred i hjemlandet, skal jo også flygtninge, som har fået asyl, sendes hjem, men det blev stoppet helt og aldeles i Flygtningenævnet, og det ligger jo uden for regeringens rækkevidde. Det skal det også. Det er uafhængigt, det bygger på en vurdering af, om folk kan komme hjem nogenlunde risikofrit. Det skal lige med i billedet.

Derfor er det vigtigt, hvad fru Anne-Marie Meldgaard siger, at få disse vurderinger af, om der i hvert fald i dele af Afghanistan er sikre forhold, så man kan vende tilbage, også fordi fru Elisabeth Arnold har fuldstændig ret i, at det i enhver henseende er bedst at få folk til at rejse frivilligt. Det er langt det billigste, men det er også med hensyn til deres repatriering og i det hele taget den følelse, de kommer hjem med, langt det bedste, at det sker frivilligt.

Men hvis man skal få det til at ske frivilligt, så er man nødt til at reservere sig brugen af tvang. Sådan er det desværre, og det hænger sammen med det, hr. Peter Skaarup nævner, at der er mange flygtninge, der gerne vender tilbage til Afghanistan, men det kniber gevaldigt med dem, der er i Danmark, og det er jo nok, fordi det måske er lidt bedre at være flygtning i Danmark end så mange andre steder.

Sådan lever vi i en broget verden. Det er ikke så let, men jeg forstår alle de spørgsmål, jeg har fået, og jeg er sådan set enig med samtlige spørgerne.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Ja tak. Da der ikke er flere spørgsmål, hovedspørgeren har ikke markeret, så kan der ikke spørges. Spørgsmålet er slut, og næste spørgsmål er til integrationsministeren af hr. Søren Krarup, det drejer sig om spørgsmål nr. 2093.

Spm. nr. S 2093

7) Til integrationsministeren af:

Søren Krarup (DF):

»Er ministeren ikke enig i, at afghanske flygtninge, der har opholdt sig her i landet i 3 år eller mere, ikke nødvendigvis skal have permanent opholdstilladelse, blot fordi der p.t. kan være uklarhed om deres muligheder for at vende tilbage til Afghanistan?«

Søren Krarup (DF):

Det er selvfølgelig en opfølgning af det forrige spørgsmål, og det tager udgangspunkt i den omstændighed, at Flygtningenævnet i et par tilfælde har undladt at konfirmere hjemsendelse af nogle afghanske og irakiske afviste asylansøgere, og så har Udlændingestyrelsen draget den efter min mening fuldstændig meningsløse konklusion, at så vil den give permanent opholdstilladelse til 9.000 afviste asylansøgere fra Irak og Afghanistan.

Det forekommer mig helt utroligt, at et par afgørelser i Flygtningenævnet skal føre til, at man vil give permanent opholdstilladelse til 9.000, som skulle hjem, og jeg vil spørge integrationsministeren, og han ikke er enig med mig i, at det i denne situation i hvert tilfælde må være et indlysende krav, at permanent opholdstilladelse kan vi under disse omstændigheder ikke give til de 9.000. Vi kan forlænge deres midlertidige opholdstilladelse, men permanent opholdstilladelse på så spinkle vilkår kan vi under ingen omstændigheder give dem.

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Lov er jo lov, og lov skal holdes, og love kan ikke få tilbagevirkende kraft. Derfor blev strammingerne gennemført på den måde, at reglerne om tidsubegrænset opholdstilladelse blev ændret, således at der først kan gives opholdstilladelse til udlændinge, når de har haft lovligt ophold her i landet i 7 år.

Kl. 14.55

Denne ændring måtte nødvendigvis gennemføres på den måde, at afghanere, som har søgt om asyl før den 28. februar 2002, hvor lovforslaget blev fremsat, kører efter de gamle regler, mens afghanere, der har søgt om asyl efter den 22. februar som følge af lovændringen, først kan meddeles tidsubegrænset ophold efter mindst 7 års opholdstilladelse i Danmark.

Flygtninge, som har en tidsbegrænset opholdstilladelse, vil efter udlændingeloven få for-

længet deres opholdstilladelse, medmindre der er grundlag for at inddrage opholdstilladelsen, f.eks. fordi grundlaget ikke længere er til stede.

For at asylmyndighederne kan inddrage eller nægte at forlænge en opholdstilladelse til en flygtning, kræves det efter Flygtningenævnets praksis, at situationen i hjemlandet afgørende er ændret, og at ændringen er varig, stabil og effektiv. Nu er der altså 7 år, hvor denne forbedring kan indtræde, men det gælder altså kun for dem, der søgte asyl efter 28. februar 2002.

Flygtningenævnet har i nogle prøvesager i november 2002 omgjort Udlændingestyrelsens afgørelser, som jeg nævnte under det tidligere spørgsmål. Flygtningenævnet fandt i de konkrete sager ikke, at situationen kunne betegnes som stabil eller varig i Afghanistan. Derfor sker der i øjeblikket ikke inddragelse af opholdstilladelse til afghanske flygtninge, altså dem, der har fået asyl.

Afghanere, der har søgt om asyl før den 28. februar 2002, meddeles som udgangspunkt tidsbegrænset opholdstilladelse, når de med henblik på varigt ophold har boet lovligt i landet i mere end de sidste 3 år. Sådan var det efter de gældende regler, og vi kan ikke give de nye regler tilbagevirkende kraft.

Det betyder, at afghanske flygtninge, som efter de gældende regler har haft opholdstilladelse i 3 år, vil blive meddelt tidsbegrænset opholdstilladelse, hvis de i øvrigt opfylder betingelserne for det.

Søren Krarup (DF):

Det er fuldstændig rigtigt, at lov er lov. Jeg må tilstå, at den sætning har jeg altid haft en vis reservation over for, for den blev udtalt af den daværende radikale finansminister, Edvard Brandes, i 1914, og det gør, at jeg betragter den med en vis skepsis i hans mund.

Lov er lov, vist så, men når der her er tale om afghanske asylansøgere, der får lov til at blive i landet, fordi de har været her nogle år, mens der kommer nye til, som bliver hjemsendt til det samme land, så er det altså, at man kommer til at tvivle lidt på lovens relevans.

Jeg vil sige, når jeg i Politiken den 15. februar ser sekretariatschef i Flygtningenævnet Inge Bruhn Thomsen udtale, at de, der er begyndt at etablere sig her eller har indstillet sig på en tilværelse i Danmark, dermed har fået en ret til at blive i Danmark, som de nyankomne ikke har, selv om det er det samme Afghanistan, de skal tilbage til, så synes jeg faktisk, at der er tale om,

at loven er gjort noget tvivlsom, og jeg vil spørge, om det ikke var på sin plads og i overensstemmelse med Flygtningenævnet, at man ikke sender dem tilbage, når man forlænger deres midlertidige opholdstilladelse, men man sikrer i hvert fald, at der ikke sker det reelle lovbrud, som ligger i, at de bare over en bank får tildelt permanent opholdstilladelse, når de faktisk er afvist.

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Hvis jeg må starte med citatet af Inge Bruhn Thomsen, så tror jeg, at det, hun søgte at forklare, var, hvorfor Flygtningenævnet stiller større krav om sikkerhed i hjemlandet, når det drejer sig om flygtninge, som har fået asyl, end når det drejer sig om, hvorvidt en flygtning skal have asyl. Hendes argumentation, som altså er en argumentation, som Flygtningenævnet praktiserer, og som også har holdepunkt i loven, er, at de, der har fået asyl, har i en periode haft større forventninger om at kunne blive end dem, der ikke har fået det, og derfor er der altså denne sondring.

Men jeg forstår da godt, når både hr. Søren Krarup og hr. Eyvind Vesselbo og andre stiller spørgsmålet: Sig mig, når det er sikkert for én gruppe at vende hjem, hvorfor er det så ikke også sikkert for en anden gruppe at vende hjem? Det spørgsmål synes jeg er et godt spørgsmål, og jeg stiller det selv daglig, og det synes jeg Flygtningenævnet skulle tænke lidt over. Men det er altså uden for min rækkevidde, bliver jeg nødt til at sige.

Kl. 15.00

Så beklager jeg meget, at jeg er kommet til at citere en radikal politiker. Jeg har dog selv hørt hr. Søren Krarup citere Viggo Hørup ved flere lejligheder, bl.a. ved en debat for 40 år siden på Aarhus Universitet – eller i hvert fald for 35 år siden, så det kan vi alle sammen komme til. Men hvis jeg må forbedre min handling, kunne jeg jo i stedet citere Jyske Lov, som siger, at med lov skal man land bygge, og deri ligger jo noget af det samme.

Søren Krarup (DF):

Jamen jeg er stor tilhænger af udtrykket, at lov er lov, selv om jeg altså i dette tilfælde har lidt skepsis over for den, der anvendte det.

Men jeg vil jo sige: Det er pokker til lov, når vi hører de folk i Flygtningenævnet, der er øverste domstol, begynde at argumentere med, at nogle

har større forventninger end andre og derfor. Det vil jo sige, at loven er ikke lov i den forstand, at der er en klar regel, man kan falde uden for eller inden for. Der er simpelt hen tale om, at man fra Flygtningenævnets side sidder og psykologiserer, og det kalder jeg ikke lov.

Jeg vil så lige fortsætte med at spørge integrationsministeren: Vil han ikke give mig ret i, at dette simpelt hen rejser spørgsmålet, om permanent opholdstilladelse er noget, vi faktisk kan blive ved med at anvende, for realiteten i permanent opholdstilladelse er jo det, at man gør asylansøgere eller flygtninge til indvandrere. Og på trods af, at vi har indvandrerstop og netop ikke har villet have dem gjort til indvandrere, så bliver de det i kraft af begrebet permanent opholdstilladelse.

Så giver denne sag ikke anledning til at stille spørgsmålet: Er permanent opholdstilladelse noget, vi kan blive ved med opretholde?

Peter Skaarup (DF):

Jeg kunne fortsætte i samme retning som hr. Søren Krarup: Er asyl et særligt grundlag for at skulle blive i Danmark resten af livet? Det mener jeg ikke, det er.

Det er rigtigt, at tidligere regeringer har været med til at sørge for, at det tager meget lang tid, fra man kommer ind i landet, til man får afgjort sin sag, om man kan få asyl eller ej. Men den tid er vi jo nogle stykker i Folketinget, der prøver på at nedbringe til et væsentligt lavere niveau, så man har større mulighed for, også selv som flygtning, at finde ud af, om man har mulighed for at blive i landet eller ikke og derfor må tage et andet sted hen eller tage hjem.

Den afgørelse skulle gerne falde meget prompte, meget hurtigt, og derfor kan det vel ikke være et selvstændigt argument, at asyl fremover er noget særligt, som man kan bruge som grund til at blive i Danmark resten af sit liv.

Meningen med asyl er jo, at man i en kort periode har mulighed for at være i et land og være i sikkerhed, og når der så er blevet fred i det land, man oprindeligt kom fra, så skal man tage tilbage og hjælpe det land på fode igen.

Så jeg vil spørge ministeren: Er ministeren ikke enig i, at asyl netop kun er en ekstrem midlertidighed, som giver ly i en kort periode, og så er meningen netop, at man skal vende hjem? Det må vel også være noget, vi kan fortælle Flygtningenævnet, at det er holdningen.

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg vil godt spørge ministeren, om han ikke vil give mig ret i, at de afghanere, der har været her i landet mellem 3 og 5 år, som vi taler om nu, med rette kan siges måske at have større forventninger om, at de kunne få lov til at blive her i landet, end det hr. Peter Skaarup ligesom antyder i forhold til den nye lovgivning, som man mener, vi skal bruge her.

Det er trods alt asylansøgere, som har været her i landet i mindre end 1 år, så forventningerne må da siges måske ikke at være så store for dem. De kender jo trods alt lovgivningen og ved, at der går mellem 7 og 10 år, inden de kan få permanent opholdstilladelse.

Elisabeth Arnold (RV):

Det var hr. Peter Skaarups bemærkning, der fik mig til at bede om ordet, fordi jeg nu gentagne gange er stødt på det synspunkt hos Dansk Folkeparti, at asyl bør afføde midlertidig opholdstilladelse til evig tid, om jeg så må sige.

Denne midlertidighed kan aldrig gøres permanent. I den gamle regerings tid var det 3 år, der skulle forløbe med midlertidighed. Efter den nye regering er kommet til i slutningen af november 2001, er denne 3-års-regel nu blevet ændret til en 7-års-regel. Men der er dog stadig væk en endelighed. Det er stadig væk sådan, at man efter en vis tid får permanent opholdstilladelse, hvis ikke der er blevet fred i hjemlandet.

Kl. 15.05

Jeg vil bare gerne spørge integrationsministeren, om han vil minde de repræsentanter for Dansk Folkeparti, der har stillet spørgsmålet her, om, at de selv har stemt for, at der nu er en 7-års-regel.

Jeg vil også gerne spørge integrationsministeren, om han har nogen intentioner om at forhøje den 7-års-grænse, der gælder nu, til et andet tidsrum.

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Jamen det, fru Elisabeth Arnold spørger om, være hermed gjort. Vi vedtog en 7-års-regel, som indebærer det, som fru Elisabeth Arnold nævnte, nemlig at man efter 7 år kan være sikker på, at man ikke bliver sendt hjem.

Vi har i øvrigt forskellige steder i lovgivningen det element, at hvis man er meget velintegreret, så kan det spille en rolle.

Jeg er jo meget lidenskabelig havemand, og derfor køber jeg mange pottes, og hvis man ikke får dem plantet ud, men anbringer dem et sted,

så opdager man efter en tid, at de er utrolig svære at flytte, fordi de har fået rødder ned i jorden, og de er begyndt at sætte blade og blomster osv. Og så må man lade dem stå hele sommeren, hvis ikke man vil ødelægge dem.

Uden nogen sammenligning i øvrigt så er det altså sådan, at lovgivningen rummer mulighed for, at Flygtningenævnet kan tage hensyn til belastningen ved at blive flyttet. Det kan de tage hensyn til, og hvis man læser de meget interessante begrundelser for afslag og tilsagn, som jo er offentligt tilgængelige, vil man kunne se, at det indgår indimellem som begrundelse for, at folk får lov at blive.

Men når Udlændingestyrelsen rejste sager om hjemsendelse af afghanere, som havde fået asyl, så var det altså, fordi Udlændingestyrelsen havde den opfattelse, at her var der eksempler på nogle, som efter loven burde hjemsendes. Men Flygtningenævnet sagde: Der er endnu ikke tilstrækkelig fred og ro i hjemlandet, og derfor bliver de ikke hjemsendt, for så *kan* vi ikke hjemsende dem.

Det er årsagen til, at vi nu er ekstra omhyggelige, dels fordi det er bedst at få folk frivilligt hjem, men det er jo heller ikke godt at tabe sager i Flygtningenævnet. Det siger jo sig selv, at vi ikke blot skal have dem sendt hjem, som får afslag, men det ligger jo i alt, hvad hr. Skaarup og hr. Krarup har sagt, at også de, der har fået anerkendt flygtningestatus, skal have deres sager taget op til overvejelse, hvis der bliver fred i hjemlandet.

Søren Krarup (DF):

Jeg vil bekræfte, at vi stemte for 7-års-reglen, og jeg vil også sige, at fra 3 til 7 år er et kraftigt fremskridt.

Men det løser ikke det principielle spørgsmål, jeg stillede: Er det overhovedet acceptabelt at opretholde begrebet permanent opholdstilladelse, når vi er modstandere af indvandring? Realiteten i permanent opholdstilladelse er jo, at det gør flygtninge til indvandrere.

Jeg vil spørge integrationsministeren foreløbig her: Er han ikke enig med mig i, at en flygtning er en person, der skal tilbage til sit hjemland, når der er fred i hjemlandet? Og er han ikke enig med mig i, at meget tyder på, at nu er der fred i Afghanistan?

Derfor er det fuldstændig urimeligt, at man ud fra, jeg er lige ved at sige, psykologiske vurderinger af, hvilke fornemmelser eller forventninger flygtninge kan have, nægter at sende af-

viste asylansøgere tilbage til det Afghanistan, de skal være med til at bygge op, det, som de kommer fra, og i hvilket der altså er fred nok til, at de fleste af deres landsmænd kan være der.

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Jeg må sige til hr. Søren Krarup, at hele den første del af spørgsmålet bør Dansk Folkeparti selv overveje, altså om permanent opholdstilladelse er meningsløst. Det mener regeringen altså ikke, og ifølge loven kan man altså få permanent opholdstilladelse efter en rum tid. Sådan er loven. Det administrerer vi efter, og regeringen har ingen planer om at ændre det.

Men inden for loven, som nu er vedtaget, er der jo langt bedre muligheder for at sende folk tilbage, så de kan hjælpe med genopbygningen, når der er blevet ro og fred i hjemlandet.

For at understrege synspunktet vil jeg gerne nævne det paradoks, jeg ser, nemlig at vi har danske læger i Afghanistan – dyrt betalt – samtidig med, at afghanske læger sidder i Danmark og nu hjælper til på danske hospitaler. Der er altså noget indlysende fornuftigt i, at ikke mindst de stærke, som kan klare sig selv, som kan noget, kommer tilbage, når der bliver mulighed for, at de kan komme tilbage uden forfølgelse. Det er der indlysende sund fornuft i, og det vil jeg gerne sige, at det bør altså kunne finde sted inden for 7 år. Men så skal der heller ikke gå længere tid.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Kl. 15.10

Spm. nr. S 2094

8) Til integrationsministeren af:

Søren Krarup (DF):

»Er det ikke ministerens opfattelse, at afghanske flygtninge, der opholder sig her i landet – såvel anerkendte flygtninge som afviste asylansøgere – skal sendes tilbage til Afghanistan og dér hjælpe med at stabilisere landet og bidrage til genopbygningen, hvorfor de ikke skal have længerevarende ophold her?«

Søren Krarup (DF):

Det er – kan man sige – en måske lidt overflødig fortsættelse af det forrige, fordi de kommer til at berøre samme spørgsmål, nemlig spørgsmålet om flygtninge kontra indvandrere.

Men det tager altså udgangspunkt i det, som jeg vil bede integrationsministeren svare på, om ikke Afghanistan i dag er blevet et så sikkert land. Nu er integrationsministeren selv inde på, at det er danske læger, i øvrigt også danske soldater, der er med til at stabilisere og genopbygge det land, der hedder Afghanistan. Og hvem er de første til at skulle genopbygge Afghanistan? Det er naturligvis afghanerne. De, der har været flygtninge, fordi de er blevet fordrevet af et barbarisk Talebanstyre. Talebanstyret er væk, det vil sige, at der er mulighed for at bo og arbejde i Afghanistan.

Giver integrationsministeren mig så ikke ret i, at så skal flygtninge tilbage ud fra netop det principielle synspunkt, som heldigvis er kommet til at bestemme en del af vores udlændingepolitik, at en flygtning er en person, der skal tilbage til sit hjemland, når der er fred, og han skal ikke gøres til indvandrer?

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Det er jeg i princippet enig i, i hvert fald når det vedrører den første periode, hvor det efter loven er muligt at sende de pågældende hjem.

Det kan virke paradoksalt, at vi sender danske soldater, danske læger, vi giver penge til danske nødhjælpsorganisationer, som opholder sig i Afghanistan, men afghanere, som er her, må vi ikke sende tilbage.

Jeg vil gerne sige, at når man får asyl, så får man det ikke på grund af en generel usikkerhedssituation, så får man det på grund af en konkret trussel imod den enkelte. Man kan tilhøre en etnisk gruppe, hvor det vil være farligt at vende tilbage til den del af landet, man kommer fra, hvis man tilhører den etniske gruppe. Det er bare et eksempel.

Truslen kan jo komme fra andre end Talebanregimet. Det kan være en krigsherre. Det kan være en gruppering inden for landet, som udgør denne konkrete trussel. Så man kan ikke udelukke, at der for en afghaner kan være usikkert et sted, hvor der for en dansker ikke er usikkert. Det kan man ikke udelukke. Det er vigtigt at holde fast i dette med, at der altid skal være en konkret trussel.

Det vil jeg også anbefale Dansk Folkeparti at holde fast i, for hvis man ikke holder fast i, at der skal være en konkret trussel, så udnævner man jo hele befolkningen i lande, hvor der er usikre forhold, til at kunne få asyl i Danmark. Vores eneste middel mod det er at kræve, at der skal være en konkret trussel mod den enkelte.

Søren Krarup (DF):

Jeg takker for svaret, og jeg mener mig egentlig meget enig med integrationsministeren. Det, om jeg så må sige, bekræftede jeg også i Forsvarsudvalget forleden, hvor der netop var tale om dette med, at der i Irak skulle kunne indfinde sig en sådan almen tilstand, at enhver var berettiget til at blive flygtning i Danmark.

Da svarede integrationsministeren fuldstændig rigtigt, at nej, det er den konkrete trussel. Og når man taler om noget konkret, så taler man altid om den enkelte person, og jeg er fuldstændig enig.

Derfor er det også, jeg synes, at det er så urimeligt det, der finder sted her, for Flygtninge-nævnet argumenterer i sin bedømmelse, at den situation, der får dem til at nægte hjemsendelse af afghanerne, er, at forholdene, forandringerne i de to lande ikke var så stabile, at det kunne retfærdiggøre at hjemsende flygtninge.

Det vil jo sige, at der har man netop den generelle tilstand, der bliver brugt som årsag til at opretholde en flygtningestatus, og det er jo i modsætning til det, integrationsministeren siger, hvor han taler om, at det skal være en konkret trussel.

Derfor synes jeg, at jeg får lyst til at spørge endnu en gang: Er ministeren ikke enig med mig i, at den afgørelse i Flygtninge-nævnet er fuldstændig urimelig, og skal den virkelig danne baggrund for, at hele 9.000 skal få permanent opholdstilladelse, som vi har afvist som asylansøgere?

Kl. 15.15

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes stadig væk, at der er noget ulogisk i den måde, vores politik på det her område er indrettet på, hvis ikke der bliver sendt nogen afghanske flygtninge tilbage.

Vi ser i øjeblikket, at mange afghanske flygtninge, som har befundet sig i grænseområder i flygtningelejre, vender tilbage og godt kan være med til at genopbygge deres land, hvorimod altså mange afghanske flygtninge, der er kommet til Danmark, af en eller anden grund ikke kan.

Der er det, vi efterlyser, at ministeren meget klart sikrer de tvangsmæssige foranstaltninger, som måske er nødvendige for, at de rent faktisk, også for deres eget lands sikkerhed og trykthed i fremtiden, kan komme tilbage og hjælpe det på fode igen. Hvem skulle ellers, som ministeren siger, være med til at genopbygge landet andre end de afghanske flygtninge, der flygtede, den-

gang landet blev besat af et ondt Talebanregime? Det kan der ikke være nogen alternativer til.

Jeg vil godt sige, at jeg tror altså, man løber en stor risiko for, at den forståelse, vi er begyndt at få blandt borgerne her i landet for den flygtningepolitik, vi har, lider skade derved, at store grupper, som egentlig godt kunne være med til at hjælpe deres land på fode, ikke bliver hjemsendt alligevel.

Derfor vil jeg godt spørge ministeren: Hvor mange regner ministeren med, at der kan sendes tilbage? Jeg forstår, der er 100 afghanske flygtninge, der egentlig skulle være klar til udvisning. Men hvor langt når vi op, og hvor hurtigt? For 100 ud af flere tusinde er i hvert fald ikke ret mange.

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Jeg er enig i alt det første, hr. Peter Skaarup sagde, og jeg er sådan set også enig i det, hr. Søren Krarup sagde. Jeg synes nemlig, det var velbegrundet, at Udlændingestyrelsen rejste disse sager om hjemsendelse af afghanere, som havde fået asyl. Men Udlændingestyrelsen fik altså ikke medhold, og så er det, at vi nu i april vil prøve at gøre tingene på en endnu sikrere måde, sådan at vi kan få medhold.

Tallet 9.000 kan jeg nu ikke bekræfte, så mange taler vi absolut ikke om. Men det er vel, hvis vi over en lang periode tager alle dem fra Irak og Afghanistan, der har fået asyl. Men der har jo altså hidtil været en 3-års-frist gældende, og den kunne vi ikke lave om med tilbagevirkende kraft.

Hvor mange, spørger hr. Peter Skaarup, skal sendes tilbage? Jamen det skal alle, som har mulighed for at vende sikkert hjem. Målet er, at så mange som muligt gør det frivilligt, og at de, der ikke gør det frivilligt, om nødvendigt bliver sendt hjem med tvang. Det ligger også i hele EU's fælles hjemsendelsespolitik, at det kan om nødvendigt ske med tvang. Det er alle 15 lande enige om, for ellers får vi ingen til at rejse frivilligt.

Om den mulige tvang vil blive bragt i værk her i forårsmånederne, både i Danmark og af EU, idet EU jo ikke selv har et asylsystem, men hjælper med hjemsendelserne, hjælper med at sikre, at det er trygt at vende tilbage, sådan at medlemslandene kan få godkendt deres hjemsendelser i det, der svarer til Flygtninge-nævnet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2115

9) Til undervisningsministeren af:

Carsten Hansen (S):

»Kan ministeren afvise, at de teknisk-faglige og merkantile fag på AMU tildeles aktivitets- eller tilskudsloft senere i 2003?«

Skriftlig begrundelse

De merkantile og teknisk-faglige fag er p.t. fritaget for tilskudslofter. Af hensyn til skolers og virksomheders planlægning af undervisningsforløb ønskes der svar på, om fritagelsen vil være gældende for hele 2003.

Carsten Hansen (S):

Jeg har stillet spørgsmålet til ministeren på den baggrund, at vi jo sidste år på hele AMU-området, der berører store dele af erhvervslivet, faktisk havde russiske tilstande med rammer, lofter, kvoter og individuel brugerbetaling.

Ministeren havde lovet, at næste år bliver der ikke brugerbetaling på det, ministeren kalder AMU-klassisk. Men når vi ser på økonomien, der jo – ministeren bekræftede det i samrådet – er beskåret med over 400 mio. kr. i denne her regerings levetid, kunne man godt blive bekymret med hensyn til, om der bliver tilskudslofter på den for erhvervslivet, for de arbejdsløse og for de kortuddannede så vigtige mulighed for at opkvalificere og efteruddanne sig.

Derfor har jeg stillet det spørgsmål, om ministeren kan afvise, at der kommer loft på de merkantile og på de teknisk-faglige uddannelser.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Spørgsmålet begrundes med hensynet til skolers og virksomheders planlægning af undervisningsforløbet i den resterende del af 2003.

Indledningsvis vil jeg gerne pointere, at AUF-rammen er en fast bevilling, der ikke må overskrides. På den baggrund samt efter drøftelse med AUF-bestyrelsen har jeg besluttet at anvende en række økonomistyringsredskaber i 2003, herunder som nævnt deltagerbetaling og aktivitets- og tilskudslofter. Økonomistyringsredskaberne er bragt i anvendelse for at sikre, at AUF-bevillingen ikke overskrides.

Kl. 15.20

På området for de teknisk-faglige og merkantile fag er der ikke udmeldt noget tilskudsloft

for 2003. Det vil sige, at der er frit optag. Til gengæld er der indført en begrænset deltagerbetaling på 200 kr. pr. elevuge.

På baggrund af erfaringerne fra 2002 og de valgte styringsinstrumenter i 2003 forventer jeg ikke på det foreliggende grundlag, at det bliver nødvendigt at udmelde tilskudslofter til skolerne på dette område.

Hvis aktivitetsudviklingen, som jeg i øvrigt følger meget nøje ved kvartalsvise indberetninger, viser, at aktiviteten udvikler sig uhensigtsmæssigt, vil jeg selvfølgelig gribe ind. Jeg kan derfor heller ikke kategorisk afvise, at jeg i løbet af året vil være nødt til at indføre yderligere tilskudslofter.

Jeg kan dog berolige spørgeren, skolerne og virksomhederne med, at de p.t. udmeldte styringshåndtag som udgangspunkt gælder for hele 2003. De kvartalsvise aktivitetsindberetninger må så være retningsgivende for, om der er behov for på et senere tidspunkt i løbet af året at gribe ind.

En beslutning om at ændre på de udmeldte økonomistyringsprincipper på de enkelte fagområder vil i givet fald ske efter fornyet rådgivning fra AUF-bestyrelsen.

Jeg kan endvidere supplere med, at alle institutioner i forbindelse med finanslovens vedtagelse er blevet orienteret om, at der kan blive grebet ind, såfremt aktiviteten på teknisk-faglige og merkantile fag udvikler sig uhensigtsmæssigt.

I samme forbindelse er det blevet indskærpet, at der ikke kan indgås bindende aftaler for andet halvår 2003 på dette område.

Carsten Hansen (S):

Tak for svaret.

Jeg vil starte med at rose ministeren for at være gået væk fra den meget centrale russiske løsning, vi havde sidste år, hvor man i øvrigt ikke kunne nå at bruge pengene til det, de var beregnet til, nemlig til uddannelse af de kortuddannede.

Men jeg vil spørge og bore lidt i: Når ministeren ikke vil afvise det, er det så sådan, når skolerne ikke må indgå bindende aftaler, at efter andet kvartal laver man faktisk tilskudslofter? Hvad skal der til, og hvor stor en del af den samlede mængde er det, ministeren kalder AMU-klassisk? Skal det være brugt, før ministeren griber ind på det her for erhvervslivet meget vigtige område?

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Som nævnt i besvarelsen er AUF-rammen et fastsat beløb, som ikke må overskrides. Styrringsredskaberne skal ses som en måde, hvorpå man sikrer, at det ikke kommer til ske.

Det er ikke sådan af stor lyst, at jeg har indført lofterne. Det går jeg ud fra at hr. Carsten Hansen er klar over, men det er en nødvendighed, da det er den måde, hvorpå jeg sikrer, at AUF-rammen ikke overskrides.

Jeg så gerne, at vi havde tilnærmet os en bedre efterspørgselsstyring, hvor jeg selv er af den opfattelse, at deltagerbetalingen kan spille en meget væsentlig rolle. Men da vi er i en indfasning af en ny økonomistyring, må hr. Carsten Hansen også have forståelse for, at jeg naturligvis er nødt til at have et sikkerhedshåndtag, og det er så i den forbindelse, lofterne skal ses.

Carsten Hansen (S):

Jeg synes, at jeg lidt får en sludder for en sladder. Men skolerne – og det er så det, der er fakta – kan ikke efter andet kvartal planlægge.

Mener ministeren, at det er tilfredsstillende, at erhvervslivet, skolerne, lærerne osv. står i den situation, at de kun har en planlægningshorisont, som jo i virkeligheden går et halvt år ad gangen? Er det tilfredsstillende for det lokale erhvervslivs behov for at efter- og videreuddanne de her grupper af mennesker?

Vi ser jo, at der, efter regeringen er trådt til – det er ikke regeringens skyld alene – er blevet 32.000 flere arbejdsløse. Der er et vældigt behov for, at de her mennesker får en chance for at komme ind, hvor der er jobåbninger igen. Er det en tilfredsstillende løsning, som ministeren og regeringen har fundet på her?

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Som nævnt er vi ved at indføre et nyt økonomistyringsystem. Hr. Carsten Hansen må have forståelse for, at vi selvfølgelig er nødt til at sikre, når vi indfører et mere efterspørgselsstyret system, som egentlig er målet, at vi får sikkerhed for, at de ressourcer, vi bruger på det her område, bliver brugt dér, hvor der egentlig er et behov, og dér, hvor der, som hr. Carsten Hansen ganske rigtigt understreger, er jobmuligheder. Det er det, der er målet med de ændringer af styringen af arbejdsmarkedsuddannelserne, som vi har valgt at indføre.

Kl. 15.25

Institutionerne er jo vidende om lovgivningen. De kender lovgivningen udmærket, og de

er også vidende om, at lofterne er en nødvendighed for netop at sikre, at vi har budgetsikkerheden, og at AUF-rammen dermed ikke overskrides.

Carsten Hansen (S):

Jeg får stadig væk ikke noget svar på, hvad det er, der skal til. Og jeg får heller ikke svar på, om ministeren synes, det er reelt og ordentligt for skolerne at have en planlægningshorisont på et halvt år. Jeg skal bare bede ministeren blive ved med at hjælpe på min forståelse.

Jeg tror ikke, den arbejdsløse, jeg tror ikke, den kortuddannede beskæftigede, som går ude på arbejdsmarkedet og gerne vil ind i et jobskifte, synes, det er tilfredsstillende, at man ikke kan få et svar på, hvad der skal ske.

Synes ministeren ikke, det er et problem for dem, som er arbejdsløse, at de også bliver indregnet i kvoterne? Jeg ved, vi havde en diskussion i sidste uge, men det er sådan set med henblik på at fortsætte den diskussion, at det altså er et problem for alle de mange mennesker, som i øjeblikket kommer til at stå uden job, uden for beskæftigelse, at de, hvis de bliver ramt af loftet over kvoterne, ikke kan få den uddannelse, der kvalificerer dem til at hænge ved på arbejdsmarkedet. Er det en tilfredsstillende situation, at skolerne kører med så kort planlægningshorisont?

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil jo ikke sige, at jeg synes, det er de klareste og tydeligste svar, vi får fra ministeren i forhold til det her.

Hvis jeg har forstået det ret, kunne jeg forstå, at ministeren sagde i et tidligere svar her, at hvis det måtte vise sig, at økonomien ikke hænger sammen, er der mulighed for at give flere penge. Hvornår kan en skole forvente at få en sådan melding? Hvis man f.eks. allerede på nuværende tidspunkt kan se, at når man når sommerferien, så er der ikke flere penge, så kan der ikke udbydes kurser på forskellige områder, hvornår får de svaret på, at de kan udbyde kurser i andet halvår 2003?

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg vil sige til fru Lissa Mathiasen, at det er en misforståelse, hvis jeg på nogen måde har tilkendegivet, at der kom flere ressourcer, for det er sådan set ikke det, der er meningen. AUF-rammen ligger, som jeg allerede har sagt flere

gange, fast. Det er en fast ramme, som ikke må overskrides.

Det, som jeg har sat mig for, er at sikre, at AUF-rammen bliver brugt til arbejdsmarkedsuddannelser, hvor der er et reelt behov. Altså med andre ord: i stedet for et udbudssystem, som den tidligere regering valgte, så at indføre et mere efterspørgselsstyret system, hvor de uddannelser, som bliver gennemført, også sker dér, hvor der er et reelt behov.

Denne efterspørgselsstyring søger vi gennemført ved, at vi for det første har fjernet den skatteskrue, som den tidligere regering havde valgt at indføre, og i stedet erstattet med en deltagerbetaling, da jeg er af den meget simple opfattelse, at når man selv skal have penge op af lommen, så vurderer man også behovet. Dermed har vi en bedre sikkerhed for, at de offentlige ressourcer bliver brugt dér, hvor der også er et reelt behov.

Men for at sikre, at AUF-rammen som sagt ikke overskrides, har jeg været nødt til her i indfasningen af det nye økonomistyringsystem at kombinere deltagerbetalingen med lofter på en række områder. Og som jeg netop svarede hr. Carsten Hansen, er lofterne ganske enkelt en nødvendighed for at sikre, at vi ikke overskrider AUF-rammen.

Så må jeg sige til fru Lissa Mathiasen, at det er en misforståelse, hvis jeg er blevet opfattet i retning af, at der bliver tale om at tilføre AUF-rammen yderligere midler.

Så vil jeg sige til hr. Carsten Hansen, at for så vidt angår hele diskussionen om ledige, herunder ledige, som har ret til 6 ugers selvvalgt uddannelse, går jeg ud fra, at hr. Carsten Hansen er opmærksom på det, som Socialdemokratiet faktisk har aftalt med regeringen i forbindelse med »Flere i arbejde«, som jo betyder, at man som ledig, hvis man har sådan en handlingsplan, så også kan få arbejdsmarkedsuddannelser. Men så bliver det naturligvis finansieret af arbejdsformidlingen, altså i Beskæftigelsesministeriets regi. Det er det, der ligger i aftalen omkring flere i arbejde.

Kl. 15.30

Carsten Hansen (S):

Jeg er glad for ministerens tilsagn om, at hun vil sikre sig, at pengene bliver brugt de rigtige steder. Men kan ministeren så ikke bekræfte, at det faktisk er sådan, at der sidste år var temmelig mange penge, der ikke blev brugt på grund af det meget russiske system vi havde med ram-

mer og lofter og kvoter og deltagerbetaling? Altså der var en række midler, der ikke blev brugt. Vil ministeren garantere, at pengene bliver brugt til det, de er sat af til, således at de arbejdsløse ikke banker hovedet mod loftet?

Og kan ministeren så ikke bekræfte, at det faktisk er sådan, at hvis en skole har ramt et loft, kan den arbejdsløse ikke få det kursus, den arbejdsløse gerne vil have? Jeg synes, det kunne være befriende med lidt klar tale her.

Bjarne Laustsen (S):

Ministeren siger, at der ikke er flere penge, og at man ikke må have lov at hæve rammen. Hvem siger det? Hvem er det, der har besluttet, at der kun må bruges så og så mange penge til det? Det kunne jeg da godt tænke mig at vide.

For er det ikke sådan, når ministeren nævner »Flere i arbejde«, at der er god logik i at bruge uddannelsespenge i forbindelse med opkvalificering? Det har vist sig, at den hurtigste vej til at få et arbejde er, at der er knyttet uddannelsesmidler sammen med projektet. Derfor er det da tosset, at regeringen lægger en bremse på sig selv med hensyn til at få folk i arbejde.

Lissa Mathiasen (S):

Det er jeg ked af. Jeg er meget ked af, at det ikke beror på en misforståelse, og at ministeren her giver udtryk for, at der ikke vil være mulighed for flere penge.

Men jeg vil godt høre: Kan det virkelig være ministerens og regeringens alvorlige mening, at de mennesker, som har trukket allermindst på samfundets uddannelseskonto, de mennesker, der har den korteste eller ingen uddannelse bag sig, at det er de mennesker, som i øvrigt sidder yderst, sidder svagest, sidder mest usikkert i forhold til at have et arbejde, nu er dem, der skal betale for regeringens spareplaner? Er det virkelig rigtigt?

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg er helt enig med fru Lissa Mathiasen i beskrivelsen af, hvad der er arbejdsmarkedsuddannelsernes rolle. Derfor kan jeg understrege over for fru Lissa Mathiasen, at det er lige præcis det, der er vores mål, og det er lige præcis det, der er vores mål med de ændringer, som vi søger at gennemføre, nemlig at uddannelserne gennemføres dér, hvor der er et egentligt behov. Så jeg er helt enig i fru Lissa Mathiasens beskrivelse af arbejdsmarkedsuddannelsernes rolle.

Så vil jeg sige til hr. Bjarne Laustsen, at for så vidt angår AUF-rammens størrelse, jamen så er det sådan set et flertal her i Folketinget, der har besluttet, hvor stor den skal være. Det er jeg som ansvarlig på området naturligvis nødt til at respektere. Det fremgår af finansloven, hvor stor en ramme der bliver brugt på arbejdsmarkedsuddannelser.

Så vil jeg sige til hr. Carsten Hansen, at så vidt jeg på stående fod her erindrer, er der tale om et mindreforbrug i 2002 på 44 mio. kr. Selvfølgelig vil det til enhver tid være mit mål at sikre, at vi får brugt de midler, som er afsat, forudsat at de bruges fornuftigt, og at de som sagt bruges dér, hvor der er et behov.

Sidste onsdag i spørgetiden havde vi en lang drøftelse omkring arbejdsløse og arbejdsløses muligheder, de lediges muligheder for at gøre brug af arbejdsmarkedsuddannelserne. Og det er fuldstændig rigtigt, som hr. Carsten Hansen siger, at ledige også er omfattet af den målgruppe, som kan trække på AUF-rammen; derfor bliver ledige selvfølgelig også ramt af det loft.

Men som jeg svarede lige før, har de ledige den mulighed at gå til arbejdsformidlingen og dermed få arbejdsformidlingen til at finansiere uddannelsen, også uden om lofterne. Det ligger også i det, som er en del af aftalen om »Flere i arbejde«. Så jeg mener sådan set, at der er taget højde for, at ledige har uddannelsesmuligheder også i det system, som vi er ved at indføre her.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Kl. 15.35

Spm. nr. S 2111

10) Til undervisningsministeren af:

Carsten Hansen (S):

»Kan ministeren bekræfte, at Vestfyns Handelsskole og AMU-Fyn har fået udmeldt tilskudslofter for AMU-IT, der omregnet til elevuger betyder en nedgang i aktiviteten på mere end 40 pct. i forhold til den afholdte aktivitet på skolerne i 2. halvår 2001 og 1. halvår 2002?«

Skriftlig begrundelse

Pt. består mere end en tredjedel af arbejdsstyrken af kortuddannede, der ikke har nogen formel uddannelse ud over grundskolen. Arbejdsmarkedsuddannelserne (AMU) er et vigtigt red-

skab til at sikre denne gruppe fortsat kompetenceudvikling. Det sker både af hensyn til den enkelte, hvis værdi på arbejdsmarkedet øges med mere uddannelse, og af hensyn til ønsker om generel velstandsstigning og fastholdelse i samfundet: Uddannelse er den absolut mest vigtige konkurrenceparameter, vi har.

AMU-IT-kurserne giver mulighed for, at voksne kortuddannede kan tilegne sig eller opkvalificere it-kundskaber. It-kundskaber er i dag en væsentlig forudsætning for en lang række af jobfunktioner, og mange ledige vælger da også netop AMU-IT-kurser i forbindelse med de 6 ugers selvvalgt uddannelse. På den baggrund og som følge af skolernes tilbagemeldinger om udmeldte tilskudslofter frygtedes det, at udbuddet af AMU-IT-kurser på Fyn som i andre dele af landet begrænses markant i forhold til referenceåret, så færre ledige og kortuddannede får adgang til kompetencegivende it-kurser.

Carsten Hansen (S):

Ja, så er vi nået til et af de områder, hvor både erhvervslivet, skolerne, de ledige, de kortuddannede banker hovedet imod loftet. For her er vi inde på et område, hvor ministeren efter vores oplysninger nu to gange har meldt tilskudslofter ud, og jeg har taget et konkret eksempel med fra min egen egn, hvor Vestfyns Handelsskole og AMU-Fyn har fået udmeldt tilskudslofter fra AMU-IT, der omregnet til elevuger betyder en nedgang på mere end 40 pct.

I de her tider, hvor vi ser, at it betyder mere og mere for alle de implementerede uddannelser – i morgen skal vi snakke gymnasier, it osv. – der er det altså sådan, at ud over at der er en voldsom stor brugerbetaling på 700 kr. pr. uge, regulerer man altså også de kortuddannedes muligheder for at få it-kurser. Mener ministeren virkelig, det er tilfredsstillende, og er det en tilfredsstillende måde, at der er meldt rammer og tilskudslofter ud på til Vestfyns Handelsskole og AMU-Fyn?

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg vil gerne indlede med at understrege, at økonomistyringen i 2003 er fastsat således, at den samlede aktivitet på de AUF-finansierede uddannelser forventes at blive nogenlunde den samme i 2003 som den budgetterede aktivitet i 2002.

Det betyder imidlertid ikke, at der ikke ændres på sammensætningen af udbuddet inden for den samlede AUF-ramme. Således forventes

stigende aktivitet på en række fagområder inden for de AUF-finansierede uddannelser. Det gælder eksempelvis på nogle af de tekniske, faglige og merkantile fag, hvor der ikke er indført tilskudslofter, samt på de bløde fag. Omvendt vil der også være fag, bl.a. AMU-IT, hvor aktivitetsloftet i 2003 vil være lavere end i grundlagsåret, det vil sige efteråret 2001 og foråret 2002.

I forbindelse med besvarelsen af det meget konkrete spørgsmål om tilskudslofternes betydning for aktiviteten på AMU-IT, som i øvrigt er gentaget i begrundelserne for spørgsmål nr. S 2108 og S 2115, skal jeg indlede med en forklaring på, hvorfor det ikke er så ligetil at omregne tilskudslofter til aktivitet, og hvorfor omregninger skal fortolkes med en vis forsigtighed.

Tilskudslofter på AMU-IT dækker over forskellige typer af uddannelser. En konsekvens heraf er, at der også er forskellige takster tilknyttet de udmeldte tilskudslofter på bl.a. it-området. Det betyder selvfølgelig, at det ikke umiddelbart er muligt at omregne et samlet tilskudsloft til aktivitet opgjort på elevuger eller årselever, bl.a. fordi udgangspunktet i uddannelsessammensætningen kan være forskellig fra skole til skole.

Undervises der i uddannelser med høje takster, kan det resultere i relativt færre elevuger, mens det modsatte gør sig gældende, hvis der fortrinsvis afvikles aktivitet på uddannelser med lave takster.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Ja tak. Beklager, men tiden er langt overskredet.

Carsten Hansen (S):

Jeg venter spændt på at høre den sidste del af forklaringen, og det håber jeg ministeren får tid til næste gang.

Men det forandrers jo ikke billedet af, at vi står med nogle skoler og nogle AMU-centre, der melder ud, at på det der meget, meget vigtige it-område, hvor de kortuddannede mangler kompetencer, siger skolerne til os, og det er også det, der er meldt ind centralt til ministeriet, at når man opgør det på elevuger, er der en 40-pct.-nedgang på Vestfyns Handelsskole og AMU-IT. Det er såmænd bare det, jeg vil have ministeren til at bekræfte, at sådan forholder det sig.

Så får jeg en lang søforklaring, som ikke engang kan rummes inden for ministerens svartid, på det her. Men det er da katastrofalt for de her grupper, der i forvejen skal give op til 750 kr. på de dyre kurser, at nu er der også kommet den

kæmpe nedgang. Hvad er begrundelsen? Mener regeringen ikke, det er vigtigt, at de kortuddannede får it-kompetencer, siden man skærer så voldsomt?

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jamen set i forlængelse af det, jeg allerede har sagt, kan jeg bekræfte, at en gennemsnitlig udregning formentlig vil resultere i den aktivitetsreduktion mellem de to perioder, som spørgeren refererer til, på ca. 40 pct.

Baggrunden herfor er, ud over problemet med at omregne fra tilskudsloft til aktivitet, at der har været en meget stor aktivitet i den pågældende periode, det vil sige andet halvår 2001 og første halvår 2002.

Kl. 15.40

Det var netop på grund af den høje aktivitet, at vi fra juli 2002 så os nødsagede til at gribe ind med loftstyring. Vores erfaring har været, at it-området er kendetegnet ved en meget stor potentiel efterspørgsel, og at styringen skal doseres herefter også for at sikre, at de andre uddannelser kan udbydes inden for rammen, da AUF-rammen som nævnt er en fast bevilling, der ikke kan overskrides.

Hvis vi sammenligner mellem finansår, kan jeg oplyse, at AMU-IT samlet set er budgetteret ca. 20 pct. lavere i 2003 end aktiviteten i 2002.

Baggrunden herfor er, at jeg i andet halvår af 2002 indførte deltagerbetaling, bl.a. på it-kurserne, og det gjorde jeg netop med henblik på at opnå en bedre efterspørgselsstyring for derigennem at sikre en bedre sammenhæng imellem udbud og behov.

Jeg må selvfølgelig i forbindelse med budgetteringen forvente, at den styring, jeg har indført med henblik på at kvalificere efterspørgslen, også har en vis effekt. Målet er således, at deltagerbetalingen skal bidrage til en kvalificering af efterspørgslen.

Men styringen på de enkelte områder, som jeg nævnte indledningsvis, ses i sammenhæng med, at den samlede aktivitet på de AUF-finansierede uddannelser forventes at blive nogenlunde den samme i 2003 som den budgetterede aktivitet i 2002.

Carsten Hansen (S):

Ja, mage til søforklaring har jeg sjældent fået, men det må jeg så leve med. Jeg tror ikke, at der er nogen uden for det her hus eller ministerens eget ministerium, der forstår, hvad der menes. Men erhvervslivet i Assens, der nu ikke kan få

deres folk på it-kurser, de kan forstå, at nu er der altså kommet en 40-pct.s-nedgang, og tak for den bekræftelse, det vil jeg gerne sige. Men det har vi da i hvert fald opnået. Og jeg tror ikke, at man på Vestfyns Handelsskole kan bruge det til ret meget, at ministeren har budgetteret med en nedgang på 20 pct., når der er en 40-pct.s-nedgang her.

Men kan ministeren ikke fortælle mig, hvad skolerne skal gøre i forhold til dem, som søger ind senere på året? Skolerne fortæller mig, når vi kontakter skolerne, at de 60 pct., vi har fået meldt ud nu, og den 40-pct.s-nedgang, der er, betyder, at nu har vi sådan set administreret for hele året. Der er ikke én i Assens og omegn, der kan komme ind på Vestfyns Handelsskole og få et it-kursus.

Mener regeringen ikke, at det er vigtigt, at de kortuddannede i Assens og på Vestfyn kan få it-kurser, eller hvad ligger der bag ved den beslutning?

Lissa Mathiasen (S):

Jeg undrede mig også lidt over ministerens svar, for ministeren siger, at årsagen til, at man har skåret på it-uddannelserne, er, at aktiviteten var stor i 2001 og 2002.

Så er jeg nødt til at spørge ministeren: Jamen er det et udtryk for, at man mener, at den var unødvendig stor? Er det, fordi ministeren har noget belæg for at kunne komme og sige, at det har været overforbrug, som der ikke har været behov for? Og har man belæg for at sige, at man forventer her i 2003, at det er, fordi der ikke er behov for det her it?

Ellers vil jeg sige: Hvad har ministeren at komme med af belæg for det, for det er svært for os at gå ud lokalt, uanset om vi taler om Assens, Kolding eller Nordjylland, at gå ud der, hvor de efterspørger det her, og forklare, hvad begrundelsen er fra regeringens side. For vi forstår det heller ikke. Hvad er begrundelsen for, at man bruger en stor aktivitet til pludselig at skære?

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Når nu hr. Carsten Hansen har besværet sig med at stille spørgsmålet her i Folketingets spørgetid, er jeg virkelig ked af, at hr. Carsten Hansen opfatter det som en søforklaring, at jeg forsøger at give en ærlig og redelig forklaring på eller et ærligt og redeligt svar på det spørgsmål, som hr. Carsten Hansen stiller.

Så vil jeg endnu en gang understrege, at den samlede aktivitet jo stort set er den samme. Og

det er faktisk meget vigtigt for mig at understrege, at det er ikke noget mål for regeringen, at aktiviteten skal falde, men det er et mål for regeringen at sikre, at udbud og efterspørgsel harmonerer bedre end det, vi har oplevet gennem mange år, og at vi derigennem sikrer en bedre anvendelse af de offentlige ressourcer, som vi har valgt at bruge på det her område. Og det er vigtigt for at sikre, at vi til enhver tid har de opkvalificeringsmuligheder af arbejdsstyrken, som der selvfølgelig er behov for.

Kl. 15.45

Så vil jeg sige til fru Lissa Mathiasen, at uden at jeg kan redegøre helt nøjagtigt for tallene her, er sagen den, at der var tale om en forholdsmæssig stor stigning på det her kursusområde på lige præcis det tidspunkt, som spørgerne tager udgangspunkt i. Og jeg kan se på hr. Carsten Hansens smil på læben, at det er man for så vidt udmærket godt klar over. Altså grundlaget for spørgsmålet er sådan set ikke helt retvisende.

Det betyder naturligvis ikke, at vi på nogen måde mener, at det er overflødigt, at der er et it-kursusudbud. Men som jeg allerede har været inde på flere gange, er det vores mål at sikre, at vi får en bedre efterspørgselsstyring af arbejds-markedsuddannelserne.

Carsten Hansen (S):

Det kan godt være, at jeg ikke i den stråttækte skole har lært at regne rigtigt. Men når ministeren siger, at det er stort set den samme aktivitet, og ministeren også over for mig og for Folketinget har tilkendegivet, at det er korrekt, at der er sket en nedgang i antallet af elevuger på 40 pct., så er der to ting, jeg ikke kan få til at harmonere. Jeg vil sådan set bare bede ministeren om at forklare de gode folk i Assens og på Fyn, hvordan det samme spørgsmål kan afføde to så forskellige svar. Det lyder lidt underligt, det må jeg sige.

Og så er det altså mærkeligt, at ministeren siger: Der har været en forholdsmæssig stor tilgang, osv. Er it ikke et vigtigt redskab også for de kortuddannede? Jeg beder bare om et klart svar. Mener regeringen ikke det? Var det egentlig ikke bedre at give los frem for at begrænse de lediges og de kortuddannedes muligheder her?

Lissa Mathiasen (S):

Jeg synes ikke rigtig, jeg fik noget svar på det spørgsmål, jeg stillede. For det, jeg egentlig spurgte om, var, om ministeren mente, at der havde været og er et reelt behov netop for den her type af uddannelse, at det er derfor, der har

været en stor efterspørgsel? Og det er selvfølgelig sammenholdt med, at ministeren bliver ved med at sige: Jamen der skal være en bedre harmoni mellem udbud og efterspørgsel.

Jamen netop når vi taler omkring it-uddannelsen, vi taler om den helt grundlæggende, fundamentale brug af it, noget, som de der medarbejdere typisk ikke har med sig i bagagen, og som vi ved der er en meget stor efterspørgsel efter, det kan vi se, der er behov for det, det ville virksomhederne efterlyse, hvis de kunne, hvad er så begrundelsen for at sige: Vi skal ikke leve op til efterspørgslen? For det er jo rent faktisk det, ministeren står og forsøger at begrunde det med. Vi vil ikke leve op til efterspørgslen. Hvad er grunden, når det er det, virksomhederne efterlyser?

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg kan ikke forstå, hr. Carsten Hansen synes, det er underligt at forstå, at der på nogle områder kan ske et fald i aktiviteten, når der sker en stigning i aktiviteten på andre områder, og at man så samlet set munder ud i den samme samlede totale aktivitet. Det kan jeg ikke se er så vanskeligt at forstå, uanset om man har gået i den stråttækte, eller hvor man nu har gået.

Jo, it er vigtigt, og it er også vigtigt for den gruppe, som vi taler om her. Det, vi ønsker at sikre, og det, jeg gerne ser som målet med introduktionen af en ny økonomistyring, er at sikre, at vi får en reel efterspørgselsstyring.

Men det er sådan set noget, jeg er blevet frarådet, bl.a. af arbejdsmarkedets parter, som udgør AUF-bestyrelsen, hvor man frarådede mig alene at styre på deltagerbetaling. Derfor har jeg valgt deltagerbetaling på det niveau, som er tilfældet i dag, kombineret med lofterne for derigennem at sikre den budgetsikkerhed, som jeg flere gange har været inde på er en nødvendighed. Ellers er der nogle her i Folketinget, der ville kunne brokke sig, og det er ingen interesseret i, i hvert fald frem for alt ikke jeg selv.

Carsten Hansen (S):

Det er jo ganske interessant, for jeg tror, vi vil se, når vi gør 2002 op, at så har der faktisk været en nedgang i antallet af AMU-kurser.

Ministerens har også selv her fortalt, at der faktisk var 44 mio. kr. af de penge, der var sat af, der ikke kunne bruges på grund af den meget rigide styring, man havde fundet ud af.

Men igen må jeg spørge, hvis jeg skal forklare de gode folk nede i Assens på Vestfyns Handels-

skole og erhvervslivet på Vestfyn, at her er altså den samme aktivitet, selv om der var en tilbagegang sidste år. Så siger de: Nej, det passer ikke, for vi har altså en 40-pct.s-nedgang.

Kl. 15.50

Så må jeg spørge ministeren: Er det sådan, at Venstre og regeringen opfatter det, at de kortuddanner ledige i it, som fuldstændig spild af tid, siden man skærer så voldsomt? Og er ministeren ikke enig i, at når man siger, at det godt kan være, at man forsøger at regulere det landet over, men at det er meget, meget uheldigt, at man rammer et lokalområde som Vestfyn så hårdt, som man gør, med en 40-pct.s-nedgang på it-kurserne?

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg har tidligere svaret hr. Carsten Hansen, at ud fra de tal, jeg sådan lige kan erindre her på stående fod, mener jeg, der er tale om et mindreforbrug i 2002 på 44 mio. kr. Opgjort i elevuger – sådan kan man ikke helt parallelisere det – men der er tale om 336 elevuger.

Hvis man ser det i relation til udsving ellers, synes jeg egentlig, at det er rimelig godt ramt, så det gør, at jeg mener at kunne tillade mig at sige, at vi faktisk har nået den samme aktivitet, som man havde tidligere.

Som jeg klart har understreget flere gange, har vi ikke noget ønske om at sænke aktivitetsniveauet, bestemt ikke. Uddannelse er vigtig, og uddannelse er også utrolig vigtig lige præcis for denne gruppe.

Men det, som vi er interesseret i – og nu tror jeg snart, jeg har sagt det rigtig mange gange – er som sagt at sikre, at uddannelserne oprettes dér, hvor der er et reelt behov, så det ikke bliver, hvad man kan karakterisere som beskæftigelsesterapi, eller hvad man nu kunne tænke sig at kalde den slags.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2112

11) Til undervisningsministeren af:

Lissa Mathiasen (S):

»Kan ministeren bekræfte, at Kolding Købmandsskole og AMU-Syd har fået udmeldt lofter for AMU-IT, der omregnet til elevuger betyder en nedgang i aktiviteten på mere end henholdsvis 50 pct. og 40 pct. i forhold til den af-

holdte aktivitet på skolerne i 2. halvår 2001 og 1. halvår 2002?»

Skriftlig begrundelse

Pt. består mere end en tredjedel af arbejdsstyrken af kortuddannede, der ikke har nogen formel uddannelse ud over grundskolen. Arbejdsmarkedsuddannelserne (AMU) er et vigtigt redskab til at sikre denne gruppe fortsat kompetenceudvikling. Det sker både af hensyn til den enkelte, hvis værdi på arbejdsmarkedet øges med mere uddannelse, og af hensyn til ønsker om generel velstandsstigning og fastholdelse i samfundet: Uddannelse er den absolut mest vigtige konkurrenceparameter, vi har.

AMU-IT-kurserne giver mulighed for, at voksne kortuddannede kan tilegne sig eller opkvalificere IT-kundskaber. IT-kundskaber er i dag en væsentlig forudsætning for en lang række af jobfunktioner, og mange ledige vælger da også netop AMU-IT-kurser i forbindelse med de 6 ugers selvvalgt uddannelse. På den baggrund og som følge af skolernes tilbagemeldinger om udmeldte tilskudslofter frygtes det, at udbuddet af AMU-IT-kurser i Sydjylland som i andre dele af landet begrænses markant i forhold til referenceåret, så færre ledige og kortuddannede får adgang til kompetencegivende IT-kurser.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Spørgsmålet begrundes med frygten for, at udbuddet i AMU-IT-kurser i Sydjylland begrænses markant i forhold til referenceåret, så færre ledige og kortuddannede får adgang til kompetencegivende it-uddannelser.

Jeg kan bekræfte, at en gennemsnitlig udregning formentlig kan resultere i den aktivitetsreduktion mellem de to perioder, som spørgeren refererer til, henholdsvis ca. 40 og 50 pct.

Jeg skal imidlertid tillade mig at henvise til mit svar på spørgsmål nr. S 2111, for så vidt angår forklaringen på tilskudsloftet i 2003, samt de principielle vanskeligheder, der er forbundet med at anvende omregnede udmeldte tilskudslofter og aktivitet som sammenligningsgrundlag.

Lissa Mathiasen (S):

Jeg tror egentlig ikke, der er så mange, hverken skolerne eller slet ikke de mennesker, det her drejer sig om, eller vores arbejdspladser lokalt, der synes, det er særlig interessant med den tek-

nik, som ministeren her prøver at lægge op til og undskyldte med det. Jeg tror egentlig, de er mere optaget af, at vi reelt får de her uddannelser til at fungere.

Jeg hæfter mig ved, at ministeren i et tidligere svar sagde: Målet er, at vi skal have uddannelserne placeret der, hvor der reelt er behov. Betyder det, at jeg kan melde tilbage til de virksomheder – det er en virksomhed så stor som Danfoss, Alfa Laval LKM i Kolding – at de ikke har noget at bekymre sig over? For de har indtil nu fået et svar, der hed, at når vi når sommerferien, er vi ikke i stand til at udbyde flere af de her kurser.

Men må jeg forstå ministerens svar her i dag, hvor der bliver sagt, at der kommer uddannelser også på it-området dér, hvor der er behov, sådan, at jeg kan sende den hilsen hjem, at ministeren her har givet tilsagn om, at der ikke bliver et stop for de her uddannelser efter sommerferien 2003?

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jamen altså, uddannelsesstederne er til enhver tid berettiget til at udbyde uddannelser om ikke andet så som indtægtsdækket virksomhed, så for den del af svaret kan jeg bekræfte, at det kan fru Lissa Mathiasen gå hjem og sige.

Men for så vidt angår uddannelser, som finansieres under AUF-rammen, har jeg faktisk nu forsøgt at bruge ikke mindre end en halv time på at begrunde, hvad der er det lovmæssige grundlag for, hvordan vi styrer arbejdsmarkedsuddannelserne. Det er jeg ked af at fru Lissa Mathiasen opfatter som en teknisk bortforklaring, tror jeg var ordet, der blev brugt. Jeg har såmænd redeligt forsøgt at redegøre for, hvordan loven er, og hvilke styringsmekanismer der er i loven.

Kl. 15.55

Lissa Mathiasen (S):

Når jeg sagde det, har det selvfølgelig noget at gøre med, at skolerne, arbejdspladserne kender også godt den her udregningsteknik. Så det er sådan set ikke det, der er så interessant at diskutere. Det, der er interessant at diskutere, er, at vi kommer til at opleve noget, der ligner godt 40 pct.s nedgang på lige nøjagtig det, som jeg ved vi har nogle meget store, men også mindre virksomheder lokalt, der efterspørger.

Men det, jeg nu kan høre, er, at ministerens svar til de mennesker, som stadig væk sidder yderst og svagest og prøver at holde fast i ar-

bejdsmarkedet, er en hilsen om: Har I penge, så kan I få. De mennesker, som har trukket mindst på uddannelseskontoen, sender denne regering og ministeren en hilsen til, der hedder: Har I penge, så kan I få, men har I ingen, så kan I gå.

Når vi kigger på, at vi samtidig ved, hvor svært det er for de mennesker at holde sig fast på arbejdsmarkedet, hvor meget man efterspørger, at de også har den her formåen i forhold til it, den grundlæggende it-del, er det så et rimeligt svar at give de mennesker?

Carsten Hansen (S):

Jeg vil godt følge det en lille smule op, for det sidste svar, ministeren gav til mig, var også, at der var ikke noget ønske om at sænke aktiviteten. Men det er jo det, der reelt sker, også i Koldingområdet.

Det næste er, at ministeren siger: Der skal være et reelt behov. Er det ikke et udtryk for et reelt behov, at forbruget af it-uddannelser i Koldingområdet sidste år faktisk lå 30-40 pct. højere? Eller hvordan vurderer ministeren det?

Så vil jeg høre: Betragter ministeren det overforbrug, som der åbenbart har været sidste år, som en form for beskæftigelsesterapi for de ledige og de kortuddannede? Det var jo det, ministeren sagde, at det ikke måtte være beskæftigelsesterapi, og så er det jo interessant at høre, om de sidste 30-40 pct., der åbenbart var i overforbrug sidste år, var ren beskæftigelsesterapi for de kortuddannede. Er det sådan noget leg, man laver med it, eller hvad?

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Nu forstod jeg fru Lissa Mathiasens spørgsmål i retning af, hvad fru Lissa Mathiasen skulle tage hjem og svare Danfoss og Alfa Laval og andre større virksomheder i det sydjyske område. Og der gjorde jeg fru Lissa Mathiasen opmærksom på, at skolerne til enhver tid kan udbyde kurserne under det, vi kalder indtægtsdækket virksomhed. Jeg tog ikke udgangspunkt i den enkelte kursist, jeg tog sådan set udgangspunkt i det spørgsmål, som fru Lissa Mathiasen stillede mig.

Så vil jeg sige til hr. Carsten Hansen og for så vidt også til fru Lissa Mathiasen, eller forsøge endnu en gang at redegøre for, hvad der er regeringens mål: Vi har sidste forår fjernet den skattekruer, som den tidligere regering valgte at indføre. Den har vi fjernet. Det har vi gjort, fordi vi mener, det var udtryk for en skat, som vi ikke ønskede at pålægge virksomhederne.

Vi har så afsat AUF-rammen, og vi søger at få så meget uddannelse for pengene, altså så meget uddannelse inden for AUF-rammen og så målrettet og så effektiv en udnyttelse af AUF-rammen som overhovedet muligt. Derfor har vi valgt sidste forår at indføre tre nye styringsredskaber. Det ene er deltagerbetaling, det andet er tilskudslofter, det tredje er en mulighed omkring godtgørelsen. For at sikre det, som jeg nu har understreget op til flere gange, nemlig et mere efterspørgselsstyret system, har jeg valgt at indføre en delvis deltagerbetaling.

Jeg havde gerne set, at jeg ikke havde været nødsaget til at indføre lofterne, da jeg ligesom spørgerne synes, at det er en meget uhensigtsmæssig måde at styre hele det her område på. Men da jeg blev rådgivet til ikke alene at styre det her på deltagerbetaling, har jeg selvfølgelig været nødt til at bringe lofterne i anvendelse for at opretholde den budgetsikkerhed, som jeg går ud fra at Folketinget har forståelse for at enhver minister selvfølgelig må arbejde for.

Kl. 16.00

Lissa Mathiasen (S):

Jeg forstår simpelt hen ikke det svar, ministeren giver. Nu har jeg prøvet at spørge ind på lidt forskellig vis. Jeg vil holde fast i det, ministeren sagde før: Det her er ikke et udtryk for, at regeringen ikke gerne ser uddannelser, også på det her område.

Så bliver der sagt videre: Dér, hvor der reelt er behov. Jeg vil godt have ministeren til at uddybe det. Jamen hvad betyder det? Vi taler stadig væk om it-uddannelsen. Hvad er det, ministeren her giver af løfter? Hvad nu, hvis der landet over måtte vise sig et større behov, end de her udmeldte rammer rent faktisk kan nå? Hvad ligger der i: Dér, hvor der reelt er behov, vil man også have mulighed for fortsat at kunne lave det her og give de her tilbud om it-kurser? Hvad ligger der i det?

Carsten Hansen (S):

Vi har jo fået konstateret i hvert fald to områder nu, det gælder AMU-IT på Fyn, det gælder Vestfyn, og nu gælder det så også Koldingområdet, hvor der er en nedgang på i hvert fald et sted mellem 30 og 40 pct.

Så er det, jeg spørger mig selv: Hvad er det, der har fået regeringen – og i øvrigt også ministeren – til at slå ned lige på it-området? Hvad er det, der gør, at it-området bliver så voldsomt hårdt ramt i forhold til andre områder? Er det

sådan, at it er spild af tid for de kortuddannede, eller hvordan hænger det sammen, for det er jo it, som er en utrolig vigtig kompetence for mennesker, der ikke har trukket på kontoen, og som har behov for det?

Så er det, jeg spørger: Vi får en hel masse at vide om regeringens målsætninger, men når handlingerne viser, at der er en reel nedgang på mellem 30 og 40 pct. i Koldingområdet, er det så ikke et udtryk for, at man nedprioriterer it? Er det ikke en nedprioritering af it for de kortuddannede, og hvorfor er det lige præcis it-området, man har slået så voldsomt hårdt ned på?

Thomas Adelskov (S):

Det, der får mig til at spørge lidt mere ind til dette, er, at ministeren sagde noget med, at den nuværende regering havde fjernet den skatteskrue, som den tidligere regering havde indført.

Er det sådan at forstå, at det er regeringens erklærede politik, at skattestoppet skal finansieres via brugerbetaling på VUC, via brugerbetaling på AMU-centrene, via fordobling af bruger- og deltagerbetalingen under folkeoplysningen?

Hvis det er nogle af vejene, man i de 2 første finansår har finansieret skattestoppet med, vil ministeren så løfte sløret for, nu hvor vi diskuterer brugerbetaling, hvad de næste brugerbetalingsområder, som vi kan vente at se i den finanslov, som skal gælde for 2004, vil være?

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Altså jeg tror nok det sidste tillægsspørgsmål var noget i kanten af det, jeg egentligt er blevet spurgt om her. Jeg ved ikke, om formanden tillader mig, at jeg henviser spørgeren til at stille det spørgsmål til finansministeren, da det ikke er mig, der fremlægger finansloven.

Så vil jeg sige til fru Lissa Mathiasen, at jeg giver ikke nogen løfter her. Jeg forsøger at redegøre for, hvad der er regelgrundlaget for, at der er udmeldt lofter. Jeg forsøger også at redegøre for, hvad der er målet med regeringens politik på det her område, nemlig at vi søger et mere efterspørgselsstyret system, men at vi er i en introduktionsfase; altså loven blev vedtaget sidste forår, og det er nye styringsredskaber, som er blevet bragt i anvendelse, og som er ved at blive bragt i anvendelse.

Så vil jeg gerne understrege over for hr. Carsten Hansen, at jeg betragter bestemt ikke it som spild af tid. Jeg understregede også, at mit ordvalg i svaret før til hr. Carsten Hansen var på grænsen af, hvad jeg egentligt selv anvender,

men som andre anvender i den her sammenhæng, at nogle i visse sammenhænge betragter det som spild af tid, hvis den uddannelse, man får, ikke er målrettet mod det behov, man har.

Så vil jeg sige til hr. Carsten Hansen, der spørger: Hvorfor lige præcis de områder, som er meldt ud? Jamen det er områder, der er meldt ud efter rådgivning fra AUF-bestyrelsen. Det er ikke noget, jeg bare sådan selv har fundet på ud af den blå luft. Det er selvfølgelig noget, som er drøftet med AUF-bestyrelsen og på den baggrund er blevet udmeldt.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det fru Lissa Mathiasen for sidste gang i denne omgang.

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil godt sige, at jeg synes, det er meget utilfredsstillende, når der bliver stillet nogle spørgsmål med en meget klar tekst, at ministeren så vælger i dag at komme og give et andet svar end det, vi rent faktisk har spurgt til. Vi har ikke spurgt til regelgrundlaget. Det er vi helt på det rene med. Det er skolerne også. Det er arbejdspladserne også.

Kl. 16.05

Men det lyder, som om ministeren ikke er klar over, at når vi taler it-uddannelserne, så taler vi altså ikke om nogen fancy kurser på et højt niveau. Vi taler om it, som giver grundlæggende færdigheder, grundlæggende færdigheder, som på næsten enhver arbejdsplads er nødvendige for at kunne bestride sit job.

Og set i forhold til det vil jeg godt spørge: Ministeren siger her i det sidste svar, at vi må gå målrettet efter, hvor der er behov. Jamen lige nøjagtig det her er en af de grundlæggende færdigheder, medarbejderne skal have for at kunne bevare tilknytningen til arbejdspladsen. Hvad er så ideen med, at man pludselig siger, at nu skal halvdelen skæres bort?

Thomas Adelskov (S):

Jeg kan forstå på fru Lissa Mathiasen, at hun ikke får svar på det, hun spørger om. Når jeg så spørger ind til ministerens svar – for det var faktisk ministeren, der nævnte, at regeringen havde stoppet den tidligere regerings skatteskrue, og at det var regeringen, der havde indført brugerbetaling som en del af finansieringen dertil – får jeg at vide af undervisningsministeren, at det har undervisningsministeren ikke nogen me-

ning om; det skal jeg spørge finansministeren om.

Dermed må jeg jo så konkludere, at undervisningsministeren i dag ikke vil afvise, at med den næste finanslov, vi ser fra denne regering, vil der komme yderligere brugerbetaling, eventuelt på AMU, eventuelt på helt nye områder, hvor regeringen endnu ikke har indført høj brugerbetaling.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Altså hr. Thomas Adelskov bad mig svare på indholdet af finansloven 2004, og da den ikke er udarbejdet endnu, har jeg ingen jordisk chance for at svare på hr. Thomas Adelskovs spørgsmål, og derfor henviste jeg til finansministeren, som jeg vil opfordre spørgeren til at rette spørgsmålet til.

Så vil jeg sige til fru Lissa Mathiasen, at jeg er meget ked af, at mine svar bliver opfattet på den måde, som de tilsyneladende gør, i og med at jeg sådan set har forsøgt at udvise venlighed over for Folketinget ved at begrunde svaret. For hvis jeg svarede på spørgsmålet, kunne jeg nøjes med blot at svare ja. Det går jeg ud fra at fru Lissa Mathiasen også ville finde utilfredsstillende.

Jeg bliver spurgt, om jeg kan bekræfte osv., osv., og så kunne jeg svare ja og sætte mig ned, men det mener jeg ikke er meget fremkommeligt, heller ikke set i lyset af, at spørgsmålet sådan set i den sammenhæng er misvisende. Ja alene ikke er et svar. Derfor har jeg forsøgt at redeøre for, hvorfor et ja alene ikke er et svar, og det er jeg meget ked af at Folketingets medlemmer opfatter som en uvenlighed. Det er faktisk ment som det modsatte.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2108

12) Til undervisningsministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

»Kan ministeren bekræfte, at Aalborg Handelsskole og AMU Nordjylland har fået udmeldt tilskudslofter for AMU-IT, der omregnet til elevuger betyder en nedgang i aktiviteten på mere end 40 pct. i forhold til den afholdte aktivitet på skolerne i 2. halvår 2001 og 1. halvår 2002?«

Skriftlig begrundelse

P.t. består mere end en tredjedel af arbejdsstyrken af kortuddannede, der ikke har nogen formel uddannelse ud over grundskolen. Arbejdsmarkedsuddannelserne (AMU) er et vigtigt redskab til at sikre denne gruppe fortsat kompetenceudvikling. Det sker både af hensyn til den enkelte, hvis værdi på arbejdsmarkedet øges med mere uddannelse, og af hensyn til ønsker om generel velstandsstigning og fastholdelse i samfundet: Uddannelse er den absolut vigtigste konkurrenceparameter, vi har.

AMU-IT-kurserne giver mulighed for, at voksne kortuddannede kan tilegne sig eller opkvalificere IT kundskaber. IT kundskaber er i dag en væsentlig forudsætning for en lang række af jobfunktioner, og mange ledige vælger da også netop AMU-IT-kurser i forbindelse med de 6 ugers selvvalgt uddannelse. På den baggrund og som følge af skolernes tilbagemeldinger om udmeldte tilskudslofter, frygtedes det, at udbudet af AMU-IT-kurser i Nordjylland, som i andre dele af landet, begrænses markant i forhold til referenceåret, så færre ledige og kortuddannede får adgang til kompetencegivende IT-kurser.

Bjarne Laustsen (S):

Det er sådan, at jeg betragter Nordjylland som en meget væsentlig del af Danmark. Jeg betragter den nordjyske befolkning som et meget flittigt folkefærd. De har bare det samme problem som så mange andre har i Danmark, for vi ved jo, at generelt set er der 1 million korttidsuddannede i Danmark, og der er 300.000, der er læse/stavesvage, det er der ifølge Arbejdsmarkedsstyrelsen.

Derfor kan jeg ikke forstå, at nordjyderne – og folk i andre landsdele også, har vi hørt nu – skal straffes på baggrund af regeringens politik. Regeringen vil gerne have, at folk skal i arbejde; vi ved, at nogle af de redskaber, der skal til, er, at de får uddannelse. Så kan vi jo ikke forstå, at regeringen fører en politik, der sigter på, at de arbejdsløse ikke kan komme i gang, fordi de ikke kan få den nødvendige uddannelse. Vi kan se, at regeringens politik på det her område betyder voldsomme nedskæringer, lige nøjagtig på det område, som regeringen selv har prioriteret så højt.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Nu er det jo sådan set fristende at svare meget kort på baggrund af de spørgsmål, jeg lige har svaret på, men jeg skal nok leve op til mit ansvar som minister for det her område og forsøge at redegøre for, hvad der er sagens kerne.

Spørgsmålet begrundes med frygten for, at udbuddet af AMU-IT-kurser i Nordjylland begrænses markant i forhold til referenceåret, så færre ledige og kortuddannede får adgang til kompetencegivende it-kurser. Jeg kan bekræfte, at en gennemsnitlig udregning formentlig kan resultere i den aktivitetsreduktion mellem de to perioder, som spørgeren refererer til, altså på de ca. 40 pct.

Jeg skal imidlertid tillade mig at henvise til mit svar på spørgsmål nr. S 2111, for så vidt angår forklaringen på tilskudsloftet i 2003 samt de principielle vanskeligheder, der er forbundet med at anvende omregnede udmeldte tilskudslofter for aktivitet som sammenligningsgrundlag.

Kl. 16.10

Bjarne Laustsen (S):

Jeg tror såmænd ikke, nordjyderne kan bruge til så meget, at ministeren kan bekræfte, at der sker en reduktion på 40 pct. Jeg har jo lyttet mig til i tidligere besvarelser, også når ministeren bruger det som argument i besvarelse af mit spørgsmål, at AUF-rammen er, som den er. Det er beklageligt, men det må vi tale med finansministeren om.

Jamen er undervisningsministeren ikke en del af regeringen? Er det ikke undervisningsministeren, der selv har indført det loft, den mulighed for ikke at få flere midler til AUF-rammen, således at man kan gøre det, som regeringen gerne vil?

Er man fuldstændig handlingslammet og gået i stå over, at regeringen fører en fejlagtig beskæftigelsespolitik, der betyder, at selv om man siger, at man vil have flere i arbejde, så får man det modsatte, og nu kan de arbejdsløse så heller ingen uddannelse få?

Jeg må spørge ministeren: Er det ikke skidt?

Carsten Hansen (S):

Jeg vil godt børe lidt i det med AUF-bestyrelsen og -rammen. Ministeren siger, at det ikke er noget, der sådan bliver grebet ud af den blå luft. Man kan spørge sig selv, hvad det så bliver grebet ud af. For det er da – og det vil jeg bede ministeren bekræfte – ministerens ansvar, uanset

om hun får rådgivning fra det ene eller det andet sted. Det er ministeren, og det er regeringen, der prioriterer, således at man hverken i Nordjylland, i Kolding eller på Vestfyn kan få it-kurser, fordi de er brugt op for resten af året, fordi virksomheder og uddannelsesinstitutioner har prioriteret på forhånd, således at de arbejdsløse rammer loftet, banker hovedet mod loftet, kan man nærmest sige, i desperation efter at få nogle grundlæggende kompetencer, som er nødvendige i erhvervslivet.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg vil gerne anholde det, som hr. Bjarne Laustsen nævnte, nemlig at arbejdsløse ikke kan få nogen uddannelse. Det kan de bestemt.

Men som jeg tidligere har svaret, og som jeg i øvrigt også svarede sidste onsdag, er ledige omfattet af AUF-målgruppen, og derfor er de selvfølgelig også omfattet af lofterne. Men det betyder ikke, at man som ledig ikke kan få uddannelse. Tværtimod har vi tilrettelagt det sådan, at det så er en opgave for arbejdsformidlingen at sikre, at man får kanaliseret de ledige over, hvor der også er efterfølgende jobmuligheder.

Når så hr. Bjarne Laustsen spørger, om regeringen er handlingslammet på det her felt, vil jeg bare sige, at det er vi bestemt ikke. Det, at vi har fjernet en skatteskrue, er ikke ensbetydende med, at man er handlingslammet. Tværtimod synes jeg faktisk, det er temmelig handlingsorienteret.

Det, vi så har gjort i stedet for skatteskruen, er, som jeg har været inde på flere gange, at vi har indført mulighed for at have deltagerbetaling på det her område, og det er med henblik på at få en bedre kvalificering af efterspørgslen for at sikre, at ressourcerne bruges så kvalificeret som overhovedet muligt.

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil bare spørge ministeren, om det er godt eller skidt, at man skærer ned. Er det godt, at de ledige nu ikke kan få den uddannelse, som de tidligere har kunnet få? I forhold til at bringe folk i arbejde er det min vurdering, er det Socialdemokratiets holdning, at det er skidt, fordi al dokumentation viser, at kombinationen af at lave forløb, hvor man uddanner med henblik på arbejde, ja, det er noget, der lykkes. Nu skærer man altså ned på mulighederne. Det kan jeg simpelt hen ikke forstå.

Så vil jeg gerne også spørge ministeren, om hun er bekendt med, at en af delene i »Flere i ar-

bejde«-forliget var jo, at de ledige skal lægge deres CV ind. Det er noget af det, der volder meget, meget store problemer for de ledige. De korttidsuddannede, som jeg talte om før, de 300.000, som har læse/staveproblemer, har virkelig besvær med det her.

Man bliver helt målløs over, at regeringen kan finde på at skære ned på deres uddannelse med henblik på at opfylde de krav, vi som lovgivere, som Folketinget og regeringen stiller.

Carsten Hansen (S):

Jeg er fuldstændig enig med min kollega, hr. Bjarne Laustsen, i, at Nordjylland er en vigtig del af Danmark ikke mindst på grund af de meget aktive folketingsmedlemmer, det har.

Men det andet, jeg ville sige, var i virkeligheden, at i Nordjylland har man det også sådan, at man har en kraftigt ekspanderende elektronikindustri. Med de tider, der er for fiskeriet, kvoter osv., er der en række af de kvinder, der arbejder i fiskeindustrien, som har behov for at få nogle elektronikkurser – det har man i øvrigt gjort med kæmpesucces i Nordjylland – og herunder er it jo en utrolig vigtig kompetence.

Er ministeren ikke enig i, at når man skærer så voldsomt ned på it-kurser, kan vi risikere at stå i en situation, hvor vi altså har nogle ledige, der bliver ledige på grund af en mangelsituation i fiskerierhvervet, men samtidig ikke kan få de kurser, der er nødvendige, for at de kan komme over i elektronikindustrien? Er det ikke uheldigt for det lokale erhvervsliv i Nordjylland? Jeg kan godt forstå, at det nordjyske folketingsmedlem kæmper så hårdt for det her.

Kl. 16.15

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Med mine nordjyske aner synes jeg selvfølgelig også, at Nordjylland er en meget vigtig del af Danmark, det skal ingen være i tvivl om, lige så vel som andre dele af Danmark naturligvis også er vigtige.

Så vil jeg sige endnu en gang til hr. Carsten Hansen med flere: Nu kom der et eksempel med omskoling fra fiskeindustrien til måske it-branchen. Arbejdsformidlingen har til enhver tid mulighed for at tilvejebringe de kurser i den sammenhæng. Det er noget, jeg i øvrigt tror, hr. Bjarne Laustsen selv har været med til at indgå aftale omkring. Så derfor kommer det noget bag på mig, at jeg skal stilles et sådant spørgsmål lige præcis fra Socialdemokratiet. Arbejdsfor-

midlingen har jo til enhver tid mulighed for at tilvejebringe disse her uddannelser.

Så vil jeg sige til hr. Bjarne Laustsen, som jeg i øvrigt har understreget flere gange, at aktiviteten jo ikke er faldet. Den samlede aktivitet er ikke faldet. Hvis man ser på aktivitetsniveauet, så er det stort set det samme. Men vi sikrer, at uddannelserne bliver oprettet dér, hvor der er et behov, altså mere målrettet.

Jeg gentager det gerne. Jeg ved ikke, hvor mange muligheder der er for tillægsspørgsmål. Jeg tror, det her indtil videre må være femtende gang, jeg gentager det budskab, men jeg gentager det gerne en ekstra gang.

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil så her til slut gerne have ministeren til at give et tilsagn om, at ministeren nu er i den situation, at hun garanterer, at der ikke bliver nogen som helst problemer. Hvis det er sådan, at arbejdsformidlingen kører på og siger, at de gerne vil have de folk her på kursus, fordi det er vigtigt i forhold til it-uddannelser osv., så er der ikke nogen problemer i forbindelse med udmeldte tilskudslofter eller noget som helst andet. Vi har jo tidligere set, at folk, der har ønsket at komme af sted og var indstillet til det, ikke kunne komme af sted, fordi der var andre systemer, bl.a. Undervisningsministeriet, der blokerede for, hvor mange penge man kunne omsætte, og hvor meget man kunne bruge skolerne.

Lissa Mathiasen (S):

Nu har ministeren flere gange sagt, at det er væsentligt, at vi ikke giver uddannelse til noget, der er formålsløst. Derfor kan jeg slet ikke forstå det sidste svar, vi fik her, hvor ministeren bliver ved med at sige, at uddannelserne samlet ikke vil falde.

Hvis vi kigger på it-uddannelsen, så vil den falde. Og det er sådan set ikke et godt nok svar at give til de mennesker, hos hvem virksomhederne lige nøjagtig efterlyser, at de har it-delen, for at de kan blive ansat. Så kan de da ikke bruge til noget, at de har muligheden for at kunne få en anden form for uddannelse.

Eller hvis en virksomhed ikke ved, om den vil beholde en medarbejder, fordi vedkommende ikke kan få den her it-uddannelse med, så er det da ikke godt nok at sige: Nej, men du kan få noget andet, kammerat. Vi kan tilbyde dig noget i en helt anden gren.

Og så vil jeg godt spørge, hvad ministeren egentlig mener, en virksomhed vil gøre, hvis

den har valget mellem en kernemedarbejder og en, der er løst ansat. Hvem mon virksomheden vil gå ud og betale gebyret for? Det er stadig væk de dårligst uddannede, det her kommer til at gå hårdest ud over.

Thomas Adelskov (S):

Nu nævnte ministeren igen denne her med skattetrykket. Ministeren sagde, at for at komme af med det store skattetryk så har man indført brugerbetaling. Jeg er jo hele tiden blevet henvist til finansministeren, når jeg har spurgt undervisningsministeren, men nu skal jeg oplyse undervisningsministeren om, at skattestoppet koster 1,8 mia. kr. hvert eneste år i en 10-årig periode. Det er så 18 mia. kr. Det vil sige, at man skal finde 1,8 mia. nye kroner hvert eneste år.

Mit spørgsmål til ministeren var: Forventede man så i regeringen at komme med yderligere brugerbetaling på f.eks. VUC, på AMU-centrene eller på folkeoplysningsområdet med den næste finanslov? Så fik jeg at vide, at det kunne jeg spørge finansministeren om, fordi finansloven ikke er lavet endnu. Jeg kan så konkludere, at det har ministeren ikke nogen umiddelbar mening om.

Men hvis jeg nu formulerer det på en anden måde og spørger: Er det uforenligt med regeringens politik at komme med yderligere brugerbetaling på AMU-centrene, på VUC eller på folkeoplysningsområdet med den finanslov, som vi kan imødesee for 2004?

Kl. 16.20

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg vil sige til hr. Bjarne Laustsen, at jeg ikke har kendskab til konkrete eksempler i retning af det, som hr. Bjarne Laustsen antyder. Jeg henholder mig til, hvordan lovgivningen er strikket sammen, og der er det sådan, at AF for denne her gruppe til enhver tid har mulighed for ud over lofterne at tilvejebringe den uddannelse, som AF ønsker på vegne af de pågældende ledige.

Så vil jeg sige til fru Lissa Mathiasen, at jeg håber, det klart er fremgået af mine adskillige svar her, at jeg på ingen måde finder det ideelt, at jeg er nødt til at indføre aktivitetslofter. Men jeg har forsøgt klart at redegøre for, hvorfor det er en nødvendighed med lofterne – for netop at sikre budgetsikkerheden er lofterne altså en nødvendighed – men at jeg gerne så, at vi ikke var nødsaget til at operere med lofter, men derimod at styre med andre instrumenter.

Hr. Thomas Adelskovs spørgsmål om finansloven synes jeg i og for sig bør være forbeholdt finanslovdebatten, så det ønsker jeg ikke på nogen måde at indgå i en polemik med hr. Thomas Adelskov om.

Bjarne Laustsen (S):

Jeg må jo konkludere, at ministeren her i dag har forsøgt at tørre det af på andre. Derfor vil jeg gerne høre, om ikke det er ministerens ansvar, det, vi taler om her med udmelding af de lofter. Når finansministeren og AUF-bestyrelsen bliver draget ind, så synes jeg, at det bare er undvigemanøvrer fra ministeren. Ministeren må tage det ansvar på sig og sige: Ja, det er min prioritering. Der skal skæres ned, og det er vores mål at gøre det, og så stå ved det, hvis det er det, man vil.

Men da debatten nu også har drejet som om Nordjylland på min foranledning, og jeg kan forstå, at ministeren også har en vis forkærlighed for Nordjylland, så vil jeg godt spørge, om det var muligt i ministerens optik at finde ud af med hensyn til Nordjylland, som har en meget, meget stor arbejdsløshed, at kunne tage noget fra nogle andre områder i stedet for at bruge grønthøsteren, således at man reserverer nogle flere midler til Nordjylland i den forbindelse.

Thomas Adelskov (S):

Undervisningsministeren svarer: Vi har indført brugerbetaling for at lave et skattestop og komme skatteskruen til livs. Men undervisningsministeren vil ikke svare på, om der kommer mere brugerbetaling for at finansiere det der skattestop. Der bliver hele tiden henvist til finansministeren.

Det er simpelt hen urimeligt, at undervisningsministeren ikke kan svare på noget, som undervisningsministeren selv i salen her bringer op til overfladen og gør til en del af debatten omkring AMU-centrene. Undervisningsministeren må da have en holdning til, om det er for enligt eller uforenligt med regeringens politik, at der kan komme yderligere brugerbetaling på VUC, på AMU-centrene og på folkeoplysningen.

Hvis ikke undervisningsministeren svarer nu her under den sidste mulighed, der er for at svare på det spørgsmål, må jeg konkludere, at borgerne kan se frem til yderligere brugerbetaling på enten VUC eller/og AMU eller/og folkeoplysningsområdet.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Hr. Thomas Adelskovs argumentation bringer mindelser om Holberg og andre, så det ønsker jeg overhovedet ikke at indgå i en polemik med hr. Thomas Adelskov om og slet ikke på det niveau, hr. Thomas Adelskov lægger op til.

Så vil jeg sige til hr. Bjarne Laustsen: Jeg vedstår mig naturligvis mit ansvar. Jeg har bare forsøgt at redegøre for, hvad proceduren er. Jeg går ud fra, at hr. Bjarne Laustsen og for den sags skyld også hr. Thomas Adelskov og andre er klar over, at det er finansministeren, der naturligvis på vegne af den samlede regering fremlægger finanslovsforslaget, men at det er et flertal her i Folketinget, som har vedtaget finansloven og dermed også har fastsat niveauet for AUF-rammen.

AUF-bestyrelsen: I henhold til lovgivningen er jeg forpligtet til at rådføre mig med AUF-bestyrelsen, og det har jeg gjort i henhold til lovgivningen. Det ændrer naturligvis ikke på det forhold, at det til enhver tid er mit politiske ansvar, lige så vel som det er mit politiske ansvar at sikre, at der sker en reel rådføring med AUF-bestyrelsen, og det mener jeg i al beskedenhed, at jeg fuldt ud har levet op til.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2136

13) Til trafikministeren af:

Thomas Adelskov (S):

»Vil ministeren redegøre for, hvorfor udbygningen og færdiggørelsen af rute 23, skovvejen til Kalundborg, ikke er medtaget i regeringens trafikinvesteringsplan?«

Kl. 16.25

Thomas Adelskov (S):

For et år siden fremlagde VK-regeringen sin første finanslov. Ved den lejlighed blev der også diskuteret yderligere trafikinvesteringer, og i den forbindelse dukkede de første ord om, at regeringen ville komme med en trafikinvesteringsplan, op.

På det tidspunkt fik vi at vide, at den ville komme i april-maj måned. Der ventede vi og så frem til den trafikinvesteringsplan. Efterfølgende fik vi at vide, at den ville komme inden sommerferien. Det blev sommerferie, og vi fik at vide, at den ville komme i forbindelse med finansloven. Finansloven blev fremlagt, der kom ikke

nogen, og jeg kunne blive ved med at sætte datoer for de gange, vi har hørt, at trafikinvesteringsplanen kom, og hver gang har man brugt det til at udskyde eventuelle debatter om trafikinvesteringsprojekter i hele landet.

Nu er trafikinvesteringsplanen så kommet fra regeringens hånd, og for at citere Venstres gruppeformand i Vestsjællands Amt så er det en elendig trafikplan. Jeg vil godt spørge trafikministeren: Hvorfor har man ikke taget problematikken op omkring rute 23, altså ruten ud til Kalundborg, den, der i daglig tale hedder skovvejen? Hvorfor er den overhovedet ikke nævnt og omtalt i trafikinvesteringsplanen?

Trafikministeren (Flemming Hansen):

Tak for spørgsmålet. Regeringens helt overvejende formål med de i investeringsplanen foreslåede investeringer på trafikområdet er, at planen skal bidrage til at opfylde regeringens målsætning om øget vækst og velfærd.

Når hr. Thomas Adelskov siger, at vi har udskudt den – det er tre gange, vi har udskudt den eller rettere sagt to, tredje gang gennemførte vi den – så er det simpelt hen, fordi der var usikkerhed omkring nogle af tallene. Og jeg ville være ked af at fremlægge en investeringsplan af den størrelse og så kunne konstatere, at budgetterne skred. Det er derfor, vi har udskudt den. Det drejer sig specielt om Ring III omkring København, hvor der var en meget stor afvigelse, som jeg gerne ville have præciseret. Men ellers er indholdet i øvrigt det samme, som det ville have været første gang, stort set.

Investeringsplanen er regeringens udspil til de kommende års investeringer, som jeg gerne vil drøfte i en bred politisk kreds, for jeg kan godt lide at lave brede forlig. Jeg går ud fra, at hr. Thomas Adelskov og hans parti vil være indstillet på en sådan drøftelse. Regeringen har undervejs i processen overvejet mange projekter. Vi må dog erkende, at der er begrænsede ressourcer, og det er derfor nødvendigt at foretage en prioritering.

I prioriteringen af projekterne har regeringen lagt vægt på følgende problemstillinger: Vedligeholdelse af de allerede foretagne investeringer, trængselsproblemer, sammenhæng i landet og sammenhæng i det internationale perspektiv.

I investeringsplanen indgår således udbygningen af Holbækmotorvejen Fløng-Roskilde som et projekt, hvor regeringen vil udarbejde beslutningsgrundlag, og vi er i gang med at lave VVM-undersøgelse. Det hænger bl.a. sammen

med, at strækningen syd om Roskilde udgør en langt større barriere for fremkommeligheden til og fra Kalundborg end skovvejen.

Skovvejen er ganske vist af en meget varieret standard, men med de firesporede strækninger har store dele af strækningen god fremkommelighed. Vejdirektoratet følger løbende trafik- og uheldsudviklingen på statsvejene og har netop igangsat en nærmere gennemgang af trafikuheldene på skovvejen. Gennemgangen vil vise, om der er grundlag for at afhjælpe eventuelle sikkerhedsmæssige problemer. Det har der altså ikke været indikationer for i øjeblikket.

Så skal jeg vende tilbage med resten af mit svar. Selv om jeg har strøget halvdelen af min tekst, så er der stadig mere, jeg gerne vil fortælle hr. Adelskov.

Thomas Adelskov (S):

Jamen jeg venter spændt på at høre den fulde forklaring på, hvorfor man har valgt fuldstændig at se bort fra rute 23 og de problemer, der er på rute 23.

Jeg har jo noteret mig i trafikinvesteringsplanen, at man, f.eks. når det drejer sig om nogle af de midtjyske trafikinvesteringer, så anvender – og det hørte jeg ikke ellers i opridsningen af kriterierne – erhvervsudviklingen i Midt- og Vestsjælland som et argument for at udbygge vejstrækningen, altså rute 18 derovre.

Det er sådan set derfor, det undrer mig lidt, at man egentlig ikke, når man har et vejprojekt, som faktisk understøtter en voldsomt stor erhvervsudvikling som på Kalundborgegnen, hvor der jo er store virksomheder som f.eks. Novo, hvor der er utrolig tung trafik som følge af færgen mellem Århus og Kalundborg, går ind og prioriterer også bare at afvikle en del af den meget tunge trafik, der er, og den store trafikbelastning, der er på en del af skovvejen, som jo er utrolig belastet, som er utrolig snæver og utrolig lidt fremkommelig.

Trafikministeren (Flemming Hansen):

Trængselsproblemerne er et af de væsentlige parametre, når vi prøver at prioritere, og det er klart, at hvert eneste folketingsmedlem, der bor i et område, som ikke er højt prioriteret, ville kunne fremføre denne argumentation, som hr. Adelskov gør.

Kl. 16.30

Men det, jeg gerne vil slutte min tale med, som jeg ikke nåede sidst, er, at jeg fra kommunerne i det, der hedder Roskilde-Kalundborg-

fingern, fik en fælles henvendelse til Trafikudvalget den 29. januar, for ganske nylig, som jeg har kommenteret i et svar på spørgsmål nr. 209, hvor man har peget på tre specifikke områder, der efter kommunernes opfattelse er behov for at forbedre trafikforholdene på. Og jeg konstaterer, at borgmestrene på ruten ikke har nævnt skovvejen i deres henvendelse, så man kan i hvert fald ikke sige, at borgmestrene har ønsket at opprioritere nøjagtig den vej, men andre veje, det er helt klart.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Adelskov igen, måske? Ja.

Thomas Adelskov (S):

Jeg må altså stadig væk konstatere, at det nu hverken er mit bostedsområde og faktisk heller ikke mit valgområde, vi taler om lige i øjeblikket. Det er sådan set blot en generel konstatering af, at der jo ikke med den trafikinvesteringsplan overhovedet er tænkt på nye projekter i Nordvestsjælland eller i Vestsjælland.

Det er jo sådan set det, der vækker lidt undren, både i amtsrådet og i Venstres gruppe i Vestsjællands Amtsråd, som vælger at kalde trafikplanen for elendig. Og det undrer mig, at man om nogle vejstrækninger kan komme med argumenter om, at det altså er for at fremme erhvervsudviklingen, når man, hvis man ser på Vestsjælland, Kalundborgområdet, som har en kraftig erhvervsudvikling, som har utrolig meget trafik som følge af denne erhvervsudvikling, ikke vil afhjælpe problemerne, mens man andre steder vælger at ville anlægge motorveje, fordi man tror, at man får erhvervsudvikling.

Det, jeg egentlig beder trafikministeren om at fortælle, er: Hvorfor har regeringen prioriteret, som den har? Hvorfor har man prioriteret erhvervsudvikling på nogle strækninger og ikke de steder, hvor der er erhvervsudvikling, for rent faktisk at afhjælpe problemerne, der er?

Trafikministeren (Flemming Hansen):

Jeg gentager nu for tredje gang, at trængselsproblemerne er et af de væsentligste parametre, når vi har lavet denne investeringsplan.

Jeg synes også, det tjener hr. Adelskov til megen ære, at han, når han hverken bor eller er valgt i området, så tager sagen op. Det synes jeg er flot.

Som jeg sagde i min indledning, så er muligheden for hr. Adelskov jo sammen med andre valgte i området at prøve at påvirke de forhand-

linger, vi skal have. Jeg har sagt i min fremlæggelse af investeringsplanen, at jeg vil foretage sonderinger her i løbet af foråret, og så vil vi lave en, to eller tre planer, hvordan nu refleksionerne er på vores sonderinger, til politisk forhandling her i Folketinget.

Og det er det da klart, at når hr. Adelskov kommer med et væsentligt indlæg som her, så er det da naturligvis noget, der gør indtryk på mig. Der er ikke andet end at sige, at jeg håber, at Socialdemokratiet er med, når vi når til at forhandle. Det er bedre og sjovere at være med omkring bordet end at sidde udenfor.

Thomas Adelskov (S):

I den lokale debat og i den lokale offentlighed rejser spørgsmålet sig jo: Hvorfor? Hvad er det, der får regeringen og trafikministeren til at prioritere, som regeringen og trafikministeren prioriterer? Hvad er det, man ikke kan levere i Kalundborg, som man kan levere andre steder?

Nu hørte jeg jo trafikministeren før referere til et brev, han havde fået fra borgmestrene i trekommunesamarbejdet Storstrøms, Vestsjælland og Roskilde, men jeg er også bekendt med det brev.

Jeg er også bekendt med, at Kalundborg Erhvervsråd og borgmestrene faktisk langs hele skovvejen har bakket op omkring en henvendelse til trafikministeren og en trafikredegørelse for Kalundborgområdet, hvor jeg og andre folketingsmedlemmer var til stede ved præsentationen, og ved debatten om de trafikale prioriteringsønsker, man havde derude.

Det, jeg sådan set spørger trafikministeren om, er: Hvorfor vælger man ét projekt og ikke et andet? Jeg er sådan set ikke interesseret i på nuværende tidspunkt, at trafikministeren skal tilkendegive alle mulige forhandlingsresultater, men jeg synes dog, at det er rimeligt, at borgerne i det nordvestsjællandske får at vide, hvorfor man overhovedet ikke vælger at medtage endsi-ge nævne Kalundborg i redegørelsen, hvor man altså andre steder kan mene, at man vil anlægge en firespors motorvej af hensyn til en eventuel erhvervsudvikling, som man tror kan komme som følge af asfalt.

Trafikministeren (Flemming Hansen):

Jeg tror, at hr. Thomas Adelskov selv må kunne høre, at den argumentation, han bruger her, kan man bruge over hele landet om steder, som ikke står på trafikplanen. Det er jo ganske naturligt,

at man spørger: Jamen hvorfor står vi der ikke, når alle de andre står der?

Nu gentager jeg så for fjerde gang – vi kan godt sådan blive ved: Trængselsproblemer er en væsentlig del af de parametre, vi vælger ud fra. Et andet problem er: Hvordan er den nuværende strækning? Og den nuværende strækning er faktisk ikke så dårlig. Der er to spor i hver retning flere steder på ruten, og vi mener, at den fungerer ganske godt.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det hr. Adelskov, og det er sidste spørgsmål i denne omgang.

Thomas Adelskov (S):

Det vil sige, at trafikministeren mener, at der er flere trængselsproblemer på andre af de strækninger, som er nævnt i trafikredegørelsen, end f.eks. på det sidste stykke af skovvejen, dér, hvor det er en smal tosporet landevej, hvor der kører utrolig tung trafik fra både færge og ned til Novo? Er det sådan, jeg skal forstå det? For så skal jeg nævne for trafikministeren, at der sådan set på andre strækninger, som er medtaget i trafikplanen, kun kører 6.400 biler i døgnet. Det er langt under, hvad man kan præstere nede omkring Kalundborg, skulle jeg hilse trafikministeren og sige.

Så jeg tror, at der vil være grund til at tage op til overvejelse igen, om det her nu er regeringens endelige udspil til forhandling.

Kl. 16.35

Trafikministeren (Flemming Hansen):

Jeg kan bekræfte, at dette her er regeringens endelige udspil til forhandling. Jeg nævnte for femte gang nu trængselsproblemer. Jeg nævnte også i min indledning, hvordan sammenhængen inden for landet ser ud. Og der kan da godt være eksempler, som hr. Adelskov siger, hvor der kører færre, men det kan så være, fordi der er en sammenhæng til andre trafiksystemer.

Hr. Thomas Adelskov ved jo f.eks. godt, at der i Nordjylland findes motorveje, hvor der er mindre trængsel, end der er på denne her vej. Det er da korrekt. Men hr. Adelskov ved jo også nøjagtigt, hvorfor disse motorveje er bygget. Det var jo en del af Storebæltsforliget i sin tid. Det skyldtes jo et meget stærkt pres fra Socialdemokratiet. Det var jo Socialdemokratiets pris for at ville være med til Storebæltsforbindelsen. Det var da godt, at vi betalte den pris, for Storebæltsforbindelsen er jo en kanonsucces.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 2137

14) Til trafikministeren af:

Thomas Adelskov (S):

»Vil ministeren redegøre for, om trafikinvesteringsplanens formuleringer om Nordvestbanen som et af mange »projekter, regeringen vil fremme på sigt«, indebærer, at regeringen agter at igangsætte anlægsarbejdet inden år 2012?«

Trafikministeren (Flemming Hansen):

Et flertal af Folketingets partier har aftalt, at der skal gennemføres undersøgelse og projektering af dobbeltspor på Nordvestbanen mellem Vipperød og Lejre. Den aftale står vi ved, og der er derfor i investeringsplanen afsat 20 mio. kr. til gennemførelse af en sådan projektering.

Det siger sig selv, at vi må afvente resultatet af de nærmere undersøgelser om projekteringsarbejdet, før vi kan sige noget konkret om tidspunktet for realisering af projektet. Men hr. Thomas Adelskov vil notere sig, at det er nævnt i investeringsplanen.

Vi ved jo ikke, hvilke forhold der bliver af-dækket her, og hvordan udnyttelsen af dobbeltsporet hænger sammen med forbedring af kapaciteten mellem København og Roskilde. Der skal de samme partier finde den mest hensigtsmæssige anvendelse af de 800 mio. kr., som bliver tilovers fra projektet »S-tog til Roskilde«, som hr. Adelskovs parti jo er – eller var – stærkt involveret i.

Som udgangspunkt er regeringen positivt indstillet over for at se på den efterfølgende realisering af projektet, i hvert fald en første etape af det. Og det er det, som ligger i planens formulering om at fremme projektet på længere sigt.

Thomas Adelskov (S):

Spørgsmålet synes sådan set at være rimelig enkelt, forstået på den måde at det er lige før, spørgsmålet lyder: Indebærer det, at regeringen agter at igangsætte anlægsarbejdet på Nordvestbanen, altså dobbeltsporet mellem Lejre og Vipperød, inden 2012? Og det synes jeg sådan set trafikministeren overhovedet ikke svarede på i sin redegørelse.

Trafikministeren (Flemming Hansen):

Jeg tager den langsomt én gang til. For at vi kan igangsætte et sådant projekt af den størrelse, det

koster i øvrigt 900 mio. kr. eller deromkring, så er vi nødt til at lave en grundig undersøgelse og projektering af et dobbeltspor. Og det er det, vi har afsat 20 mio. kr. til. Så man kan da ikke sige andet, end at vi er gået i gang.

Thomas Adelskov (S):

Trafikministeren må da medgive, at der på en lang række af de andre skitserede projekter i planen jo heller ikke er lavet anlægslov eller VVM-undersøgelser, inden man har afsat beløb dertil.

Det, der undrer mig, er sådan set, at man jo sagtens, og det står jo ganske fint i alle argumenterne for at gå i gang med dobbeltsporet mellem Lejre og Vipperød, de er sådan set i planen, ville kunne lave 20-minutters drift. I dag har man to tog i timen. Nogle af dem kører med 7 minutters mellemrum fra Holbæk og ind mod København. Det er altså ikke, fordi man kan kalde det to tog i timen, det er i praksis forreste og bageste vogn.

Det er sådan, at man ved at opgradere strækningen ville kunne betjene langt flere borgere. I øvrigt skal jeg oplyse over for trafikministeren, at det er den del af Sjælland, man regner med vil have størst befolkningstilvækst i de kommende år: 5 pct. Så der er sådan set rigtig mange gode argumenter for at lave løsningen ude på Lejre-Vipperød.

Det, der så undrer mig, er, at man kan lave andre projekter som Hobro-Aalborg, som rent faktisk er en dobbeltsporet bane, hvor der kører færre passagerer, end der gør på Lejre-Vipperød. Der kører 7.300 på Hobro-Aalborg, der kører 8.500 passagerer på den enkeltsporede bane mellem København og Holbæk, altså mellem Lejre og Vipperød. Hvorfor har trafikministeren prioriteret, som han gjorde?

Trafikministeren (Flemming Hansen):

Svaret er det samme, som jeg gav før. Det er trængselsproblemer, og så er det et spørgsmål om først at undersøge hele situationen, hele strukturen, som jeg har svaret på nu to gange. Og mere er der ikke at sige om det.

Kl. 16.40

Thomas Adelskov (S):

Så er der noget, jeg ikke helt forstår. Trafikministerens kollega, hr. Brian Mikkelsen, der er kulturminister, havde et læserbrev i den lokale presse her i forgårs, og af det læserindlæg fremgår det – det er endda overskriften: »Det længste, vi kunne komme«.

Det her har altså været en trafikinvesteringsplan, der har været til forhandling i regeringen, og kulturminister Brian Mikkelsen mente, at det var det længste, han kunne komme for at få de lokale vestsjællandske trafikinvesteringer med.

Nu får jeg at vide af trafikministeren, at det er af helt andre årsager. Det er altså ikke, fordi det handler om, hvor langt man kunne komme i den givne forhandlingssituation. Det er sådan set et spørgsmål om, at man vil have undersøgt sagen helt til bunds i nøjagtigt dette ene projekt, og ikke i alle de andre projekter.

Trafikministeren (Flemming Hansen):

Jeg kan fuldstændig bekræfte, at der ikke er nogen forskel på det, kulturministeren siger i sit indlæg, og så det, jeg siger her.

Jeg har sagt, at vi sætter undersøgelser i gang, og at vi prøver at se på projektering af dobbeltsporet. Det er det, vi gør, og det er så langt, vi kan komme i første omgang. Når vi har det resultat, tager vi stilling til, hvornår vi eventuelt kan finde penge til at lave det andet projekt.

Thomas Adelskov (S):

Så må jeg spørge igen. Der er andre projekter i trafikinvesteringsplanen, hvor der heller ikke er lavet projekteringslov, anlægslov, men hvor man har afsat det fulde beløb til at gennemføre strækningen, hvad enten det er vej eller bane.

Så vil jeg godt spørge: Hvorfor har man valgt at gøre det på nogle strækninger og ikke på andre strækninger? Hvorfor agter man i denne her situation udelukkende at afvente hele projekteringsfasen, hvor man sagtens kan anvende midler 200-400-600 mio. kr. til andre vej- eller togstrækninger i landet, som i lighed med Nordvestbanen heller ikke er undersøgt tilstrækkeligt, inden man har afsat midlerne?

Trafikministeren (Flemming Hansen):

I hver eneste plan, på hvert eneste budget en minister laver, tror jeg, han gerne ville lave noget mere. Men når vi afsætter 26 mia. kr. – det er jo et fantastisk stort beløb – så er det altså inden for de rammer, vi har fået plads til de ting, vi har lavet her. Havde vi haft 52 mia. kr., så det sandsynligt, vi også kunne være kommet igennem med hr. Adelskovs projekt.

Men der er en ramme for alle, og selv om hr. Adelskov nu får ordet for femte gang, så må jeg sige: Jeg kan ikke komme videre med svaret. Jeg har svaret så mange gange på det samme spørgsmål.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Hr. Adelskov. Ja, der er endnu en gang.

Thomas Adelskov (S):

Jeg er sikker på, at formanden udmærket kan holde styr på, hvor mange gange jeg har ordet i en sag. Det hjælper jo sådan set øjensynligt ikke, at jeg rejser mig op og stiller spørgsmål, for jeg får stadig væk et undvigende svar fra trafikministeren.

Jeg prøver at konkludere: Borgerne i Vestsjælland kan ikke forvente, at der bliver igangsat sporarbejde på strækningen Lejre-Vipperød før engang efter 2012. Borgerne på Vestsjælland kan heller ikke regne med, at der sker noget på skovvejen, strækningen rute 23, før efter 2012.

Trafikministeren (Flemming Hansen):

Det er korrekt forstået, medmindre hr. Adelskov og hans parti er så stærke under forhandlingerne, at de kan bløde op for det her. Det er jo de forhandlinger, jeg har inviteret til, så der kunne vi jo starte.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2138

15) Til trafikministeren af:

Thomas Adelskov (S):

»Vil ministeren redegøre for, om regeringen har valgt at udskyde udbygningen af rute 21, Holbæk-Vig, til efter 2012, samt hvilke objektive kriterier ministeren har truffet beslutningen ud fra i forhold til valget af og opgraderinger af andre strækninger frem mod 2012?«

Trafikministeren (Flemming Hansen):

Jeg skal indledningsvis henvise til det, jeg sagde i forbindelse med min besvarelse af spørgsmål nr. S 2136 om investeringsplanen generelt.

Jeg vil herefter gerne slå fast, at regeringen ikke har udskudt eller nedprioriteret den planlagte udbygning af rute 21, Holbæk-Vig. Der arbejdes fortsat med udbygningen af den trafikalt mest belastede del af strækningen fra Langerød til Tuse, der udgør første etape, og som blev besluttet med trafikinvesteringsplanen, som vi alle sammen kender datoen for: den 24. januar 2001. Denne strækning anlægges som motorvej med forventet åbning 2006. Så langt, så godt.

Den øvrige del af strækningen fra Tuse til Vig – etape 2 og etape 3 – indgår i investeringspla-

nen, som hr. Adelskov selvfølgelig har læst, blandt de projekter regeringen vil fremme på sigt. Regeringen har således ikke opgivet at anlægge en motortrafikvej mellem Tuse og Vig, og der er ikke med regeringens udspil ændret noget i forhold til tidligere, hvor der heller ikke var afsat tid til gennemførelse af etape 2 og 3.

Når regeringen ikke har prioriteret etape 2 og 3 højere, hænger det bl.a. sammen med, at vejen, i modsætning til flere af de andre strækninger, som regeringen foreslår udbygget, ikke er en egentlig international forbindelse.

Trængselsproblemerne er også langt mindre end længere mod øst på rute 21. På den østlige del af rute 21 har regeringen, som jeg nævnte det før, medtaget udbygning af strækningen Fløng-Roskilde fra fire til seks spor. En stor del af trafikkanterne, der benytter Holbæk-Vig-strækningen, skal videre mod København, formentlig den største del endda.

Jeg har nemlig haft møder med borgmestrene i området i dag kl. 15, kan jeg meddele hr. Adelskov. Så der er mange, der arbejder på det samme projekt som hr. Adelskov.

Kl. 16.45

Udbygningen af Fløng-Roskilde giver derfor trafikkanterne en væsentlig forbedring af fremkommeligheden. Endelig vil jeg nævne, at etape 2 og 3 af Holbæk-Vig-strækningen ... nu skal jeg stoppe igen, kan jeg se. Det vender jeg tilbage til, når jeg får et spørgsmål til.

Thomas Adelskov (S):

Nu står vi her med et vejprojekt, som rent faktisk er undersøgt. Der er sådan set lavet alt, hvad der skulle laves forud, og det er klappet og klart til, at man kan sætte det på skinner. Og modsat før, hvor trafikministeren, da det drejede sig om jernbanen ude i det vestsjællandske, var interesseret i først at lave det lovforberedende arbejde, så er det til stede her. Så muligheden for at igangsætte projektet er jo til stede.

Jeg noterer mig en meget stor forskel i argumentationen for forskellige vejprojekter. Med hensyn til vejprojektet, der hedder Brande-Give N, argumenterer man med, at det altså er for at sætte gang i den lokale erhvervsudvikling. Når man forklarer, hvorfor man har udsat rute 21, 2. og 3. etape mellem Holbæk og Vig, så siger man, at igangsættelsen af anlægsarbejdet med etaperne 2 og 3 kan blive aktuel på et senere tidspunkt afhængig af trafikudviklingen.

Mellem Brande og Give N har vi 6.200 biler i døgnet. På strækningen Holbæk-Vig har vi

14.300 biler i døgnet, og der vil trafikministeren have flere, før han vil gøre noget ved den snævre tosporede vej derovre, hvor der altså sagtens kan anlægges en firesporsmotorvej i det jyske, uden at der allerede er lavet det lovforberedende arbejde.

Og det er det, der undrer mig, at det ene sted skal der først laves lovforberedende arbejde, og når det så er på plads, udskyder man og ønsker, at der skal køre mange flere biler.

Trafikministeren (Flemming Hansen):

Jeg sidder med de sidste tre spørgsmål, jeg har fået fra hr. Adelskov, og når nu hr. Adelskov er så genial, at han kan løse alle denne verdens problemer, specielt i Vestsjælland, hvorfor er de så ikke blevet løst i den tidligere regerings tid?

Er det, fordi den tidligere regering har nedprioriteret trafikforholdene – vedligeholdelse af motorveje, vedligeholdelse af skinneanlæg og bane – som vi jo alle ved at sandheden er? Er det derfor, alle problemerne pludselig opstår?

Må jeg sige, når hr. Adelskov sammenligner de jyske veje og her, at så nævnte jeg, at sammenhæng i trafiksystemerne også spillede en rolle. Og i hvert fald de socialdemokratiske folketingsmedlemmer, jeg har mødt, der er valgt i Herning-Holstebro-Struer-området, nævner gang på gang, hvor vigtigt det er for udviklingen i det område, at vi får en motorvej i stedet for en motortrafikvej fra Herning og ned mod Vejle og derned til det europæiske system og over østpå ind til Københavnsområdet.

Hvis den her prioritering er så fantastisk vigtig for hr. Adelskov, undrer det mig virkelig, at hr. Adelskov dog ikke i de 9 år, hvor Socialdemokratiet har haft magten, har gennemført alle disse herlige planer, som man nu kan se alle lykshederne i.

Thomas Adelskov (S):

Hvorfor har den tidligere regering ikke løst alle problemer? Jeg må konstatere, at de eneste penge, som kan nævnes afsat til det vestsjællandske i forbindelse med den trafikinvesteringsplan, der ligger foran os, sådan set er penge, der er afsat i den tidligere regerings tid eller aftalt i den tidligere regerings tid. Sågar de 20 mio. kr., der skal ligge til undersøgelse omkring dobbeltsporet Løjre-Vipperød, er jo også, som trafikministeren ganske rigtigt tidligere nævnte, som følge af den tidligere regerings politik.

Denne her regering – og det er jeg så enig med trafikministeren i – har overhovedet ingen

planer om at foretage trafikinvesteringer i Nordvestsjælland. Det er i hvert fald en konstatering.

Så siger trafikministeren, at man har planer om at lave sammenhængende vejstrækninger. Nu begynder det at dæmre for mig, for sammenhængende vejstrækninger forudsætter, at man har en mening om, hvad man mener, der vil være af vejstrækninger, som vil være belastende i fremtiden. Og jeg kan konstatere, at rute 23 ud til Kalundborg ikke er med. Og jeg kan konstatere, at rute 21 op til Sjællands Odde ikke er med. Det er de to strækninger, der servicere Molslinjen og færgeforbindelsen over Kattegat.

Så min konklusion må være, at trafikministeren i sin optik overhovedet ikke tager Kattegatruterne med i sin fremtidige overvejelse og vurdering af, hvad der vil være hovedfærdsels- og trafikårer.

Trafikministeren (Flemming Hansen):

Det er da utroligt, hvad man skal høre på sådan en ganske almindelig onsdag. Selvfølgelig gør regeringen da det. Har vi ikke talt om motorvejens 1. etape? Har vi ikke talt om, at 2. og 3. etape op til Odden er med?

Når hr. Adelskov fortæller om alle de lykkeligheder, Socialdemokratiet har ydet i forliget af 24. januar 2001, så vil jeg da gerne sige, at det var sammen med de nuværende regeringspartier, Venstre og Konservative. Og det var udtryk for, at vi ønskede at samarbejde, vi ønskede at få indflydelse. Og det har jeg nu adskillige gange indbudt Socialdemokratiet og hr. Adelskov til. Så velkommen, vi er klar.

Thomas Adelskov (S):

Trafikministeren siger ét og gør noget andet. I trafikinvesteringsplanen står der, at det er afhængig af den fremtidige trafikudvikling, om man vil igangsætte 2. og 3. etape på Holbæk-Vig-strækningen. Så det er altså ikke rigtigt, at der er afsat penge, det er ikke rigtigt, at man prioriterer den. Der skal åbenbart køre mange flere biler, end der skal i det jyske, for som jeg nævnte før, kører der 6.200 biler på Brande-Give N, det er under halvdelen af, hvad der kører på strækningen mellem Holbæk og Vig. Men med hensyn til Brande-Give N kan man sagtens finde finansiering, endda selv om det ikke er planlagt. Og det var ellers et af de kriterier, som trafikministeren tidligere mente var vigtige.

Kl. 16.50

Mit spørgsmål til trafikministeren er: Er det sådan, at det i overvejelserne indgår, at der ikke

længere skal eksistere Kattegatruter, og at det er derfor, man ikke har medtænkt rute 23, Kalundborg, eller den, der hedder Holbæk-Vig, altså strækningen op mod Sjællands Odde? Har man i sit indre sløjfet Kattegatruterne?

Trafikministeren (Flemming Hansen):

Naturligvis har man ikke det. Det er et fuldstændig irrelevant spørgsmål. Jeg har prøvet at forklare, hvor meget vi laver i området.

Må jeg godt sige, når hr. Adelskov gang på gang nævner Herning-Vejle og spørger, hvorfor man kan gøre det dér, at det da er klart, at det godt kan være svært for hr. Adelskov at forstå, men hr. Adelskov husker måske, at der i trafikinvesteringsplanen fra 24. januar 2001 af en socialdemokratisk minister var lavet en motortrafikvej fra Herning til Vejle.

Da jeg kom til, var noget af det første, jeg så, at man for et meget beskedent merbeløb – jeg tror, det var omkring 500 mio. kr. – kunne lave en motorvej i stedet for, hvilket er langt, langt mere sikkert og langt, langt mere fremtidsorienteret.

Jeg fik alle forligspartierne med, også Socialdemokratiet. Den socialdemokratiske trafikordfører så med det samme, at det her naturligvis var rigtigt. Derfor lavede vi det. Jeg synes ikke, det er noget at bebrejde regeringen, at den har fået et meget bredt forlig, inklusive Socialdemokratiet, med på det.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Og så er det hr. Adelskov for sidste gang.

Thomas Adelskov (S):

Jamen nu nævnte jeg sådan set den nye strækning, som er nævnt i den nye trafikinvesteringsplan, altså den, der hedder Brande-Give N, hvor trafikministeren er fuldt ud indstillet på at anvende 400 mio. kr. for at servicere 6.200 trafikanter i døgnnet.

Men når det drejer sig om strækningen rute 21 mellem Holbæk og Vig, så er trafikministerens svar: I får ikke nogen penge, medmindre trafikmængden vil være stigende. Det er simpelt hen urimelige odds, og det kan kun tolkes lokalt, som om trafikministeren har afviklet Kattegatruterne og ikke er indstillet på, at de skal fortsætte i fremtiden, og dermed ikke er indstillet på at afhjælpe det nordvestsjællandske med hensyn til de store trafikproblemer, som man rent faktisk har.

Trafikministeren (Flemming Hansen):
Hr. Adelskovs konklusioner står for hans egen regning. Det er ikke mine konklusioner.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2149

16) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:
Sophie Hæstorp Andersen (S):
»Vil ministeren på baggrund af artiklerne i Berlingske Tidende den 20. og 21. februar 2003, hvoraf det fremgår, at ny medicin kan bekæmpe demens og hjælpe 10.000 patienter, samt at øget medicinsk behandling kan give store offentlige besparelser, redegøre for, om han stadig er af den opfattelse, at lægemidler til demente »kun har en meget lille effekt«, jf. besvarelsen af spørgsmål nr. S 1281, og om han er enig i Lægemiddelstyrelsens praksis med ikke at give almindeligt tilskud til demensmedicin, således at demente kunne få medicinsk hjælp langt hurtigere?«

Sophie Hæstorp Andersen (S):
Spørgsmålet til ministeren er stillet på baggrund af artiklerne i Berlingske Tidende den 20. og 21. februar 2003, hvoraf det fremgår, at ny medicin kan bekæmpe demens og hjælpe 10.000 patienter, samt at øget medicinsk behandling mere generelt kan give store offentlige besparelser og sikre en bedre livskvalitet for demente og sikre, at de måske først skal i pleje langt senere.

På den baggrund undrer det svar mig lidt, som jeg fik ugen før på et § 20-spørgsmål, der var stillet skriftligt, hvor jeg faktisk spurgte til, hvorfor man har et individuelt tilskud til demensmedicin i Danmark, og hvorfor man ikke er lidt bedre til at diagnosticere og medicinere lidt hurtigere. Jeg fik at vide, at lægemidler til demente kun har en meget lille effekt, og det har jeg svært ved at sammenligne med de oplysninger, der har været i Berlingske sidste uge. Dette ønsker jeg ministerens forklaring på.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg er glad for, at fru Sophie Hæstorp Andersen også nævner spørgsmålet omkring diagnosticering her og ikke det, som jeg ellers forstod at spørgsmålet kun gik på, nemlig det med medicintilskudsordningerne.

Jeg tror nemlig, at udfordringen ligger i det første og ikke i det sidste, men da der er knappe taletidsregler, må jeg hellere svare på det, jeg havde forberedt omkring medicintilskuddet, og så håber jeg, der bliver mulighed for en ordveksling også omkring det andet spørgsmål.

Jeg vil gerne starte med at slå fast, at efter sygesikringsloven er det sådan, at det er Lægemiddelstyrelsen, der træffer beslutning om, hvorvidt et lægemiddel skal tildeles generelt tilskud.

Det forekommer mig at være fornuftigt. Jeg vil i hvert fald meget gerne stå vagt om, at det skal være sådan fremover, så det ikke er her i Folketingssalen, vi skal stemme om, hvad der er tilskudsberettiget eller ej. Jeg har nemlig det grundsynspunkt, at vi skal sikre, at den rigtige medicin kommer de rigtige patienter til bedste.

Kl. 16.55

Lægemiddelstyrelsen har oplyst, at lægemidlerne Aricept, Reminyl og Exelon, der ordineres til patienter med let til moderat Alzheimers demens, samt lægemidlet Ebixa, der ordineres til patienter med moderat til svær Alzheimers demens, ikke er generelt tilskudsberettiget, idet behandling med disse lægemidler kræver særlig undersøgelse og diagnosticering. Det er sådan set kort fortalt baggrunden for, at der ikke er generelt tilskud.

Lægemiddelstyrelsens holdning er baseret på en lægefaglig indstilling fra Medicintilskudsnævnet. Baggrunden for indstillingen er, at de foreliggende klinisk kontrollerede undersøgelser for Aricept, Reminyl og Exelon viser, at lægemidlerne kun har en forholdsvis beskedne effekt, som omfatter en stabilisering eller udskyldelse af udviklingen af demenstilstanden hos ca. 75 pct. af de behandlede i 6-12 måneder. Patienter, der ikke responderer, bør ophøre med behandlingen med Aricept, Reminyl og Exelon eller overgå til behandling med Ebixa. Som alle andre lægemidler har demensmidlerne nemlig bivirkninger, som patienterne ikke bør udsættes for, hvis lægemidlet ikke har nogen effekt.

Til spørgsmålet om offentlige besparelser ved medicinsk behandling af demente vil jeg gerne understrege, at alle patienter med en påvist let til moderat Alzheimers demens eller middelsvær til svær Alzheimers demens, og hvor andre demenssygdomme er udelukket, efter ansøgning fra den behandelende speciallæge kan få tilskud efter den såkaldte enkelttilskudsordning. Lægemiddelstyrelsens sagsbehandlingstid af enkelttilskudsansøgninger er maksimum 14 da-

ge, og tilskuddet bevilges med op til 6 måneders tilbagevirkende kraft.

Der er altså tale om relativt dyre lægemidler. Derfor er det også vigtigt, at behandling kun bruges til behandling af patientgrupper, hvor de pågældende lægemidler har vist effekt. Lægemiddelstyrelsen har oplyst, at kun 60 pct. af alle demenstilfælde skyldes Alzheimers sygdom. Det er derfor særlig vigtigt, at andre årsager til demens, eksempelvis depression eller andre alvorlige sygdomme i hjernen, er udelukket, idet disse sygdomme skal behandles med andre lægemidler.

Det er min opfattelse, at man gennem enkelttilskudsordningen sikrer, at disse forudsætninger er opfyldt til gavn for både patienter og sygesikring, og derfor tror jeg i virkeligheden, sådan som det også blev antydnet i spørgsmålet før, at der, hvor den store udfordring ligger, er i at få diagnosticeret i tide og korrekt.

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jeg er bestemt ikke uenig i, at det, der skal til, er en langt tidligere diagnosticering. De tal, jeg har hørt, drejer sig om, at der er ca. 25.000 mennesker i Danmark, der lider af Alzheimers sygdom i mild grad, og at kun 5.000 af de personer reelt er i behandling.

Det bringer mig videre til at sige, at selvfølgelig er diagnosticering det, vi skal følge op på. Selvfølgelig er noget af det, som jeg godt kunne tænke mig, at sundhedsministeren følger op på, lægernes efteruddannelse på det her område. Men i det øjeblik, personer er blevet diagnosticeret af en speciallæge, kunne man måske med fordel kigge til den norske model, som blev indført pr. 1. juli, hvor adgangen til at sætte folk i medicinsk behandling med det samme er blevet gjort mere åben, måske med det til følge – tror jeg, de håber både i Norge og i Danmark – at man kan udsætte folks sygdom i langt højere grad.

Jeg vil også sige, at det undrer mig lidt, at svaret fra ministeren stadig væk er, at det her jo kun hjælper lidt, og at medicinen er dyr, så derfor skal man måske lige være lidt varsom her, når det jo rent faktisk er Jes Søgaard fra Institut for Sundhedsvæsen, der selv har udgivet en rapport tilbage i september-oktober 2002, der også peger på, at der er brug for at sætte flere folk i behandling, der er brug for en hurtigere diagnosticering, og der er brug for en lettere adgang til medicinen og til de her forebyggende foranstalt-

ninger, der skal sikre, at folk ikke bliver mere syge.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg har en fornemmelse af, at der slet ikke er nogen uenighed om det her, så det bliver sådan lidt en leg med ord. For det er jo et spørgsmål om, hvornår noget har en lille effekt, og hvornår det har en stor effekt. Det er altså 60 pct. af de demente, der har Alzheimers demens; det er i forhold til de 60 pct., den her medicin har en effekt. Den har en dokumenterbar effekt på de der 6-12 måneder, og så er der follow-up-studier, der viser, at der måske er en længere effekt.

Om det er en stor eller en lille effekt, er jo lidt et temperamentsspørgsmål. Jeg har det grundsynspunkt, at når det har en effekt, skal vi også forfølge den effekt, og derfor står jeg ikke og plæderer for, at disse patienter ikke skal have den medicin. De får den medicin efter reglerne om enkelttilskudsordning, og derfor er diskussionen her altså, om man skal opgive den ordning og sætte en ordning i stedet, hvor der generelt er tilskud. Det er jo sådan set det, disputten står om.

Kl. 17.00

Når jeg ikke mener, man skal det, er det, fordi det altså skaber risiko for, at der er patienter, som ikke har nytte af den medicin, som får den medicin med skadelige bivirkninger til følge.

Det er i øvrigt sådan, at for en del af de her præparaters vedkommende har man skiftet udleveringsgruppe her pr. 3. februar, således at det ikke kun er speciallæger, men alle læger, der kan udskrive nogle af disse præparater. Det øger jo sådan set risikoen ved at gå fra en enkelttilskudsordning til en generel tilskudsordning.

Det er slet ikke det, der sådan set er problemstillingen. Problemstillingen er at få diagnosticeret patienterne i tide og få stillet den rigtige diagnose. Og jeg vil da sådan set give spørgeren medhold i, at der er brug for at gøre en indsats på den front.

Nu er socialministeren netop kommet ind i salen, og så kunne jeg jo inspireret af det benyttede lejligheden til at slå et slag for det initiativ, som socialministeren har taget med afsæt i et pilotprojekt i Frederiksborg Amt, hvor man har udviklet en model med Socialministeriets støtte for en koordineret indsats på demensområdet. Og socialministeren har over for landets øvrige amter og amtskommuner gjort opmærksom på det

modelprojekt og i øvrigt også stillet ressourcer til rådighed.

Det er jo netop et projekt, der går ud på i et dynamisk samspil mellem den kommunale ældrepleje, almen praksis og sygehussektoren at have et stærkere fokus på demens, sådan at vi får diagnosticeret disse mennesker og får stillet den rigtige diagnose.

Sker det, så har vi også et medicintilskudssystem, som er indrettet på en sådan måde, at patienterne har adgang til at få den medicin. Det er sådan set ikke det, der er problemet.

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jeg er enig i, at det kan blive en meget teknisk diskussion, og at det selvfølgelig er Lægemedelstyrelsen, der ligger inde med den fornødne viden, måske mere end politikerne selv, om, hvornår man giver et generelt tilskud eller et alment tilskud.

Det, jeg egentlig ønsker at høre ministeren om, er, om man ønsker at skele til den nye norske model, der er indført, hvor man tilsyneladende netop ved hjælp af et alment tilskudssystem hurtigt kan få folk i medicinsk behandling – og man mener rent faktisk, at det nytter.

Grunden til, at jeg har kaldt ministeren ned i salen, er svaret på § 20-spørgsmålet, S 1281, hvor det indirekte skrives, at det ikke nytter at medicinere folk med alzheimers. Det provokeres jeg af, når Jes Søgaard fra Institut for Sundhedsvæsen siger noget andet. Han siger, at der er livskvalitet at hente, og der er oven i købet plejehjemstimer at spare senere hen til gavn for både den enkelte og til gavn for samfundet som helhed.

Så det er også lidt en opfordring til, at man kigger lidt nordpå og lader sig inspirere af sådan en type model i fremtiden.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg synes, det er en god idé at kigge nordpå og sydpå og vestpå og østpå og i øvrigt lade sig inspirere. Men jeg har bare fornemmelsen af, at der skydes det forkerte sted. Der er ikke belæg for den udlægning af det svar, jeg har afgivet skriftligt, at jeg afviser, at der er et potentiale i medicinering.

Jeg har det grundsynspunkt, at danske patienter, uanset hvad de fejler, skal have en optimal behandling. Til det hører også, at demente,

for hvem medicinering har en effekt, selvfølgelig skal have adgang til den medicin. Det har de allerede i dag. Hvis de udredes og diagnosticeres, kan de via den enkelttilskudsordning, vi har, få den medicin, de har brug for. Det tager kun 14 dage at få sådan en godkendelse i hus. Det er i øvrigt et tilskud, der kan gives med tilbagevirkende kraft. Så det er ikke det, der er flaskehalsen i systemet. Flaskehalsen er sådan set at få patienterne diagnosticeret og udredt for at få taget stilling til, om det er en type demens, der med fordel kan medicineres, eller om det er en type demens, der skal behandles på anden vis.

Det handler om at få øget almen praksis, at få fokusering på det her område. Det handler om at få et langt bedre samspil mellem de iagttagelser, der gøres ude i den kommunale ældreomsorg, de iagttagelser, der gøres i almen praksis, og så den udredning, der nødvendigvis må finde sted ved hjælp af scannere m.v. i sygehus-systemet.

Det er derfor, man i Socialministeriet har ønsket at løbe et modelprojekt i gang for at få disse aktører til at arbejde bedre sammen. Og der kan jeg, ligesom jeg har set at socialministeren har gjort det i en skrivelse til landets amtsborgmestre, undre mig over, når Socialministeriet har stillet økonomiske ressourcer til rådighed, for at andre kommuner og andre amter kan tage ved lære af det modelprojekt, man har udviklet, at der så ikke er flere, der umiddelbart har ønsket at tage den handske op. Det er sådan set det, der er udfordringen.

Kl. 17.05

Det har min bevågenhed. Det er et emne, jeg også meget gerne vil diskutere. Og det tror jeg også at socialministeren gerne vil være med til at diskutere med både amterne og kommunerne, når vi senere i foråret skal diskutere den amtskommunale og den primærkommunale opgaveløsning og den tilhørende økonomi. For det er selvfølgelig oplagt, at hvis man ved en korrekt diagnosticering og medicinering kan hjælpe en ældre medborger til at have et bedre liv og derudover som afledt effekt også få besparelser, er det selvfølgelig tåbeligt at lade være.

Men løftestangen er ikke medicintilskudsordningen, løftestangen er korrekt diagnosticering.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2145

17) Til ministeren for ligestilling af:

Anne Grete Holmsgaard (SF):

»Hvordan vil ministeren træde i karakter som ligestillingsminister og sikre, at ressortministrene ikke blæser på ligestillingslovens bestemmelser om råd og nævn?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge ministerens egen redegørelse fra 5. februar 2003, almen del Politisk-Økonomisk Udvalg bilag 13, er kvindeandelen i offentlige råd og nævn faldet til 35 pct. i 2002 mod 44 pct. i de to forudgående år. Det fremgår af samme bilag, at ministeren har sendt et meget venligt brev til sine kolleger om at være opmærksom på problemstillingen. Det virker ikke umiddelbart sandsynligt, at det er en handling, der vil ændre det meget markante fald efter den nuværende regerings tiltræden.

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg har i mange år været fortaler for, at man skulle have en ligestillingsminister i Danmark. Det har vi nu. Den nuværende er den tredje ligestillingsminister, vi har. Jeg betragter det som en vigtig funktion, som en indpiskerfunktion i forhold til resten af regeringen, som den, der sørger for, at der tænkes køn ind i alle områder, og som sikrer, at ministrene ikke glemmer det eller simpelt hen tilsidesætter det.

Det var derfor en utrolig deprimerende oplevelse, da jeg modtog statistikken over udpegede råd og nævn i 2002 og kunne konstatere et markant fald til en kvindeandel på 35 pct. mod en kvindeandel på 44 pct. i de to forudgående år. Derfor mit spørgsmål.

Ministeren for ligestilling (Henriette Kjær):

Ingen skal være i tvivl om, at ligestillingsarbejdet er vigtigt for denne regering, men vinklen og tilgangen til tingene er nok lidt anderledes i forhold til tidligere.

Oppositionen har det jo med at se det, de vil se, og lukke øjnene for de gode resultater, der også er. Det er måske det, der får fru Anne Grete Holmsgaard til provokerende at spørge, hvordan jeg vil træde i karakter som ligestillingsminister. Spørgeren kan muligvis ikke forstå, at der eksisterer en borgerlig-liberal ligestillingspoli-

tik, som adskiller sig fra den, tidligere regeringer har ført.

Sandheden er, at der er taget en masse initiativer på ligestillingsområdet i det forløbne år. Vi har gennemført en kampagne mod vold mod kvinder, vi har sat fokus på handel med kvinder, som stadig er et stort problem, og der er indsat en bestemmelse i straffeloven, der skal bruges til at bekæmpe udviklingen. Samlet set er der ved de seneste satspuljeforhandlinger afsat over 100 mio. kr. til diverse ligestillingsaktiviteter. Og det er langt flere penge, end der plejer at være.

Under EU-formandskabet har vi sat fokus på køn og marginalisering, fordi der i mange år har manglet opmærksomhed på kvinder med alvorlige sociale problemer. Og sådan kunne jeg blive ved.

Men nu til andelen af kvinder i råd og nævn. Det er naturligvis en forudsætning for at blive medlem af et udvalg, at den pågældende er i besiddelse af de rette kvalifikationer. Og der er ingen ministre i denne regering, der blæser på ligestillingsloven, sådan som det er formuleret i spørgsmålet. Men da uddannelsesområdet og arbejdsmarkedet stadig er meget kønsopdelt, må der nødvendigvis være områder, hvor kvinderne er mere oplagte repræsentanter i udvalg end mænd – og omvendt. Ofte vil det dog være muligt at sikre en lige eller næsten lige repræsentation mellem mænd og kvinder.

Jeg synes, at faldet i kvindeandelen af udvalgsmedlemmer til 35 pct. er en dårlig udvikling. For det er vigtigt, at både kvinder og mænd deltager i udvalgsarbejdet.

Som det fremgår af begrundelsen, ved fru Anne Grete Holmsgaard, at jeg reagerede hurtigt på oplysningerne om nedgangen i antallet af kvinder i offentlige udvalg, og allerede den 29. januar sendte jeg et brev til ministrene. Og jeg er ikke i tvivl om, at budskabet vil blive forstået.

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Hvis det var mig, der læste det brev, ville jeg opfatte det ud fra det, der står, nemlig som et kattevenligt brev til mine kolleger, hvor man beder dem venligt om at være opmærksomme. Det synes jeg sagen er alt for alvorlig til.

Det er et markant fald. Jeg går ud fra, at ministeren er enig med mig i, at det er et meget markant fald fra 44 pct. til 35 pct. Ministeren siger så, at der kan være områder, hvor det er svært at få en ligelig kønsrepræsentation. Ja, det kan der. Ministeren nævner også, i hvert tilfælde i sit brev, de tekniske områder.

Når jeg så ser på statistikken, vil jeg gerne have at vide: Er Det faglige råd for samfunds-faglige og merkantile uddannelser et sådant område, hvor der ikke findes kvinder? Det merkantile område og handelsområdet! Det er et af de udvalg, der udmærker sig ved, at der ikke er én kvinde. Der er altså nul kvinder og syv mænd.

Kl. 17.10

Så er der Det faglige råd for kunstneriske uddannelser. Der er der syv mænd og én kvinde. Er det et område, som ministeren vil betegne som teknisk? Jeg kunne tage andre områder, f.eks. inden for beskæftigelsesministerens område. Han er her nu. Det er f.eks. Arbejdsskadeudvalget, og det er Landsarbejdsrådet.

Er det nogle områder, der har en karakter, hvor der ikke er kvinder? Nej, det er det selvfølgelig ikke, så derfor er mit spørgsmål: Hvilken overvågning vil der være, og hvordan vil ministeren være proaktiv på det her område for at sikre, at det ikke er den samme statistik, der kommer ud i 2003?

Ministeren for ligestilling (Henriette Kjær):

Jeg er da fuldstændig enig i, at det er for dårligt. Det er også det, jeg giver udtryk for i det brev, jeg har sendt til ministrene, og jeg er helt uenig i, at ordlyden ikke skulle være bestemt.

Når man får et brev fra en ministerkollega, tager man selvfølgelig indholdet til efterretning, og selvfølgelig går jeg ud fra, at man arbejder konstruktivt i forhold til det, der er budskabet i brevet. Jeg behøver jo ikke at stampe i jorden og råbe og skrike.

Jeg har forstået på mine ministerkolleger, at budskabet er forstået blandt dem, flere har reageret på det og tilkendegivet, at de arbejder positivt for at prøve at tilvejebringe flere kvinder i de bestyrelser, råd, kommissioner, nævn osv., der skal besættes.

Derfor har jeg da en klar forhåbning om, at procentandelen vil stige igen. Det er det, der er mit mål og håb, og jeg er også sikker på, at det skal lykkes. Der er ikke nogen undskyldning for, at der ikke er kvinder nok i de nævn, som blev nævnt fra spørgerens side.

Der har så været nogle andre, hvor jeg har været i diskussion med nogle ministre, for der var det altså nærmest umuligt at skaffe kvinder til at sidde i dem.

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Vil ministeren vente indtil 2003 er gået, inden hun følger op på det her, eller vil hun følge op

tidligere? Er ministeren f.eks. indstillet på at lave en halvårsmeddelelse, eller hvad man nu kunne kalde det, altså vende tilbage efter det første halve år og offentliggøre en statistik for, hvordan det er gået i det halve år?

Ministeren for ligestilling (Henriette Kjær):

Umiddelbart mener jeg ikke, det er nødvendigt, for jeg følger jo op, i og med at hele regeringen indberetter til ligestillingsafdelingen, når der er blevet nedsat et råd, nævn eller udvalg, og der svarer vi jo så tilbage, hvis vi kan se, at sammensætningen er ulige.

Det er klart, at det vil jeg følge mere op på i fremtiden, efter at vi har set, at der er sket den her skævvridning, som er u hensigtsmæssig.

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Nu har det her jo også interesse for os andre, bl.a. os, der sidder i Folketinget, og den almindelige offentlighed, så jeg synes, det er et meget pauvert svar at komme med, at ministeren følger med, og at der ikke kommer nogen redegørelse, før efter 2003 er gået.

Så jeg vil gerne spørge endnu en gang: Vil ministeren give os her i Folketinget en evaluering, en vurdering af, hvordan det er gået i det første halve år, når vi når frem til sommeren 2003?

Ministeren for ligestilling (Henriette Kjær):

Jeg vil ikke love en større evaluering, men jeg vil gerne sende status over, når der er gået et halvt år, på, hvor mange udvalg, råd og nævn der er blevet nedsat, genbesat eller andet, og oplyse kvindeandelen i det.

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg vil gerne bede om, at der i den også kommer oplysninger med, om der i de enkelte tilfælde har været indstillet både en kvinde og en mand. Specielt fra de organisationer, som har ret til at indstille. Derudover vil jeg gerne have oplyst, om det for nogle af de sager, der er fra første halvår af 2003, gælder, at en minister har sendt sagen tilbage til en organisation eller en kommune eller staten selv, fordi man ikke har respekteret reglerne om, at der skal indstilles en kvinde og en mand for hver plads, man har i rådet.

Ministeren for ligestilling (Henriette Kjær):

Som jeg siger, så mener jeg ikke, at der er behov for at lave en større analyse, men jeg er indstillet

på at give en status på området, selvfølgelig er jeg da det.

Det er ikke noget, jeg ønsker lukkethed om, så jeg vil sende tallene over, når der er gået et halvt år – altså omkring den 1. juni.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2150

18) Til beskæftigelsesministeren af:

Anne Grete Holmsgaard (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvornår der foreligger en lønstatistik baseret på køn?«

Skriftlig begrundelse

Det er nu ca. et år siden, at ministeren afviste den kønsopdelte lønstatistik, der blev besluttet under den tidligere regering. Det skete bl.a. med henvisning til, at den var for bureaukratisk, for unuanceret, og at man foretrak at få arbejdsmarkedets parter til at udarbejde et statistiksistem. Siden da er der tilsyneladende ikke sket noget.

Kl. 17.15

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Regeringen lægger stor vægt på, at ligestillingen på arbejdsmarkedet er inddraget overalt i arbejdsmarkedspolitikken med det formål at reducere ubalancerne. Indsatsen for at fremme ligestilling og ligeløn mellem kvinder og mænd er et vigtigt område.

Regeringen har opfordret arbejdsmarkedets parter til at finde veje til at sikre ligeløn og til at komme med forslag til, hvordan de i fællesskab kunne arbejde videre med ligelønsproblemet.

DA og LO har i sommeren 2002 igangsat et analysearbejde med henblik på at etablere en fælles analytisk referenceramme for ligelønsdiskussionen. Målet er at skabe en fælles standard for ligelønsanalyser for DA og LO til brug for fremtidig overvågning.

Det er min forventning, at det fælles analysearbejde samtidig vil kunne danne grundlag for drøftelser om ligeløn og ligestilling i forbindelse med overenskomstforhandlingerne på DA-LO-området i 2004. Og det er så her min forhåbning, at ligelønsdiskussionen får den fornødne fremgang, for overenskomsterne er en af de parametre, der har betydning for løndannelsen.

Parterne har gennemført drøftelser om de metodemæssige spørgsmål, men resultaterne forligger endnu ikke. Jeg har forstået, at arbejdet er i god gænge, og at forventningerne er, at resultaterne vil kunne præsenteres for offentligheden, når de foreligger inden for et par måneder.

Jeg mener ikke, at kønsopdelte lønstatistikker på virksomhederne er det eneste brugbare redskab til at fremme ligelønssagen, og jeg har derfor stor tiltro til, at den mangesidige indsats, som både regeringen og parterne er i gang med, vil give ligelønssagen en fremgang.

Jeg vil dog nævne, at på slagteriområdet har man aftalt, at arbejdsgiversiden på funktionær-området udarbejder en årlig lønstatistik fordelt på mænd og kvinder; et eksempel på, at parterne selv finder ud af, hvordan statistikker udformes uden pålæg fra Folketinget.

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg vil gerne spørge, om den fælles standard for overvågning, som DA og LO sidder og arbejder med, indeholder en statistik, eller om den ikke indeholder en statistik. Er det en del af det? Og har ministeren i sin kommunikation med LO og DA gjort det klart, at statistik selvfølgelig må være et fuldstændig grundlæggende nødvendigt redskab, hvis man skal fremme ligeløn?

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det tror jeg at parterne er fuldstændig klar over.

Jeg vil godt sige til yderligere supplement, at i år 2000 udarbejdede Socialforskningsinstituttet en rapport om lønforskelle mellem mænd og kvinder for Beskæftigelsesministeriet. Den er nu under opdatering med de nyeste data. DA og LO deltager i designet af den nye undersøgelse. Ministeriet er i stadig dialog med parterne om, hvordan virksomheds- og lønmodtagerniveauet kan inddrages, når resultaterne af analysearbejdet foreligger.

I forbindelse med nogle omfattende EU-projekter, som ministeriet har været inddraget i, er der udarbejdet værktøjskasser til virksomheder, som kan inspirere til at arbejde med ligelønsspørgsmål. Resultaterne fra disse projekter blev præsenteret på en transnational ligelønskonference i november 2002, som ligestillingsministeren og jeg var medarrangør af.

Hvad angår de kønsmæssige lønforskelle mellem den private og den amtskommunale sektor er det ikke noget, DA og LO har taget op i deres analyse, men de amtskommunale parter

har i forbindelse med overenskomst- og aftalefornyelsen 2002 aftalt at gennemføre et projekt, der skal belyse løndannelsen, herunder køns-mæssige lønforskelle mellem den private og den amtskommunale sektor. Beskrivelsen skal bl.a. indeholde en statisk såvel som en dynamisk sammenligning af løn i bred forstand for sammenlignelige grupper mellem de to sektorer. Der foreligger endnu ikke noget om, hvornår dette arbejde forventes afsluttet.

Det er endvidere aftalt på det kommunale område, at lønstatistikkerne opdeles på køn, så eventuelle lønforskelle mellem kvinder og mænd bliver tydeliggjort.

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Det, jeg kan forstå, er, at kommunerne er indstillet på at lave en lønstatistik. Jeg kan også forstå, at der bliver arbejdet med andre værktøjer. Det er naturligvis også nødvendigt, men det er jo umuligt at forestille sig, at man kan effektivisere arbejdet for ligeløn, som ministeren selv ønsker og sidste år sagde, at han ønskede, uden at have en statistik.

Kl. 17.20

Så mit spørgsmål er igen: Indgår der i det arbejde, DA og LO laver, som jo er for det private område, at der skal komme en lønstatistik, der er kønsopdelt?

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Nu skal jeg ikke gå ind i alle de technicalities, der har været i forbindelse med den ligelønsstatistik, vi har aftalt tidligere. Det, der for mig er det afgørende, er, at vi hele tiden arbejder med de her spørgsmål for at få afdækket de mekanismer, der gør, at mænd og kvinder får forskellig løn.

Men jeg vil godt minde om, at den vigtigste årsag til lønforskellene mellem mænd og kvinder stadig er det kønsopdelte arbejdsmarked, og det vil her være særdeles velkomment, hvis parternes arbejde kan bidrage til at skabe større forståelse for mekanismerne bag det kønsopdelte arbejdsmarked, herunder de forskellige valg, som kvinder og mænd træffer.

Jeg svarede hr. Ole Sohn i november 2002, at regeringens indsats på ligelønsområdet er mangesidig, og jeg gjorde rede for de konkrete initiativer, ministeriet er involveret i på ligelønsområdet, og de initiativer, vi så i øvrigt har kendskab til, som foregår i det danske samfund.

Må jeg godt understrege omkring det her spørgsmål, at det er et langt, sejt træk, som indeholder alle ubalancer mellem kønnene på arbejdsmarkedet, og efterhånden som indsigten bliver større og større og systemet tager initiativ til at reducere og indskrænke den forskelsbehandling, der er mellem kønnene, ikke mindst ved brug af mainstreamingsstrategien, vil vi tage alle virkemidler i brug.

Om DA-LO-området vil jeg gerne sige, at jeg vil være afventende. Nu kommer parterne tilbage om et par måneder og fortæller, hvad deres arbejde er udmøntet i, og så kan vi fortsætte diskussionen derfra.

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Når ministeren ikke kan eller måske ikke vil svare på, om en lønstatistik opdelt på køn indgår i det arbejde, som LO og DA sidder med, er det så udtryk for, at ministeren overhovedet ikke har talt med de mennesker, der sidder med det arbejde, eller er det udtryk for, at ministeren ikke har bedt om, at en lønstatistik bliver en del af det arbejde?

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Selvfølgelig taler vi med parterne, men når vi beder parterne om at arbejde med de her ting, er det jo ikke sådan, at vi kan diktere vilkårene, som parterne arbejder under.

Det er en underlig plat form for politik, som fru Anne Grete Holmsgaard anvender her, ved ligesom hele tiden bare at antyde, at ministeren skulle være imod ligeløn mellem mænd og kvinder. Hvad er det for noget vrøvl? Jeg er da lige så optaget af det, men der findes andre metoder end den lønstatistik, som den tidligere regering gennemførte på det her område. For EU's vedkommende er der metodefrihed, så lad os da finde de bedste metoder, vi kan, som kan sige noget om det, og ikke sådan nogle tilfældige resultater, som man brygger sammen gennem en uigenomtænkt lønstatistik.

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Det lyder, som om ministeren er tilbage til førstebehandlingen af sit eget lovforslag for et år siden. Det er jeg ikke.

Jeg stiller et meget enkelt og meget konkret spørgsmål. Det har jeg gjort tre gange nu, og jeg får et meget bredt og altfavnende svar, der nøje går uden om det, jeg spørger om, nemlig om det indgår som en del af det arbejde.

Ministeren har talt med LO og DA om det her, og så har ministeren selvfølgelig også sagt, hvad han lægger vægt på. Har ministeren sagt, at han lægger vægt på, at der udarbejdes en statistik, ikke nødvendigvis efter den målestok, som ministeren selv fik udsendt på ubestemt tid sidste forår? Indgår det, at der kommer en statistik på området, som noget af det, ministeren har bedt om?

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg tror, at parterne er udmærket klar over diskussionen, parterne fulgte jo levende med den gang, og jeg har også talt med parterne om, at vi skal se at finde frem til noget, men hvad parterne kommer med om 2 måneder, ved jeg ikke i dag.

Jeg har jo fortalt, hvad jeg lægger vægt på, og derudover har jeg redegjort for alle de initiativer, der er i gang på det her område, så man kan nok ikke beskyldte os for ikke at tage denne her sag alvorligt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Det sidste spørgsmål på dagsordenen, spørgsmål nr. S 2143 til beskæftigelsesministeren, er efter anmodning fra spørgeren overgået til skriftlig besvarelse.

Spm. nr. S 2143

19) Til beskæftigelsesministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

»Hvilke initiativer vil ministeren tage for at stoppe den negative udvikling i beskæftigelsen, hvor der i øjeblikket forsvinder 200 job hver dag svarende til 32.000 arbejdspladser i løbet af det sidste halve år, hvilket strider voldsomt mod regeringens planer om at skaffe 87.000 flere i arbejde for at opfylde 2010-målsætningerne?«

Bortfaldet spørgsmål

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Medlem af Folketinget Bent Bøgsted har meddelt mig, at han ønsker at tage spørgsmål nr. S 1491 til beskæftigelsesministeren tilbage.

Spørgsmålet, der hermed er bortfaldet, lød således:

Spm. nr. S 1491

Til beskæftigelsesministeren (22/1 2003) af:

Bent Bøgsted (DF):

»Kan ministeren bekræfte eller afkræfte, at borgere fra de EU-lande, der opnår ansættelse i Danmark med kun 10 timers arbejde om ugen, har et retskrav på at kunne få hele deres familie, dvs. ægtefælle og børn samt begge ægtefællers forældre her til landet og opnå velfærdsydelse og sundhedsydelse gennem en årrække på lige fod med danske statsborgere, og – i bekræftende fald – er ministeren enig med spørgeren i, at Danmark – lige som Tyskland og Østrig – har brug for en overgangsordning, der kan begrænse arbejdskraftens frie bevægelighed i forbindelse med udvidelsen af EU?«

Begrundelse

Forskellen mellem indkomster og velfærd i EU's kommende ny medlemslande og Danmark er så store, at det er let at forudse, at der vil forekomme organiseret kriminalitet, der udnytter forskellene. I Sverige er det påvist i en udredning til den svenske regering, hvori der advares mod, at kreative, men useriøse virksomheder, kan udbyde mere eller mindre fiktive ansættelser mod betaling (SOU 2002:116. Betänkandet EU's utvidning och arbetskraftens rörlighet)

Da betingelserne for at modtage sociale ydelser i Danmark ikke afviger meget fra svensk lovgivning, er der al mulig grund til at få klarlagt, om der også her i landet kan ske organiseret »salg af jobs«, som giver nye EU-borgere adgang til det danske velfærdssystem og sundhedssystem.

For nogle mennesker kan det være tillokken-de, hvis et arbejde – der i en domstolsafgørelse fra EF-domstolen er defineret som 10 timers ugentligt arbejde – giver adgang ikke kun for lønmodtageren, men også for dennes ægtefælle og børn, og begge ægtefællers forældre til det danske velfærdssystem og sundhedssystem gennem flere år.

Spørgsmålet rettes til socialministeren, da der er brug for en klar bekræftelse eller afkræftelse af, om borgere fra de nye EU-lande og deres familier virkelig kan opnå sociale ydelser og sundhedsydelse her i landet på grundlag af en mini-

mal arbejdsindsats, også hvis de rammes af arbejdsløshed efter at være kommet hertil.

Kl. 17.25

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Forespørgsel nr. F 37:

Forespørgsel til statsministeren og udenrigsministeren:

»Hvilke planer har regeringen for EU's fremtid?«

Af Charlotte Antonsen (V), Henrik Dam Kristensen (S), Kristian Thulesen Dahl (DF), Lars Barfoed (KF), Villy Søvndal (SF), Elisabeth Arnold (RV), Søren Søndergaard (EL) og Jann Sjørn (KRF).

(Forespørgslen anmeldt 24/1 2003. Fremme af forespørgslen vedtaget 29/1 2003).

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg skal gøre opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse bliver udsat til i morgen, torsdag den 27. februar.

Begrundelse

Charlotte Antonsen (V):

Danmark er en del af EU. EU's fremtid er også vor fremtid. EU-konventet af nationale politikere og regeringsrepræsentanter har nu arbejdet i flere måneder på en ny traktat. De første egentlige udkast til tekster er allerede blevet fremlagt, så der er et godt grundlag for en god og relevant debat.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det statsministeren, i hvert fald ifølge mit papir.

Besvarelse

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Arbejdet i konventet om EU's fremtid er både spændende og vigtigt. Det handler om rammerne for Europas fremtid. Det handler om de værdier og opgaver, som er grundlag for et samarbejde, der om få år vil omfatte en halv milliard mennesker.

Konventet er ikke en regeringskonference.

Konventet forbereder den regeringskonference, der skal finde sted i forlængelse af konventet. Men alt tyder på, at konventet vil fremlægge et slutprodukt, som vil få en væsentlig betydning for de videre forhandlinger. Det er konventets endelige rapport, konventets udkast til en ny traktat, der bliver grundlaget for arbejdet i den efterfølgende regeringskonference. Derfor er det også vigtigt at følge arbejdet i konventet tæt. Det er nødvendigt, at vi fra dansk side engagerer os aktivt i den debat, der er i gang på europæisk plan. Vi skal påvirke drøftelserne, og vi skal skabe resultater.

Konventet er nu gået ind i sin afsluttende fase. Vi har set de første forslag til egentlige artikler i en ny traktat. Derfor bliver de kommende måneders arbejde afgørende. På den baggrund hilser regeringen forespørgselsdebatten her i dag velkommen. Udgangspunktet for regeringens tilgang til denne debat om EU's fremtid er de erfaringer, vi høstede under det danske formandskab for EU. For mig at se viste formandskabet to ting af grundlæggende betydning for dansk Europapolitik:

For det første står EU efter topmødet i København som den samlede ramme om fremtidens Europa. EU er stedet, hvor Europas nationer i fremtiden løser deres fælles problemer. Det er ikke en påstand, der er genstand for diskussion. Det er faktisk en realitet, det er et faktum. Det er ubetinget i Danmarks nationale egeninteresse at engagere sig i dette samarbejde. Og en aktiv deltagelse i det europæiske samarbejde er grundlaget for en videre dansk indsats på internationalt plan.

For det andet bekræftede formandskabet, at regeringens aktive og offensive europapolitik er rigtig. Danmark kan ved at gå i spidsen skabe resultater og påvirke udviklingen på europæisk plan i den retning, vi ønsker.

Det er på dette grundlag, regeringen arbejder i forhold til konventet. Og det er på dette grundlag, vi vil deltage i den kommende regeringskonference.

Den grundlæggende betingelse for at opnå indflydelse i konventet er at forholde sig til realiteterne i den debat, der foregår. Ja, man kan synes, at det er overflødigt at fastslå dette, men erfaringen viser desværre, at dansk europadebat alt for ofte har handlet om fortiden i stedet for om nutiden og fremtiden.

Det ønsker regeringen at gøre op med. Vi vil påvirke debatten om Europas fremtid både her-